

ROK 1949

PRVNÍ ROK PĚTILETKY.

S p r á v a o b c e .

Činnost místního národního výboru a jeho důležitá usne-
sení. Obecní hospodářství.

Nabídka družstva Dělnický dům v Kolíně na prodej budovy číslo 79 v Kolíně za následujících pod-
mínek: 1. Trhová cena 1,500.000 Kčs s tím, že všechny poplatky spojené s tímto právním jednáním zaplatí měst-
ská obec ze svého. 2. Družstvo vymaže vlastním nákla-
dem veškeré dluhy na nemovitosti váznoucí tak, aby měst-
ská obec Kolín v případě uskutečnění koupě převzala
dům bez jakýchkoliv dluhů a závazků.

Dělnický
dům.

Vzhledem k tomu, že budova trpí těžkými sta-
vebními závadami a je v ní umístěn biograf, byla sjedná-
na dohoda s čl.filmovým ústředím, která však není do-
sud podepsána, podle které se filmové ústředí zavazuje
zaplatit 1,200.000 najednou, jako úhradu nájemného na
15 let, jako příspěvek na úhradu nutných adaptací do-
mu.

Na návrh náměstka Malého bylo usneseno, aby
plenární schůzi byla doporučena koupě budovy za výše
uvedených podmínek s tím, že s čl.filmovým ústředím
bude jednáno o event.zrušení biografu v budově. Toto u-
snesení se činí s ohledem na běžící lhůtu do 15.dubna
1949 a je závislé na kladném vyjádření KSČ, které by do-
šlo během běžící lhůty. Usneseno v 99.schůzi rady MNV.
Konečné usnesení schváleno na 21.plenární schůzi.

Volným propůjčováním Palackého zasedací sí-
ně velmi trpí její zařízení, zvláště cenné obrazy Radim-
ského a nábytek.

Palackého
zasedací
sín-pro-
půjčování.

Na návrh náměstka Malého bylo v 99.schůzi
rady usneseno, aby síň byla propůjčována jen pro schů-
ze národních výborů a pro slavnostní příležitosti. Os-
tatní podniky se mohou konat v sálech hostinců, jichž

2

je v Kolíně dostatek. Zároveň se zmocňuje předseda MNV, resp. úřadující náměstek, aby k uvedeným účelům síň propůjčoval. K tomu člen rady Leopold Fischer doporučil, aby bylo při dekoraci síně dbáno vkusu a vhodnosti.

Kancelář presidenta republiky potvrzuje příjem telegramu ze dne 23.11.1948 a tlumočí poděkování pana presidenta za to, že sady Borky byly přejmenovány jeho jménem a děkuje za blahopřání k narozeninám. - Přečteno v 99. schůzi rady MNV 11. ledna 49.

Borky-
přejmenová-
ní.

ROH zaslal úřadujícímu náměstkovi tento dopis: ROH-Svaz zaměstnanců vnitřní a zahraniční správy rozeslal všem závodním skupinám ROH místních národních výborů v ČSR výzvu závodní skupiny MNV Valašské Meziříčí k socialistickému soutěžení.

Valašské
Meziříčí-
výzva k
soutěžení.

Protože soutěž sleduje cíl zajistiti u zaměstnanců MNV politickou a odbornou vyspělost, socialistickou pracovní morálku, pokrokovou iniciativu a aktivní jejich spoluúčast při řešení národohospodářských problémů výstavby socialistické Československé republiky, obracíme se na Tebe se žádostí, abys věnoval účasti závodní skupiny při Tvém MNV pozornost.

Výzvou MNV Val.Meziříčí rozvine se pracovní soutěživost v prvním měsíci pětiletky skoro na všech úsecích veřejné správy. Děkujeme za Tvou aktivní spoluúčasti při této akci a jsme s pozdravem Gottwaldově pětiletce zdar!

Provozní výbor při MNV se zabýval některými vážnými provozními otázkami a předkládá toto memorandum:

Provozní výbor se rozhodl, aby se úřad MNV účastnil od dubnového kvartálu soutěže MNV, k níž Va-

3.

lašské Meziříčí zve všechny obce. V diskusi o této věci bylo však konstatováno, že pružné a rychlé vyřizování spisů není často v moci úředníka, ale že bohužel právě volení referenti zavinují zdržení vyřízení. Aby se MNV mohl s plnou vážností zapojit do této soutěže, je nutné, aby s plným vědomím odpovědnosti a snahou o nejrychlejší vyřizování úředních záležitostí byla zaměřena i práce volených referentů. Provozní výbor připomíná, že i referenti jsou součástí závodní politické organizace, vůči ní nesou též zodpovědnost jako každý zaměstnanec, takže v případě, že by se během soutěže vyskytlo, že vinou referenta bylo vyřízení úřední záležitosti zbytečně prodlužováno, je provozní výbor pevně odhodlán oznámit to závodní politické organizaci a tu požádat, aby se v takovém případě plnou vahou zasadila o nápravu.

Poněvadž provoznímu výboru je známo, že se uvažuje o zrušení možnosti volati telefonické rozhovory o přímo, a že se zamýšlí učinit opatření, aby venkovské rozhovory byly spojovány přes domácí centrál, žádá, aby od toho bylo upuštěno, ježto by to byl nesporně krok zpět a přehlížení, resp. odmítání výhod technického pokroku.

Dále se provozní výbor zabýval otázkou dílen a skladiště v bývalé Pejřovně. S politováním zjistil, že jako takový nebyl přizván k řešení tak důležité věci. Provozní výbor nehodlá věc pustit ze zřetele a žádá, aby její řešení bylo prováděno za jeho spolupráce. Provozní výbor předloží do konce ledna t.r. radě MNV plán, v němž budou s-hrnuty poznatky a zkušenosti provozního i zájmových referátů tak, aby skladiště a dílny vyhovovaly nejen pro nejbližší dobu, ale i do budoucnosti. V plánu bude načrtnuta i organizace administrativní a předpokládaný počet a kvalifikace personálního vybavení.

Prov. výbor také jednal o využití objektů za firmou Wimmer a usnesl se doporučit MNV vybudovat dětské hřiště. Práce by byly provedeny zaměstnanci MNV v dobrovolných brigádách. Provozní výbor žádá MNV v této věci o spolupráci a morální podporu.

Dětské
hřiště-
návrh
provozní-
ho výb.

V závěru žádá provozní výbor, aby při vyměřování platů zaměstnanců všech kategorií, tedy i divadla bylo dbáno příslušných platových předpisů, zvláště mzdových vyhlášek a v případě, kde je výše platu ponechána volné úvaze zaměstnavatelově, jako na př. u platu řed. MOD/městské oblastní divadlo/ Třešnáka, byla respektovány pokyny ÚRO.

Plat
ředitel
Třešnáka.

Provozní výbor očekává, že MNV vají mu ve všech jeho požadavcích s porozuměním vstříc./Projednáváno v 99.schůzi rady MNV dne 11.ledna 1949/

Okresní národní výbor v Kolíně odvolal na návrh místního akčního výboru Ladislava Volence z členství v MNV. Poněvadž tímto rozhodnutím zanikly některé funkce jeho, t.j. předseda MNV, předseda školního výboru ZOŠ a předseda komise pro záležitost bezpečnosti, personální a vojenské, navrhl místní akční výbor, aby do těchto funkcí byl zvolen člen pléna Karel Šplíchal. Na návrh nám. Malého bylo usneseno, aby byla doporučena plen. schůzi volba Karla Šplíchala do všech výše uvedených funkcí. Jednáno v 99.schůzi.

Ladislav
Volence-
odvolání.

Karel
Šplíchal
návrh na
zvolení.

MNV vybuřoval novou mostní váhu u lázní pro vážení nákladů do 30.000kg váhy nákladem asi 200.000,--Kčs. Poplatky za vážení, které máme povoleny, jsou do 2,--Kčs do 6,--Kčs. V okolních městech mají vyšší sazby, jen Pardubice 10,--Kčs a Nymburk 12,--Kčs. Je nutno upravit naše sazby vzhledem k nákladu na novou váhu, poněvadž již i nyní končí hospodářství vah každý rok schodkem od 40 do 50 tisíc Kčs.

Po delším jednání podal ref. Fišer protinávrh, aby sazby byly sloučeny do jedné třídy a účtována jednotná sazba 0,50 Kčs za každých 100 kg váženého materiálu. Protinávrh byl v 99. schůzi schválen. Mostní váha u lázní - poplatky za vážení.

Finanční komise ve schůzi dne 25. února 1949 projednala návrh na zavedení nových sazeb pro městskou váhu u lázní.

Ve 105. schůzi rady bylo usnesení rady MNV ze dne 11. ledna 1949 doplněno tak, že dle finanční komise zvyšuje se poplatek v neděli a ve svátek, jakož i v hodinách nočních z původně stanovených 50% na 70% a vypočtené částky zaokrouhlí se na celé desetihaléře.

Základní sazba na 100kg zůstává tak, jak bylo usneseno, t.j. 50 hal.

Referent Emanuel Čermák podal zprávu/na 99. schůzi/ o návrhu musejního zákona a vzhledem k připravované reorganizaci všech museí požádal o zmocnění, aby mohli jednat na ONV v Kolíně za účelem získání nejvyšší musejní jednotky, a dále, aby učinil všechna přípravná jednání ke zřízení městské galerie. Musejní zákon.

V nejbližší době bude instalováno nové rozhlasové zařízení. Je nutno se postarati o jeho obsluhu.

Na návrh předsedy bylo usneseno zadati práce spojené s obsluhou rozhlasového zařízení a hlášení K. Bezdíčkovi, kinooperatérovi, za těchto podmínek:

1. Měsíční odměna bude činit Kčs 2.000,--.

2. Za ni bude vykonávati tyto práce:

Nejméně tři hlášení denně, vedle toho relace podle potřeby kdykoliv, relace o slavnostech a pod., relace v neděli a ve svátek, montáž pro všechny přenosy mimo rozhlasovnu, spolupráce při projektech a pracích na rozšíření rozhlasové sítě, všechny opravy, pokud neodporují

záručním podmínkám.

Jmenovaný převézne uvedené práce ihned, jakmile dojde k montáži.

Člen rady Pacovský doporučil shora jmenovaného, avšak upozornil na nutnost udržování zařízení v pořádku. Projednáváno na 100.schůzi rady 25.ledna 1949.

Vládním nařízením číslo 305/48 Sb.bylo převedeno povolování prodloužení policejní hodiny uzavízací z ONV na MNV.

Na návrh předsedy bylo usneseno podle praxe ONV zmocnit podle §40 POŘ úřednice prezidia A.Fiškovou a M.Vlkovou, aby uvedená povolení vydávaly. Při tom se budou řídit těmito-zásadami:

- 1.Prodloužení se povolí jen v sobotu nebo před svátkem, jinak si musí vyžádati souhlasu předsedy.
2. Za každou prodlouženou hodinu uloží poplatek Kčs 100,--ve prospěch chudinského fondu obce.
- 3.Jinak budou se řídití Pokyny ZNV z 31.V.1946 čj.ZOB-804/79,-45.---Usneseno na 100.schůzi rady MNV.

Společnost přátel demokratického Španělska žádá, aby MNV se přihlásil za jejího kolektivního člena a aby tím projevil solidaritu s bojujícím španělským lidem.

Na návrh předsedy bylo usneseno přistoupiti za člena Společnosti a na doplňující návrh náměstka Herouta stanoven roční příspěvek v částce Kčs 1000,---. ---Projednáno na 100.schůzi.

ONV doporučuje na základě oběžníku ZNV zakoupení umělecké plastiky od ak.sochaře J.Jiřikovského "Lidice budou žít."Cena Kčs 656,---. Na 100.schůzi, rady bylo usneseno plastiku zakoupiti.

Místní
rozhlás.
K,Bezdíček.

Prodloužení
policejní
hodiny.

Společnost
přátel dem.
Španělska.
Členství
MNV.

Lidice bu-
dou žít-
zakoupení
plastiky.

8

Borkách bylo zadáno akad.arch. J. Kumprechtovi a K.Lodrovi podle jejich nabídky ze dne 25.11.1948:

a/ detaily regul.úprav celého sportovního pole na rozloze 5,5 ha, a to podle sazeb inž.Komory II.tř. § 15 a sazební tabulky B § 18 a dle § 16 dílčích odměn ad c /a D/, což činí celkem 17.000,--

b/příslušní vegetační plán stávajících porostů za účelem jejich ochrany, paušál.... 6.500,--

c/návrh na osazení nových ploch s popisem navrhované vegetace, paušál..... 15.000,--

Úhrada z mimořádného rozpočtu práce regulační-položka subvence ZNV Praha 1948.

Zadání projektu budov, šaten a přilehlých objektů u koupaliště pro práce architektonické po str. projekční a stavební. Koupaliště-projekt.

Na návrh referenta bylo usneseno, aby projekt budov, šaten a přilehlých objektů pozemních staveb při koupališti po str.projekční a stavební byl na základě protokolu ZNV odd V/38 zadán akad.arch.J.Kumprechtovi a K.Lodrovi z Prahy podle jejich nabídky ze dne 25.11.1948.

Při obestaveném prostotu 4.500 m a nákladu 5.000.000,--Kčs činí celková odměna podle honor.sazeb inž.komory II.tř. § 14 2,17% a dle § 6 tabulky a dílčích úkonů jednotlivě:

a/náčrt 11 dílů, tudíž..... Kčs 14.900,--

b/náčrt a rozpočet 33 dílů, tudíž " 44.715,--

c/prováděcí plány a podrobné výkresy 24 dílů, tudíž..... 32.520,--

s tím, že vyčíslený honorář je aproximativní, a že konečný bude stanoven dle skutečných stavebních plánů a rozpočtů, a to buď ve prospěch MNV nebo ve prospěch projektantů. Rozvedené úkony budou objednány podle potřeby a schopnosti realizace díla.

Úhrada bude provedena z akce 2M 1948.

Referent V.Fišer učinil dotaz, proč jsou tyto práce zadány mimokolínským projektantům. K tomu inž. Kult odpověděl, že navrhovaní projektanti jsou žáci ci prof. Frágenera a specialisté na sportovní projekty a takových Kolín mezi svými projektanty nemá z toho důvodu po dohodě s projektantem regulačního plánu Frágenerem se tyto práce jim zadávají.

Bylo usneseno na 100. schůzi rady MNV dne 25. ledna 1949.

Ve 100. schůzi rady MNV podal ref. Čermák zprávu o krocích ONV za účelem získání vyšší jednotky musea a obrazové galerie do Kolína.

Koupě obrazů ze Zásbuk.

Vzhledem ke zprávě, že MNV v Zásbukách rozprodává inventář zásbukého zámku včetně obrazů, doporučil, aby ihned byla učiněna návštěvy v Zásbukách za účelem koupě vhodných předmětů jak pro sbírky musejní, tak i pro městskou galerii.

Po debatě určil předseda pp. Malého a Čermáka a Herouta k provedení návštěvy a projednání možnosti koupě vhodných předmětů.

Po dohodě s KSC rozdělují nově referáty a to: a/Zprošťují dosavadních referátů E. Čermáka, K. Malého a Václava Fišera.

Noví referenti MNV.

b/Referát sociální, zdravotní přidělují soudružce Rozenské, referát hospodářská a městských podniků soudruhu a Dydkovi, kulturní a patronátní soudruhu K. Malému, referát živnostenská, národních správ, konfiskační a dopravní soudruhu Sengrovi.

Ostání referáty zůstávají nezměněny.

Referáty nově přidělil na 101. schůzi předseda MNV Karel Šplíchal. /Dne 8. února 1949/

Společenstvo hostinských platí od 1. ledna 1949 dávkou nápojovou dle usnesení rady z 14.12.1948 dle lístků.

Nápojová
dávka.

Poněvadž jest toto placení dosti obtížné, žádají o jiný způsob placení a sice jako je již zavedeno u obchodníků v Kolíně, dle předložených účtů od dodavatelů, poněvadž většina nápojů dostávají přes skupinu hospodářskou.

Na návrh referenta Herouta bylo usněseno s schváliti placení dávky nápojové a sice z lihovin, vína a limonád a sodovek a pod. dle účtu dodavatelů tím způsobem, že každý člen ke konci měsíce předloží písemné hlášení dle sestavení společenstva a podle toho zaplatí 10% dávkou nápojovou.

Z teplých nápojů, jako je káva, čaj a pod. jest dále platiti dávkou dle lístků, poněvadž by ve všech podnicích nebyla možná evidence podaných těchto nápojů. Podobně jest platiti dávkou dle lístků ze zmrzliny, podávané v hostincích.

Dávka musí být zaplacená dle předložených hlášení a předložených originálů účtů, které budou dávkovým oddělením označeny, že byly již zdaněny nejděle do 5. následujícího měsíce.

Kdyby dávka nebyly včas zaplacená, bylo by postupováno dle § 10 a 12 platových pravidel/úroky z prodlení a pokuta až do částky 5.000,-Kčs/.

Zavádí se od 1.3.1949. Současně se důchod pověruje zahájit jednání s cukráři.

Usneseno na 101. schůzi rady MNV.

Referát kulturního referenta Čermáka:

K. Bezdiček hlásí, že práce s montáží nové rozhlasové ústředny byly skončeny dne 29. ledna 1949, a že ústřednu v pořádku převzal.

Místní
rozhlas.

Na návrh referenta vzato na vědomí s tím,

aby:

1. Jeden z reproduktorů, které jsou schopny provozu, byl umístěn na dům proti Lidovému domu, který druhý upevněn na budovu bývalého Grand-hotelu.

2. Aby relace byly takto rozděleny:

1. Vysílání v 9 hodin - správný čas - úřední zprávy - ztráty, nálezy - program kolínských kin - programy divadla - kolínské rozhlasové noviny.

2. Vysílání ve 12,10 - správný čas - úřední zprávy - normální zprávy - ztráty a nálezy - programy kolínských kin, programy divadla, ve 12,30 přenos zpráv čsl. rozhlasu.

3. Vysílání v 16,50 - správný čas - úřední zprávy - normální zprávy - ztráty a nálezy - programy kolínských kin, divadla.

Kolínské rozhlasové noviny jsou nejdůležitější zprávy z novin. Jen co se týká Kolína/souhrn novinových článků o Kolíně/

Mimořádné zprávy budou vysílány jen v úřední době. - Všechny shora uvedená opatření jsou provizorní a budou upravena až po nabytých zkušenostech.

Referát byl přednesen na 101. schůzi rady MNV.

Ministerstvo financí povolilo příspěvek ve výši 100.000,- Kčs na úhradu výdajů s udržováním kulturních věcí.

Příspěvek
min. financí
100.000

Na návrh referenta bylo usneseno použití subvence:

1. na udržovací práce v budově musea/býv. staré školy/	20.000
2. Na opravu ochozu nad prebystářem kostela sv. Bartoloměje	50.000
3. Na opravu Mariánského sousoší	30.000

Nám. Herout doporučil na 101. schůzi rady MNV dne 25. ledna 1949, aby původní sochy Mariánského sousoší na náměstí byly uložena v městském lapidariu.

Ref. Čermák na ukončení své činnosti jako kulturní referent MNV podal zprávu o své činnosti a požádal, aby tak, jako loni byla poskytnuta podpora těm kulturním pracovníkům, kteří se svou nezištnou prací zasloužili o všeskeré kulturní dění.

Kult ref.
Čermák-od-
chod z funk-
ce.

Doporučil, aby i nadále byla vedena v patrnosti otázka zřízení musea, pokud možno nejvyšší jednotky, a městské galerie. Upozornil, že pro krátkost doby nemohl projednat otázku názva městských ulic, poprosil, aby městská rada věnovala pozornost hlavně po stránce finanční podpory, otázce zbudování pomníku Husova a umučených kolínských vězňů. Nakonec se zmínil o knihovně, která snad v nejbližší době bude mít možnost zahájit činnost. Poděkoval všem přítomným za spolupráci a požádal za prominutí, pokud některé úkoly nemohl splnit tak, jak si sám představoval, a jak by měly být vyřešeny.

Náměstek Herout potom zhodnotil práci kult. referenta; lituje jeho odchodu a věří, že jeho odvolání je jenom provisorní. Předseda rovněž poděkoval kult. referentovi za jeho činnost a požádal jej, aby i nadále byl činným v komisích národního výboru, kde bude jistě velmi platnou silou. Ref. Čermák k tomu odpověděl, aby jeho práce nebyla přecenována a požádal o s shovívavé posuzování své činnosti. --101. schůze rady.

Báňská a hutní společnost, národní podnik, továrna na izolace v Kolíně obnovila svou žádost z 28. 11. 1947 o prodej části Zengrovy ulice, aby mohlo být dokončeno vybudování jejího závodu Wellit, který jest nyní touto ulicí přetínán. Předběžné usnesení v této věci bylo již učiněno ve schůzi rady 2. 12. 1947.

Vzhledem k tomu, že větší část Zengrovy ulice pozbývá již svého významu a Báňská a hutní ji naléhavě potřebuje pro naléhavé účely, bylo na návrh předsedy ve 102. schůzi rady usneseno navrhnouti plenární

schůzi:

1. Zbavit povahy veřejnosti a odníti veřejnému užívání část Zengrovy ulice č.kat. 2880/1 od majetkové hranice Kolínských závodů lihovarských a droždářských v délce 175m směrem sz ve výměře cca 1908 m² /přesná výměra bude určena po zaměření geometrem/

2. Odprodati tuto část podle nabídky Báňské a hutní ze dne 15.2.1949 za Kčs 100,-- za 1 čtvereč.metr a úhradu povrchu vozovky, t.j. 83m³ štětového kamene lomového a 462 m² dlažebních kostek žulových, velikosti 10/12 cm, obojí in natura. Veškeré výdaje na geometrické plány, dále dávky a poplatky zaplatí Báňská a hutní ze svého.

Z popudu KSČ bylo jednáno s Václavem Formánkem o možnosti zveřejnění jeho parku č.kat. 2566/2. Jmenovaný projevil ochotu tento park zpřístupnit veřejnosti za těchto podmínek:

1. Park bude volně přístupný obecnostu v denní době s výjimkou části ve výměře 7.570m² označené v plánu technického oddělení ze dne 16.února 1949 písmenem A, která bude od parku oddělena a ohrázena buď hradební zdí a nebo prkenným spásováním plotem. Toto ohrazení provede MNV svým nákladem.

2. MNV bude svým nákladem udržovati park v řádném stavu, zejména bude prováděti postřik stromů, opatrování stromů, keřů a květin, sečení trávy, kropení, udržování cest, parkového zařízení, hradební zdi a pod. MNV bude svým orgánem pečovati o udržování klidu a pořádku parku, jeho uzavírání v noční době a opatrování stromů atd. před poškozením se strany návštěvníků.

3. Zástupce MNV společně s V. Formánkem provedou soupis veškerého porostu a zařízení parku a MNV ručí V. Formánkovi za veškeré poškození, ať budou způsobena na porostu nebo zařízení, ať škoda vznikne úmyslně nebo nedbalostí, a ať byla způsobena kýmkoliv.

Zengrova
ulice-
odprodej
Báňské a
hutní.

Formánkuv
park-zpřís-
tupnění ve-
řejnosti.

4. Bez předchozího souhlasu V. Formánka nesmějí býti v parku prováděny žádné změny.
5. Kácení stromů bude si provádět V. Formánek ve své režii, v době kácení zůstane park uzavřen.
6. Na místo uhynulých keřů, rostlin a stromů budou vysázeny MNV nové, podle dohody s V. Formánkem.
7. MNV zajišťuje V. Formánkovi průchod parkem, kdykoliv do oddělené části parku.
8. Dosavadní právo V. Formánka k vodovodu procházející parkem zůstane zachováno beze změny.

Možnost částečného použití zaměstnance Václava Formánka Rudolfa Matouška na hlídání parku, jakož i způsob oplocení bude projednán zvlášť. --Jednáno na 102. schůzi rady MNV dne 22. února 1949.

Žádost židovské obce náboženské o povolení postavení památníku obětem německé okupace na židovském hřbitově dle přiložených plánů ing. arch. J. Křeliny. Pomník obětem nacismu na židov. hřbitově.

Na návrh komise bylo ve 102. schůzi rady usneseno, aby žádosti židovské náboženské obce bylo vyhověno a zamýšlená úprava na hřbitově byla vzata se souhlasem na vědomí.

Na 102. schůzi rady MNV podal předseda zprávu o jednání se sochařem Malinou ohledně dohotovení Mariánského sousoší, k jehož výsledkem je Malinův závazek, že do konce roku 1950 dodá obě zbývající sochy za částku Kčs 36.000. Pokud se týče Husova pomníku, zavázal se p. Malina postavit jej do června letošního roku s výhradou, že mu bude dodáno do 15. března lešení, které má objednáno. Náměstek Malý k tomu upozornil na sloupy na Vinařického náměstí, které jsou značně nakloněny a doporučil jejich vystužení. Mariánské sousoší a Husův pomník-sochař Malina.

Požární sbor stat. města Liberce vypisuje na

základě návrhů a pokynů ministerstva vnitra "Soutěž
ždatnosti, školení a výcviku členů požárních sborů."
Soutěž je rozvržena na tři měsíce a absolvováním sou-
těžních podmínek přispěje k rozšíření theorerických
vědomostí a praktických zkušeností a schopností muž-
stva a velitelů.

Soutěž po-
žárních
sborů.

Na návrh předsedy bylo usneseno povolití ú-
čast na této soutěži městskému požárnímu sboru a do-
poručiti ji i sboru dobrovolnému.

Velitel sboru Josef Březina a člen sboru Z.
Solnař s účastí na soutěži projevíli svůj souhlas za
všechny členy sboru. Sděleno na 103. schůzi rady 8.3.
1949.

Vzhledem ke změně vnitřní organisace MNV pro-
vedené POŘ bylo nutno upravití dosavadní instrukce pro
požární sbor města Kolína, instrukce pro velitele to-
hoto sboru a instrukce pro správce. Při tom byly pro-
vedeny menší změny na základě nabytých zkušeností.

Instrukce
pro po-
žární sbor.
Změna.

Jednota Svazu bojovníků za svobodu v Kolíně
oznamuje, že přípravné práce k postavení památníku o-
bětím nacismu v Kolíně pokročily již tak dalece, že
tento památník bude moci být odhalen v neděli 8.květ-
na 1949 u příležitosti 4. výročí květnové revoluce.

Památník
obětím
nacismu.

Poněvadž na úhradu nákladu na zbudování pa-
mátníku nedostává se dosud něco přes 200.000,--Kčs,
podává jednota SBS v Kolíně současně žádost okresnímu
národnímu výboru v Kolíně o povolení uspořádati na úhra-
du tohoto schodku podomní sbírku v městě Kolíně i v ob-
cích okresu kolínského v době od 1. do 10. dubna 1949.

SBS žádá zdvořile, aby výzva k občanstvu
k podpoře této pietní akce byla provedena jménem MNV
v Kolíně. Současně žádá okresní akční výbor národní

fronty, ONV a okresní odborovou radu, aby tato výzva byla publikována též i jejich jménem.

Předneseno na 104. schůzi rady MNV.

Kancelář presidenta republiky oznamuje, že prezident republiky udělil na doporučení ministerstva vnitra souhlas, aby park Boriky nesl napříště jeho jméno. ---Oznámeno ve 104. schůzi rady MNV.

Borky-
přejmenování.

Ve 104. schůzi rady MNV vznesl náměstek Herout žádost na zemědělského referenta, aby v nejbližší době byl předložen seznam všech neobdělaných pozemků. Na jeho návrh bylo usneseno, aby Dr. Veletovská a ref. Daněk pod osobní zodpovědností zorganizovali zjištění neobdělaných pozemků, aby mohla být podána mimořádné vyživovací komisi o výsledku.

Seznam
neobdělaných
pozemků.

Podle zákona č. 235/48 Sb. a směrnic mon. vn. č. 335/49 Ú. 1. jsou nově upraveny náhrady a odměny členů MNV a jejich složek a to se zpětnou účinností od 1. 12. 1948. Především je třeba vypracovat pro ONV návrh na odměny za výkon funkce.

Odměny
členů rady
MNV.

Předseda v dohodě s vedoucím úřadu MNV vypracoval návrh, podle kterého by odměny byly rozděleny takto:

1. K. Šplíchal, předseda MNV	měs. Kčs 5.000,--
2. J. Herout, finanční, zásobov a vyživovací referent....."	3.500,--
3. K. Sengr, stavební, živnostenský a doprav. referent.....	2.500,--
4. K. Daněk, zemědělský a vyživovací r.	2.000,--
5. J. Zlatohlávek, bytový referent.....	1.000,--
6. A. Dydek, hospodář. ref.....	1.000,--
7. K. Malý, kult. referent.....	1.000,--
8. A. Rozenský, sociál a zdravot. ref.....	500,--
Celkem ročně.....	Kčs 198.000,--

Člen rady L.Fischer učinil dotaz, zda obodování bylo učiněno na podkladě směrnic. Předseda odpověděl, že zhodnocení bylo provedeno podle obsahu jednotlivých referátů volnou úvahou. Člen rady Em.Čermák se přimlouvá za zvýšení hodnocení ref. bytového a sociálního. Předseda poukázal na odpovědnější práci ostatních ref., která by musela také být zvýšena.

Náměstek Herout doporučil k uvážení, aby vyživovací komise byla zhodnocena pouze jedním bodem. Byl upozorněn, že vyživovací komisí jsou zaneprázdněni dva referenti, mezi které byla odměna rovnoměrně rozdělena.

Na návrh předsedy byla shora uvedená úprava náhrad jednomyslně schválena.

Dosavadní odměny ostatních členů rady se zastavují dnem 1. dubna 1949. - Usnesení bylo schváleno na 105. schůzi rady MNV dne 5. dubna 1949.

Zadání provedení betonového jádra pro pomník obětem nacismu Čsl. stavebním závodům-závodu PA 202 v Kolíně.

Pomník
obětem
nacismu-
beton. jádro.

Na návrh ref. Sengra bylo usneseno, aby tato práce byla závodu PA 202 zadána, jelikož zástupce se zavázal, že práci v uvedené lhůtě, t.j. do 20. dubna 1949 provedou. Přesná nabídka s rozbořem cen bude pro naléhavost a krátkost lhůty předložena dodatečně. Dle odhadu tech. odd. nepřevyšší náklad 40.000,- Kčs.

Úhrada z váleč. škody do 40.000,- Kčs.

Člen rady Čermák upozornil na situaci sbírky, jejíhož výnosu mělo být použito ku stavbě pomníku a v důsledku toho musí být odhalení odloženo. Při této příležitosti nám. Herout znovu předložil návrh k úvaze umístění pomníku M.J. Husi do klášterní zahrady. Byl upozorněn, že na Vinařického náměstí jsou již vybudovány základy pro pomník. L.Fischer znovu upozor-

nil na špatný stav sloupů u lešení na postavení pomníku. Ing. Kult k tomu sdělil, že nebezpečí nehrozí.

Projednáno na 105. schůzi.

Ohledně zřízení trolejbusové dopravy sdělil úřad předsednictva vlády následující: Trolejbusová doprava.

K vašemu podání č.j. 7.213/49-V/V ze dne 2. prosince sdělujeme, že již dnes nelze předpokládat, že by koncem 5LP situace v surovinách a výrobcích se natolik zlepšila, že by bylo možno dodatečně váš požadavek výstavby trolejbusových linek do tohoto hospodářského období začleniti.

Upozorňujeme, že zřízení pouliční trolejbusové dopravy předpokládá zjištění potřeb a předpokladů hospodárnosti a proto bude te-li v příštím 5LP požadovati takovou pouliční dopravu, bude nutno ji plánovati v rámci příslušného krajského národního výboru, a to jako podnik komunální.

Dříve než se rozhodnete pro zřízení trolejbusové dopravy ve vašem městě, doporučujeme, abyste si ověřili předpoklady hospodářské soběstačnosti takového podniku tím, že byste na tratích, kudy chcete dopravu vésti, na zkoušku na určitou dobu zařadili autobusy, které by vám poskytly provozně hospodářské předpoklady pro zamýšlenou dopravu. K tomuto účelu mohli byste si od komunálních podniků jiných měst pronajmouti autobusy i s personálem a na základě výsledku této zkoušky mohli byste pak rozsah trolejbusových tratí po stránce potreby, hospodárnosti a účelnosti posouditi.

Doporučujeme vám tuto zkoušku provésti v době do r. 1952, abyste měli vše připraveno pro příští plánovací období r. 1953-1957 a i pro případ, že by v pětiletém plánu 1949-53, v letech 1952 nebo 1957 se snad ukázala nějaká možnost vašemu přání vyhověti, a byste nám mohli příslušné podklady pak včas předložiti.

19

Zároveň ukládáme skupině městských doprav v Praze VII., Bubenská 1, aby váš požadavek vedla v patrnosti, a v případě, že by v plánech městských doprav se naskytla ještě během tohoto hospodářského období možnost vašemu přání vyhověti, aby vás včas na tuto věc upozornili, a v případě navrhli, bude-li takové možnosti, dodatečné zařazení vašeho požadavku do 5LP.U uvedené skupiny městských doprav můžete také získati informace ohledně zřízení komunálního podniku, jakož i předpokladu hospodárnosti pro takovouto investici. O všem před zařazením vašeho požadavku do příslušného plánu musí věc projíti krajskou plánovací službou, která musí potvrditi potřebu takovéto investice a zařaditi ji do svého plánu.

Dopis vzat na vědomí ve 105. schůzi rady MNV dne 5.4.1949.

Podle § 11 tržního řádu pro výroční a týdenní trhy, schváleného výměrem ONV v Kolíně, trestá medodržení místně policejních předpisů tohoto řádu obec, t.j. její trestní senát.

Tržní řád -
peněžité
pokuty

Z a účelem zjednodušení a urychlení řízení bylo na návrh předsedy usneseno, doporučiti plenární schůzi zavést podle § 19 vlád.nař.č.51/36 Sb. a prováděcích předpisů k němu pro přestupky tohoto řádu, zvláště pak za přestoupení zakazů § 10-blokového trestního řízení a stanoviti sazby poněžitých pokut takto:

1. Kčs 20,--ze přestoupení zakazu prodávati zboží jen podle vzorku, přeplácení kupce, když vyjednává s prodavačem, potraviny, které se nedají mytím očistit, při prodávání a kupování bráti do rukou, odhazování odpadků zboží atd., ponechání koupeného zboží na tržistích, vyhýbání se zaplacení tržního poplatku.
2. Kčs 40,-- Nabízení hlučným nebo neslušným způsobem zboží atd.

3. Kčs 50,--. Opětné vystavování a prodávání potravin koupených na témže trhu, kladení na zem potravin, pokoutní prodej v době trhu.

4. 100,--Kčs. Umlouvání s prodavačem, že po skončení trhu bude od něho zboží převzato, kupování zboží pro obchodníky, kterým jsou vykázány pozdější hodiny.

K provádění tohoto řízení navrhuje se zmocnit členy tržní policie.

Svaz československo-sovětského přátelství, odbočka v Kolíně doporučuje, aby Pražská ulice byla přejmenována na ulici V.I.Lenina, Svaz osvobozených politických vězňů žádá, aby ulice od velitelství k budově okresního soudu byla pojmenována na Ulici osvobozených politických vězňů a ROH-svaz zaměstnanců školství a osvěty navrhuje, aby některá ulice byla pojmenována po význačném školském pracovníku, Josef Tůmovi.

Přejmenování ulic.

Na návrh kulturní komise bylo usneseno doporučiti plenární schůzi:

- 1. Aby Pražská ulice nebyla přejmenována, ježto se pro to nehodí, a aby se vyčkalo otevření ulice k hlavnímu nádraží.
- 2. Aby Prokopova ulice od náměstí Rudé armády k náměstí Jiřího z Poděbrad byla přejmenována na ulici Politických vězňů.
- 3. Aby v Kolonii u Štítar byla Hohenwartova ulice přejmenována na ulici Na svobodném a další dvě dosud bez pojmenování ulic Tůmovou a Hlubočskou.
- 4. Aby bezejmenná ulice pod bývalou továrnou Hellada byla pojmenována na ulici Morávkovu a bezejmenná ulice u Raškovce ulicí Jezeřanskou.

Člen rady Em.Čermák podal obšírné vysvětlení o důvodech, které vedly kulturní komisi k předložení shora uvedeného návrhu. -- Usneseno na 105.schůzi

5.4.1949:

Okresní národní výbor v Kolíně výměrem ze dne 21.března 1949 odvolal následující osoby z některých funkcí při MNV:

Komise při MNV
Odvolání a jmenování členů.

- Z komisí- zemědělské :Josef Šlambor.
- MNV sociální :Růžena Toclová a R.Šimová.
- bytové :B.Folkman a R.Krčilová.
- finanční :K.Reiter,Fr.Novotný.
- stavební :K Příhoda.
- Pro seznamy porotců :A.Píša.
- hospodářské :K.Šplíchal,V.Vaněk,K.Malý.

Současně za odvolané členy pléna MNV jmenoval:
 Za čl.stranu socialistickou:Stan.Kurka.
 Za čl. stranu lidovou:Václav Vovčička
 Václav Muška.

Místní akční výbor národní fronty v Kolíně přípisem ze dne 12.3.1949 odvolal z rady MNV Václava Fišera a Emanuela Čermáka a doporučil, aby do komisí MNV za odvolané členy byli zvoleni:

- Zemědělské: Pavlík Václav
- Sociální: R.Lachmanová,B.Štěrbová.
- Bytové: Jar. Krátký.
- Finanční: Ant. Zvolánek, Václav Ptáček.
- Stavební: Václav Ptáček.
- Pro seznamy porotců:Stanislav Rozinek.
- Komise hospodářská:Josef Žák,
 Jaroslav Švarc,
 M.Konopáčová.

Přípisem MANNF ze dne 15.dubna 1949 doporučil, aby do rady MNV byli zvoleni:
 Za čl.stranu socialistickou:Stanislav Kurka.
 Za čl stranu lidovou:Václav Vovčička.

Přípisem ze dne 21.3.1949 požádal MAV v Kolíně, aby ze sociálně zdravotní komise MNV byl odvolán Karel Malý a na jeho místo zvolena A.Rozenská.Na návrh předsedy MNV Karla Šplíchala bylo ve 106.schůzi rady

usneseno, aby plénu byli shora uvedení doporučení k volbě.

Pěvecká župa Polabská Smetanova v Kolíněžádá o propůjčení Palackého zasedací síně pro uspořádání jubilejní valné hromady dne 15.května 1949.

Palackého zasedací síně propůjčení.

Na návrh člena rady L.Fischera, aby Palackého zasedací síně byla výjimečně propůjčena, podal ref. Sengr protinávrh, aby bylo respektováno usnesení rady o propůjčování velké zasedací síně.

Po vysvětlení náměstka Malého byl návrh radního Fischera schválen a usneseno výjimečně zasedací síně na uvedený den propůjčiti. ---107.schůze rady dne 3.5.1949.

Na konci 107.schůze rady MNV, konané dne 3.května 1949 rozloučil se předseda MNV K.Šplíchal poděkováním všem přítomným za jejich krásnou spolupráci po dobu jeho úřadování, vyzdvihl jeho krásný poměr mezi sborem rady MNV a jeho osobou a přál si, aby tento kladný poměr zůstal i nadále.

Odchod předsedy MNV K.Šplíchala z funkce.

Po opravdu velmi srdečném rozloučení a poděkování předsedovi za jeho práci pro MNV, které učinili s.Sengr, Fischer, Malý a Kúrka, předseda schůzi zakončil.

Zadání projektu rybníka Peklo a částečné regulace pekelského potoka pro práce inženýrské po str. hydrotechnické, statické a konstruktivní.

Rybník Peklo.

Na návrh referenta bylo usneseno, aby projekt rybníka Peklo s částečnou regulací Pekelského potoka pro práce inženýrské po str hydrotechnické, statické a konstruktivní byl zadán ing. E. Kultovi, uř.aut.civ. ing. vodohospod. a kult. dle jeho nabídky ze dne 20.dubna 1949.

Náklad na zhotovení tohoto projektu se předpokládá podle přílohy na Kčs 91,--Kčs.

Úhrada ze zařazené částky v OP pro rok 1949 /sektor min.zemědělství/ .

Referent Sengr k tomu upozornil, že práce musí být prováděna mimo úřed. hodiny.

K udržování pořádku v parku V. Formánka je třeba zmocnit zaměstnance obce k ukládání blokových pokut.

Formán-
kův
park.

Na návrh náměstka Malého ustanoveno zmocnit velitele požárního sboru J. Březimu. Člen rady Kúrka se pochvalně vyjádřil o zřízení parku, upozornil však na nutnost opatření vhodného hřiště pro hasičský do-rost, který prozatím používá prostoru za parkem. Ape- loval na ref. Daňka, který přislíbil tuto věc projed- nat. Usneseno ve 109.schůzi rady dne 30V.1949.

Státní památkový úřad v Praze k žádosti o zrušení židovského hřbitova přípisem ze dne 26.května 1949 zaujal negativní stanovisko. Na návrh referenta L.Fischera bylo usneseno, aby "Památkovému úřadu" byl zaslán ostrý protest proti přípisu, ve kterém akce MNV jako značována jako rasismus a vandalismus. Památkovému úřadu bude zdůvodněno rozhodnutí MNV, které je vedeno potřebou města. --110.schůze rady 13.června 1949.

Židovský
hřbitov.

V mimořádné schůzi rady MNV dne 20.června 1949 byly prodebatovány následující problémy města.:
1. Stavba 32 bytových jednotek v Kolíně IV. Zjištěna skutečnost, že stavba naráží na nedostatek finančního krytí, které bylo pro letošní rok stanoveno částkou Kčs 5,570.000,-- . Dále zjištěna skutečnost, že VČE nemohou vyhovět naší žádosti o provedení parovodní přípojky, což by znamenalo další prodražení stavby o koupi kamen, neboť stavba byla projektována a rozpočte-

Plánované
stavby.

29
na na přípojku parovodní.

2. Stavba jeslí. Podle prohlášení ing. Kulda stavba celkem dostatečně satorována jak penězi, tak materiálem, takže lze počítati s jejím dohotovením k 1.10.1949.

3. Stavba koupaliště. Vzhledem k získaným informacím na KNV nelze počítat se zařazením do plánu. Možno provést pouze základní práce v akci 5M a dobrovolnými brigádami.

4. Rybník Peklo. Vzhledem k tomu, že projekční práce budou letošního roku hotovy, nutno zjistit na tech. referátu KNV zdali by bylo možno počítat s větším příspěvkem, ze kterého by bylo možno stavbu započítati.

5. Kanalisace. Dle sdělení ing. Kulda bylo projednáno na KNV, že potřebné plány kanalis. sítě i s projektovaným rozšířením na rok 1950 budou KNV předloženy do 15. července t.r., aniž by byla ztracena lhůta.

6. Pejřovna. Projekt na přestavbu je hotov. V každém případě bude však s urychlením provedeno vybudování ústředních garáží, které budou obsluhovány garážmistrem a vybudování ústředních skla dišť města.

7. Hasičská zbrojnice. Bylo konstatováno, že vzhledem k nové úpravě požární služby nutno vyčkati na příslušná rozhodnutí nadřízených úřadů.

8. Dělnický dům. Vzhledem k tomu, že koupě bude realizována za částku Kčs 1,150.000,--, nutno sledovati otázku zařazení do údržby na rok 1950 částkou Kčs 3mil. 500 tis. Do doby zařazení bude muset být uvažováno o možnostech pokračování ve staveb úpravách v rámci obecních prostředků.

9. Městské jatky. Šetřením na min. výživy bylo zjištěno, že vybudování jatek je v Kolíně plánováno, avšak až v druhé pětiletce a lze počítat s jejich uvedením do provozu během 7 let. Do té doby je nutno sledovat zařazení do údržby, kde by jatky mohly být zařazeny i na druhé místo v pražském kraji.

10. Zálabská zastávka. Bude jednáno o převzetí správou.

25

ČSD, avšak toto jednání bude provedeno až v říjnu letošního roku vzhledem k naléhavějším úkolům.

11. Městské skleníky. Po zřízení komunálního podniku zahradnického nutno urychleně jednat o získání vhodného pozemku a zařadit výstavbu skleníků do operativního plánu. Vzhledem k vhodnosti pozemku u převozu na Labi bude jednáno s urychlením s majiteli o výkupo tohoto pozemku.

12. Projekt silnice ku sportovišti. Je základem pro vybudování sportoviště, a proto je nutno prosadit zařazení na rok 1950. Bude zainteresován plukovník Sachr a dobrovolné brigády.

13. Projekt dalších bytových jednotek hlášen částkou 300.000 do nepravých investic, nutno sledovat zařazení.

14. Upravovací plány.

a/Klásterská zahrada: Proveden výkup pozemků dle zák. č. 46/48. Nutno zainteresovat KNV o urychlený přiděl pozemku a dosavadní nájemce včas vyrozumět o uvolnění.

b/Regulační plán města Kolína: Vzhledem k stálým průtahům a dodáním směrného plánu města od prof. Frágnera, bylo jednomyslně rozhodnuto, aby nejpozději do 30.9.49 bylo předložení směrného plánu lhůtováno s tím, že po této lhůtě bude s prof. Frágnerem přerušeno další jednání. Za tím účelem bylo rozhodnuto, aby upravovací náčrt nemocniční oblasti byl prozatím odložen.

e/Prostor sektoru zálabského-kasárna. Plán má být arch. Frágnerem dodán do 1.7.t.r. Nutno projednat se silničním oddělením KNV vzhledem k jistým komun. nevyhovujícím a plánem navrhovaným trasám ulic.

d/Sportovní stadion. Bude zainteresován plukovník Sachr, aby intervenoval ve prospěch zařazení do 5 LP.

e/Rybník Peklo. Nutno intervenovat v rámci osazovacího plánu pro vytvoření rekreačního střediska o příspěvek na větrolamy.

15. Akce 5 M na rok 1949. Akce je v běhu, finanční ú-

hrada zajištěna.

16. Plánování na rok 1950 do stanovených lhůt podáno a dle prohlášení zástupců tech.odd. bylo na vše pamatováno v dostatečných dimensích.

17. Dlažební práce. Nutno naléztí úhradu nákladů na provedení předlažby ulice K.Světlé, ulice Sadové a ul. gen.Stalina v částce 326.000,--Kčs.

18. Městská vodárna. Požádáno o zařazení do 5LP prací na rozšíření jímacích zařízení o dvě studně nákladem asi 3,000.000,--Kčs. KNV bude požádán o vyslání znalce za účelem zjištění, zda rozšíření je skutečně nutné.

19. Lázně. Pro 5LP hlášena potřeba dvou boilerů. Při této příležitosti se ukázala nutnost vyřešení návštěvní doby lázní, aby byly zpřístupněny pracujícím i dojíždějícím.

20. Požární policie. Konstatováno stejné jako ad.7.

21. Správa budov. Nutno uvažovat o zvýšení rozpočtové částky nejméně na Kčs 700.000.

22. Nádrž na Polepce. Prozatím odloženo.

23. Levobřežní sběrač. Prozatím odloženo.

24. Přístav. Záležitost bude přenesena na ONV vzhledem k oblastnímu významu.

Poprojednání těchto problémů bylo ustanoveno následující pořadí naléhavosti.

- I. Bytové jednotky.
- II. Rybník Peklo.
- III. Dělnický dům.
- IV. Městské skleníky.
- V. Architekt Frágner-regulační plán.

Úkoly spojené s realizací shora uvedených záležitostí byly rozděleny takto:

- Ad I. Náměstek Herout.
- Ad II. Ref. Daněk.
- Ad III. Nám. Herout.

Ad IV. Ref. Daněk.

Ad V. Ref. Sengr. a člen rady Fischer.

Místní rada osvětová předložila návrh, aby Vinařického náměstí bylo u příležitosti znovuožhalení pomníku M.J.Husi bylo přejmenováno na náměstí M.J.Husa.

Vinařického náměstí- přejmenování.

Na návrh nám. Malého bylo usneseno, aby bylo plenární schůzi doporučeno shora uvedené přejmenování ke schválení. - 112.schůze 27. června 1949.

Návrh na připojení se k Husovu manifestu s ostatními městy bratrstva tábořského a sirotčího.

Husův manifest.

Navrhuje se sděliti ÚAVNF v Praze, že město Kolín se k tomuto manifestu připojuje a žádá, aby jeho souhlas byl k manifestu připojen. - 112.schůze rady MNV..

Městská org. KSČ a MAV doporučili, aby na místo odstoupivšího předsedy MNV v Kolíně Karla Šplíchala byl k volbě doporučen Josef Herout. 112.schůze rady.

Josef Herout- návrh na předsednictví.

Návrh na přihlášku za člena Klubu přátel Jaroslava Vrchlického v Praze.

Kruh přátel J.Vrchlického-přihláška.

Kulturní a propagační komise MNV se usnesla ve schůzi dne 28. června 1949 doporučiti radě MNV přihlášku zakládajícího člena Kruhu přátel Jaroslava Vrchlického v Praze s příslušným příspěvkem Kčs 2.000,-- jednou pro vždy a příslušné publikace, které budou vycházeti, předávati LUSKU. Na návrh komise ve 114.schůzi schváleno.

ONV v Kolíně žádá, aby MNV podal návrh na ustavení nové místní divadelní komise podle §-37 zák. o provozu divadel.

Na návrh předsedy bylo usneseno navrhnouti jako zástupce MNV Karla Malého, tesaře mistra Františka Bucvana, stavitele Bedřicha Krále, městského lékaře MuDr. Jar. Panouška a velitele hasičského sboru Josefa Březi-

mu.

Předseda a důchod MNV v Kolíně sestavil přesně ve stanovené lhůtě k 15.9.1949 podrobný rozpočet na rok 1950 a na jeho podkladě i sumární rozpočet podle zásad pro rozpočet na rok 1950 v rámci stanoveného směrného čísla a tento rozpočet byl ve stanovené lhůtě odeslán ON V v Kolíně.

Rozpočet
na rok
1950.

Přehled výdajů a příjmů v novém rozpočtu jeví se dle jednotlivých kapitol takto:

Kap.9. Vnitřní správa	5.700	144
Kap.13. Školství	4.870	36
Kap.14. Informace, osvěta	487	10
Kap.15. Těles.výchova	50	
Kap.16. Zemědělství	1.050	82
Kap.17. Výživa	1.284	380
Kap.21. Technika	3.997	1.264
Kap.24. Práce a soc.péče	517	80
Kap.25. Zdravotnictví	7.194	5.138
Kap.26. Odpočivné platy	1.193	
Kap.27. Finance	110	2.866
	-----	-----
	26.452	10.000
	-----	-----

Pozn. První sloupec značí výdaje, druhý příjmy, vše je vyjádřeno v tisících Kčs.

Rozpočet byl sestaven bez třídy 0, t.j. investic vzhledem k tomu, že doposud není známo směrné číslo pro investice.

K návrhu rozpočtu učinil dotaz radní Vovčíčka, proč položka na tělesnou výchovu je tak poměrně nízká. Předseda vysvětlil, že se nejedná o žádné investice, které jsou plánovány zvláště a potřeba předchozích let nebyla nikdy vyšší. Na návrh předsedy byl rozpočet na 117. schůzi rady schválen.

Revise domovních čísel pro sčítání lidu v roce 1950.

Označení domů a ulic.

Na návrh referenta Sengra bylo usneseno:

1. Aby na základě provedené revise byla označena všechna obydlí, nouzové a zahrádkové domy, které dosud nebyly označeny, byly řádně označeny a opatřeny domovním číslem popisným.

2. Pojmenovány byly ulice dosud nepojmenované.

3. Objednány byly tabulky s čísly popisnými u fy Reklamon nákladem 12.640,--Kčs.

4. Rozhlasem občanstvo bylo vyzváno k označení domů.

Úhrada Hl.VII/10 na účet obce jen uliční tabulky Kčs 1840,--, ostatní jede na účet majitele domu. 117.schůze rady 19.zář. 1949.

Okresní národní výbor v Kolíně odvolala dosavadní náhradníky členů MNV a povolal na místo nich:

Náhradníci členů MNV.

- 1. Bohuslava Rozenského.
- 2. Josefa Mikeše
- 3. Boženu Vonkovou.
- 4. Josefa Březinu.
- 5. Oldřicha Preisnera
- 6. Karla Ksandra.
- 7. Františka Dlabáče.
- 8. MuC. Čenka Michálka.
- 9. Ing. E. Slavička.
- 10. Marii Konopáčovou.
- 11. Jaroslava Švarce.

Úprava najatých místností v synagoze pro účely městského musea v Kolíně.

Úprava synagogy pro muzeum.

Na základě komisionelního šetření bylo na návrh ref. usneseno provést v ochozu a chóru židovské modlitebny následující úprava:

Práce zednické a dělnické	Kčs - 2.600,--
Práce tesařské	600,--
Práce sklenářské	600,--
Elektrické osvětlení	3.500,--
Malování	2.500,--
Zámečnická a truhlář	600,--

Materiál a různé

Úprava je nutná vzhledem k tomu, že v ochozu této synagogy mají být instalovány národopisné sbírky musea, dosud uskladněné v jižní části této budovy. Usneseno na 117. schůzi rady MNV, konané dne 19. září 1949.

Výnosem ze dne 6.7.1949- zn. 358-5-31/5-49-IV udělil KNV místnímu národnímu výboru podle § 18 div. zákona provozovací povolení k veřejnému provozování MOD v Kolíně jako divadla činoherního do konce července 1952. působnost divadla se vztahuje na oblast kolínskou a mladoboleslavskou.

Městské
oblastní
divadlo.

Mimo jiné ukládá se MNV, aby dodatečně předložil v nejkratší době organizační řád tohoto divadla.

Na návrh náměstka Malého bylo usneseno:

1. Zrušit dosavadní prozatímní org. řád MOD.
2. Schválit statut MOD v Kolíně, instrukci pro ředitele a administrativního správce tohoto divadla podle vzoru uvedeného ve výnosu min. škol. věd a umění číslo 813 Ú.1. č. 125 s těmito změnami a doplňky:
 - a/ § 2 odst. 2 bude znít: Poradním orgánem ředitelovým je správní sbor, jemuž předsedá člen rady, zvolený míst. národním výborem a jež tvoří ředitel divadla, umělečtí šéfové/umělecký zástupce poboční scény, šéf výpravy nebo technický šéf, zástupce KNV, pět zástupců MNV v Kolíně/mimo předsedu a tři zástup. zaměstnanců/.
 - b/ § 5 odst. 1. věta 1. bude znít: Bezprostřední správu divadelních budov nebo místností vykonává správní sbor /§2-odst. 2 statutu/
 - c/ § 5 odst. 2 se připojují slova: a správním sborem.
 - d/ Za bod 10 instrukce pro ředitele se připojí slova: pokud to neodporuje ustanovením domácího řádu.
 - e/ bod 11 týchž instrukcí bude znít: užívat místností divadelních, jejich příslušenství a zařízení v mezích

34

stanovených domácím řádem, užíváti inventáře a přizpůsobovati jej podle divadelní potřeby, předkládati spr. sboru návrhy na zvláštní práce technické povahy a většího rozsahu/opravy a úpravy místností, příslušenství a zařízení/.

f/ V instrukcích pro administrativního správce se vypouští bod 12.

Podnětem MOD je MNV v Kolíně, jeho zástupcem ředitel MOD/městské oblastní divadlo/.

3. Vzhledem k § 2 odst 2 tohoto statutu zrušit dosavad. divadelní komisi,

4. aby dosavadní předseda a členové divadelní komise fungovali nadále ve správním sboru divadla jako předseda, resp. zástupci MNV.

Usneseno na 117. schůzi rada dne 19. září 1949.

Referent Daněk podal na 117. schůzi rady správu o jednání se štítarským MNV, pokud se týče získání pozemků obce Štítary, určených k zaplavení rybníka Peklo. Bylo docílena dohoda, podle které Štítary odstoupí tyto pozemky náhradou za jiné pozemky, které vlastní městská obec Kolín v Katastru obce Štítary.

Peklo-
získání
pozemků.

Při této příležitosti upozornil ref. Daněk na stížnosti štítarského občanstva na špatný projekt kanalisace ce štítarské kolonii a doporučoval, aby se tímto problémem zabývalo tech. odd. MNV.

Výkup pozemků pro městský hřbitov od pí Zdenky Žertové a Anny Hrdličkové.

Na návrh předsedy bylo usneseno, aby ve sm. protokolu ze dne 30.9.1939 byly od pí Zdenky Žertové vykoupeny pozemky č. kat. 598/12, 598/11, 598/10, 647/3, 647/4 za následujících podmínek:

a/cena trhov^a Kčs 41.667,50 za 16.667 m².

b/Všechny převodní poplatky, právní práce a dávku

z přírůstku hodnoty zaplatí městská obec ze svého.
c/Na nemovitostech event. vážnoucí knihovní závazky vymaže paní Žertová vlastním nákladem.

d/Aby ve sm.protokolu ze dne 30.9.1949 byly od pí Hrdličkové vykoupen pozemek č.kat.598/18 za následujících podmínek:

a/cena trhová 5.770,80 za 2.748 m².

b/Všechny převodní poplatky, správní práce a dávky z přírůstku hodnoty zaplatí městská obec ze svého.

c/Na nemovitostech event. vážnoucí knih.závazky vymaže pí A.Hrdličková vlastním nákladem.

Úhrada z rezervy hřbitova, příp. z průmyslové oblasti. Usneseno na 118.schůzi rady.

Odvoláním K.Šplíchala zůstalo jedno místo v radě neobsazeno. Městský výbor a předsednictvo KSČ v Kolíně navrhuje svým přípisem ze dne 11.7.1949, aby bylo obsazeno B.Roženským.

B.Roženský za K. Šplíchala do rady MNV.

Na návrh předsedy bylo usneseno navrhnouti plenární schůzi, ab B.Roženský byl zvolen členem rady ježto rozhodnutím MNV ze dne 9.9.t.r. a ONV ze dne 12.9.1949 stal se prvním náhradníkem a jako takový bude povolán za člena MNV za Karla Šplíchala. --Usneseno na 118.schůzi rady MNV v Kolíně.

Okresní akční výbor národní fronty doporučuje, aby Rašínova ulice byla v době Dukelských oslav přejmenována jménem odpovídající těmto oslavám.

Ulice dukelských hrdinů.

Na návrh kult.ref.a propag.komise bylo usneseno přejmenovat Rašínovu ulici na Ulici dukelských hrdinů. 118.schůze rady MNV.

119.schůze rady MNV v Kolíně konala se dne 17.října 1949 v továrně Synthesia, národní podnik, Draslovka Kolín.

Ke konci schůze doporučil člen rady V.Vovčíčka, aby opis zápisu této schůze byl zaslán závodu k vyjádření a event.připomínkám. Předseda k tomu upozornil, že sice schůze rady mají být veřejné, že však v zájmu řádného informování veřejnosti bylo přistoupeno k těmto veřejným schůzím a tudíž, že opis zápisu bude zaměstnancům závodu zaslán k vyjádření.

Schůze rady MNV v Draslovce.

Schůze byla zahájena uvítacím projevem ředitele Draslovky ing. Gráfa, který zdůraznil snahu lidové správy, aby její práce byla v plné shodě s vůlí lidu a podřízena jeho kontrole. Úvítal všechny přítomné a přál radě MNV mnoho zdaru v jejím pracovním úsilí.

Předseda Herout poděkoval za milé uvítání a upozornil, že rada MNV bude koňati schůze ve všech závodech kolínských, aby pracujícím bylo ukázáno, jak MNV pracuje a s jakými problémy se zabývá. Předpokládá, že jeho práce bude podrobena kritice, ovšem kritice konstruktivní, která by poukazovala na vady rozhodování, event.přinášela hodnotné prvky pro další práci. Závěrem vyzval všechny přítomné k diskusi o jednotlivých bodech pořadu a event. i o přednesení vhodných námětů pro další práci MNV.

Vzhledem ke zřízení vrátnice v budově radnice jest nutno vydat bližší pokyny pro vrátného:

Vrátnice v budově radnice.

Na návrh předsedy byly schváleny instrukce pro vrátného v budově radnice.

1. Obsluhovat telefonní ústřednu.
2. Dodávat informace stranám.
3. Dbáti bezpečnosti.
4. Omezovati přístup do budovy mimo úřední hodiny pro strany.
5. Kontrolovati příchod a odchod zaměstnanců.

Pracovní doba se stanoví:

- Pondělí až pátek..... 6,30-18,30.
- Sobota.....6,30-13,30.

Usneseno na 119.schůzi dne 17.října 1949.

Kulturní a propagační komise MNV doporučuje, aby V. Strakou v Kolíně nabízený obraz Zdenka Rykra "Plačící republika olej na plátně form. 73x92 cm, rámovaný za Kčs 7,500,-- byl zakoupen pro příští galerii města Kolína.

Rykrův
obraz
"Plačící
republika."

Úhrada z rezerv pro galerii z roku 1948. Obraz byl malován počátkem roku 1939.

Na návrh ref. schváleno na 119. schůzi.

Náměstek Malý podal ve 120. schůzi rady MNV zprávu o přípravách odhalení pomníku nacisty umučených, které je připravováno na 30. října 1949. Současně požádal, aby MNV věnoval na výstavbu tohoto pomníku 5.000,-- korun. Předseda však poukázal na možnost zvýšení požadavku a doporučil, aby rozhodnutím bylo posečkáno do definitivního vyúčtování celého pomníku. Tento návrh byl schválen a náměstek Malý požádal ref. Daňka, aby v rámci své kompetence provedl vhodnou parkovou úpravu kolem pomníku.

Pomník
obětem
nacismu.

Náměstek Malý podal ve 122. schůzi zprávu, že obrazárna v LUSKU je instalována a zгодnotil sbírku kolínských malířů jako počátek budoucí městské galerie. Současně však navrhuje, aby pro tuto galerii byla zakoupeny koberce v délce 60m nákladem asi 10.000 Kčs.

Obrazárna
v LUSKU.

Jeho návrh byl schválen. Úhrada z úspor obecního rozpočtu. Při této příležitosti se velmi pochvalně zmínil o práci ředitele Marka a doporučil, aby mu byla dána dána odměna Kčs 3.000,-- Tento návrh byl schválen.

Profesor B. Kutil nabídl ke koupi dva obrazy s motivy v okolí Křížan u Liberce po Kčs 16.000,-- a 14.000,-- Kčs. Kuratorium městského musea koupí doporučuje.

Obrazy
B. Kutila.

Na návrh předsedy bylo usneseno zakoupit pro předsín obřadní síně a pro městskou galerii. Úhrada z rozpočtových položek na museum a galerii.
Usneseno ve 124. schůzi rady MNV v Kolíně 19.12.1949.

Vzhledem k připravovanému vládnímu nařízení o organizaci místních národních výborů je účelno již nyní při nastoupení nových členů rady provést organizaci MNV podle organizace ONV.

Organisace
MNV.

Na návrh předsedy bylo usneseno rozdělit agendu takto:

1. Referát pro všeobecné vnitřní věci:

Presidium, podatelna, vrátný.

2. Referát plánovací:

3. Referát bezpečnostní:

Ohlašovna, vyšetřovací oddělení tržní policie, požár. sbor.

4. Ref. pro školství, osvětu a těl. výchovu:

Školy, hudeb. ústav, knihovna, musea, archiv, divadla, rozhlas.

5. Referát práce a sociální péče:

Sociální oddělení, bytové oddělení, jesle, chudobiňec, závodní kuchyň.

6. Referát zdravotní:

Zdravotní oddělení, desinfekční stanice, veterinární oddělení, vodárna, lázně, hřbitovní záchranná stanice.

7. Ref. finanční:

Důchod, dávkové oddělení a váhy.

8. Ref. hospodářský:

Konfiskace, národní správy, komunální podniky, dopravní záležitosti.

9. Referát zemědělský:

Zemědělské oddělení, apráva sadů a lesů, polní hlídky.

10. Referát pro vnitřní obchod a výživu:

Z zásobovací oddělení, živnostenské věci.

11. Referát technický:

Technické oddělení, správa budov, hospodářská správa.

Přidělení referátů podle organizace:

Na návrh předsedy bylo usneseno rozdělit referáty takto:

- I.referát.....Předseda.
- II.referát.....Václav Péca.
- III.referát.....Jaroslav Doležel.
- IV.referát.....Ludmila Cyvínová.
- V.referát.....Jaroslav Jaroš.
- VI. referát.....Stanislav Kúrka.
- VII.referát.....Oldřich Preisner
- VIII.referát.....Václav Vovčíčka.
- IX.referát.....Antonín Zajíc.
- X.referát.....Bohumil Roženský.
- XI.referát.....Leopold Fischer.

Vzhledem k nové organizaci je třeba stanovit znovu odměny za výkony funkce členů rady MNV podle zák. č.235/48 Sb.

Na návrh předsedy bylo usneseno:

Odměna předsedy MNV v částce 8.500,-- měs.
a u ostatních referentů Kčs 900,--měsíčně.

Usneseno na 124.schůzi dne 19.prosince 1949.

Českoslovenští amatéři a vysílači v Kolíně žádají o propůjčení místnosti na zvonici v chrámu sv. Bartoloměje k provádění pokusů a praktického školení.

Na návrh předsedy bylo usneseno pronajmouti pro uvedený účel od 1.1.1950 za nájemné Kčs 100,-- ročně jednu místnost o výměře 2,5x 2 s vchodem ze scho-diště a část druhé místnosti používané požární hlíd-kou. Prostory se pronajímají za předpokladu, že MNV je oprávněn jimi disponovati.

124.schůze rady MNV dne 19. prosince 1949.

Návrh na zřízení komunálního podniku ~~města~~
Kombinát města Kolína.

Komunální podnik.

Vyhláškou ministra průmyslu č.2215 ze dne 26.9.1949 byla přenechána znárodněná podstata podniku elektrotechnická továrna a smaltovna, průmysl světelné reklamy Reklamon, společnost s r.o. se sídlem v Kolíně, v rozsahu jeho znárodnění MNV v Kolíně k začlenění do komunálního podniku.

Další vyhláškou téhož ministra č. 2429 ze dne 9.11.1949 byla z majetkové podstaty Spojených UP závodů n.p. vyčleněna majetková podstata bývalého podniku Frant. Kratochvíl, továrna na uměl.řezbářské výrobky se sídlem v Kolíně III., Žižkova 189 a přenechána v rozsahu znárodnění a přenechání této majetkové podstaty MNV v Kolíně k začlenění do komunálního podniku.

Mimo shora uvedené dva případy byly sjednány dohody s majiteli následujících podniků o začlenění do komunálních podniků.

- 1. František Jaroš, továrna na nábytek v Kolíně.
- 2. Karel Heřman, chemická čistírna a barvírna v Kolíně.
- 3. V. Dějdar, veřejná obch. společnost, slévárna a opravná strojů v Kolíně.
- 4. Blažej Wimmer a spol., zámečnictví v Kolíně.
- 5. Josef Müller, pohřební ústav v Kolíně.
- 6. Ant. Svoboda, pohřeb. ústav v Kolíně.
- 7. Alois Suchý, výroba sodovky a limonády v Kolíně.
- 8. Kateřina Kovářová, plakátovací ústav, Kolín.

Další začlenění majetkových podstat některých soukromých firem i majetku znárodněného lze očekávat v nejbližších dnech.

Vzhledem k tomu bylo na návrh předsedy usneseno doporučiti, aby zřízení komunálního podniku podle §7 odst.1 zák č.199/48 SB. o komunálních podnicích dnem 1.ledna 1950 s následujícím označením:

Znění firmy: Kombinát města Kolíně, komunální podnik, sídlo Kolín.

Předmět podnikání:

- 1. Zámečnictví.

2. Dřevozpracující.
3. Výr. světelných reklam.
4. Smaltování.
5. Výroba kovového nábytku.
6. Dekorativství.
7. Čalounictví.
8. Chromování a niklování
9. Oprava aut.
10. Brusírna válců.
11. Opravna strojů a slévárna.
12. Opavna elektromotorů a elektr. spotřebičů.
13. Chemická čistírna a barvárna.
14. Výroba razítek a rytectví.
15. oprava kancelář. strojů.
16. Tiskárna.
17. Fotozávod.
18. Plakátovací ústav.
19. Knihvazačství.
20. Propůjčování masek.
21. Výroba a oprava přesných strojů.
22. Výroba a stavba elektrických pecí.
23. Výroba nástrojů.
24. Výroba a oprava karoserií.
25. Hlídací podnik.
26. Košíkářství.
27. Cukrárny.
28. Hostince a hotely.
29. Výroba sodovky, limonády a ovocných šťáv.
30. Zahradnictví, zelinářství, školkařství a sadařství.
31. Pohřebnictví.
32. Holičství.

Komunální podnik je národním majetkem v rukou svazku lidové správy. Pro tento komunální podnik byla zároveň pořízena zakládací listina.

Současně bylo usneseno, aby kvalifikovaným

39

náměstkem komunálního podniku byl ustanoven Bernard Straka, úředník závodu Reklamon v Kolíně s tím, že bude vyžádán kádrový posudek od s. Schönbauera.

Referent Kurka při této příležitosti upozornil, aby bylo uvažováno o zřízení komunálního podniku z městských jatek, což jest KNV doporučováno.

Bude v tom směru jednáno na KNV a získány příslušné informace.

Usneseno na mimořádné schůzi rady MNV v Kolíně dne 30. prosince 1949.

Dodatky o správě obce z denního tisku.

Podle správy KOR umístila se závodní skupina ROH zaměstnanců MNV v Kolíně na 4. místě v plnění úkolů lidové správy.

ROH zaměstnanců MNV plnění úkolů lidové správy.

Ve středu dne 12. ledna 1949 se v zasedací síni Palackého sešlo plenum MNV společně s delegáty pracujících z Kolínských závodů i Úradů, aby se účastnili volby nového předsedy. Po proslovu předsedy MAV Buriana, který oznámil, že za nového předsedu MNV byl navržen Karel Šplíchal, se ujal vedení schůze náměstek K. Malý. Všemi hlasy byl K. Šplíchal zvolen, volba byla přijata nadšeným potleskem. Po složení slibu pronesl nový předseda programovou řeč, v níž slíbil, že bude plnit své povinnosti tak, aby byly v souladu potřeb celostátních i pracujícího lidu našeho města.

K. Šplíchal předsedou MNV.

Akru byli přítomni poslanci Koštejn, Jelínek, Polišínský.

V sobotu dne 2. dubna byla na radnici provedena volba zaměstnanecké rady. K volbě se dostavilo 186 oprávněných voličů a pro navrženou kandidátku bylo 175 hlasů. 11 voličů hlasovalo proti. Kandidátka obdržela absolutní většinu, t. j. 99,24%

Volba zaměstnanecké rady.

MNV zaslal ministru školství Zdeňku Nejedlému k jeho 71.narozeninám blahopřejný telegram: "U příležitosti Vašich 71. narozenin zasíláme Vám jménem veškerého kolínského občanstva upřímnou zdravici a přejeme Vám do dalších let godně zdraví a úspěchů ve Vaší budovatelské práci.

71.narozeniny Zdenka Nejedlého.

Ú p r a v a a v z h l e d o b c e .

Úprava domů, ulic, okrašlovací akce, stavba pomníku a pamětních desek.

Na schůzi rady MNV v Kolíně bylo schváleno usnesení o pojmenování a přejmenování některých ulic. prokopova ulice, vedoucí od náměstí Rudé armády k náměstí Jiřího z Poděbrad, se nyní jmenuje Ulice politických vězňů. V kolonii u Štítar je ulice Na svobodném. Dosud nepojmenovaná ulice u bývalé továrny Hellada dostala název Morávková a bezejmenná u Raškovce dostala název Jezeřanská.

Pojmenování ulic.

Rada MNV v Kolíně vyhověla žádosti představeného kapucínského kláštera v Kolíně o povolení restaurace klášterních budov a o vymalování klášterního kostela, Nejsvětější Trojice. Na renovaci bude dohlížet Státní památkový úřad. Většinu prací vykonají příslušníci řádu sami.

Restaurace kláštera.

Před nádražní budovou se upravuje značným nákladem prostor, určený za stanoviště autobusů a autodrožek. Rychlým vzestupem autobusových linek, které budou spojovat Kolínsko třemi směry se sousedními okresy, bude nutno prostor rozšířiti tak, aby bylo možno vybudovati celé autobusové nádraží. Podle projektu bude míti nově navrhovaný prostor před nádražím šířku 73 m. To si vyžádá rozboření a odklizení budov před nádražím, -hotel Stará pošta, Knirschův dům a části přilehlých objektů Východočeských elektráren. V nové regulační čáře budou postaveny moderní třípatrové budovy, které budou v celku tvořiti nový, architektonicky vyřešený celek, jako výchozí část výstavby této frekventované části města.

Autobusové nádraží.

" Kolínští zahrádkáři také spánili dvouletku,"
 prohlásil předseda zahrádkářů Ant. Mojžíš na valné hro-
 madě v únoru 1949. "Před dvěma léty za pojili jsme se
 do celostátního dvouletého budovatelského plánu a v rám-
 ci skromných možností stanovili jsme si svoje úkoly.
 Na přiděleném skalnatém a zanedbaném vrchu u městské
 vodárny, kde místo hlíny bylo jenom kamení a pýr,
 s mravenčí trpělivostí začali jsme budovat. Touto ko-
 lektivní prací společným nákladem a množstvím dobrovol-
 ně odpracovaných hodin zhostili jsme se čestně svého
 úkolu. Dílo se nám podařilo. Dnes, po dvou letech, má-
 me celou kolonii úzorně oplocenou, jednotlivé zahrád-
 ky upraveny, osázeny a opatřeny vodovodními hydranty.
 Celkem bylo v Kolonii vysázeno přes tisíc ovocných s-
 stromů a keřů, což jest úctyhodné číslo, které se
 v blízké budoucnosti projeví jako značný hospodářský
 přínos. Kolínská veřejnost se zájmem sleduje naše dí-
 lo a své sympatie projevuje častými návštěvami v ne-
 dělích a o svátcích. I nových zájemců o zahrádky je
 stále mnoho. Proto chceme budovat dál a během pětilet-
 ky vytvořit z té naší kolonie krásné zahradní městečko,
 jehož vonný dech by ozdravoval plíce, začouzené továr-
 ními komíny."

Kolínští
 zahrádkáři.

Po delším jednání byla zahrada kapucínského
 kláštera přiřčena kolínské obci, která hodlá uzavřenou
 zahradu přeměnit ve veřejný park. Rozloha zahrady bu-
 de v pozdější době ještě zvětšena o některé pozemky
 v zahradní ulici, na nichž dosud stojí skladiště a nízký
 přízemní domek. Park poskytne kolínské veřejnosti
 dosud poměrně neznámý krásný pohled na děkanský chrám
 sv. Bartoloměje a na část zachovaného parkánu pod ním.
 Zdi klášterní zahrady jsou již rozbořeny a pracuje se
 na vnitřní úpravě parku, kde letos byl vsazen "Vánoční
 strom republiky."

Klášterní
 zahrada- pře-
 měna v park.

Dne 15. května 1949 o Svátku matek byl veřejnosti předán nový park s hřištěm. Je to dílo místních organizací KBC č. 8, 9, 10. Práce přesahuje hodnotu 120 tisíc Kčs, jak při proslovu při otevření uvedl MUC. Č. Michálek. U brány nově otevřeného parku jménem MNV převzal klíče a dětský park do ochrany náměstek Karel Malý. - Park vznikl z bývalé Formánkovy zahrady.

Veřejný park z bývalé Formánkovy zahrady.

5. července 1949 byl na Vinařického náměstí znovu odhalen mohutný památník, dílo Bílkovo, Husův pomník.

Husův pomník - odhalení.

Slavnost zahájil za MNV náměstek Karel Malý; řečník z Prahy, Miloš Kratochvíl, zdůraznil význam Husitské doby, v níž lid bojoval za svá práva.

Pomník stál původně na Karlově náměstí / v roce 1945 bylo přejmenováno na náměstí Dr. E. Beneše / a na rozkaz Němců byl v roce 1941 z náměstí odstraněn.

Při jeho postavení na Husovo náměstí / tak bylo totiž Vinařického náměstí v den oslav přejmenováno / byla vložena do pomníku původní plechová schránka. Vedle starého zápisu vložil kronikář Alois Vilímovský do schránky zápis nový, který zní:

H u s ů v p o m n í k .

Jeho odstranění z Karlova náměstí v roce 1941, jeho postavení na Vinařického náměstí v roce 1949.

oo

V roce 1941 naléhaly německé úřady, aby byl pomník z Karlova náměstí / nyní náměstí Dr. E. Beneše / odstraněn. Svědčí o tom spis městského úřadu v Kolíně, čís. 13.257/44-T-Ing. Č-R ze dne 18. října 1944, zasláný konservátoru Památkového úřadu v Praze pro okres Kolín:

Při komisionelním řízení konaném dne 7. srpna 1941, při kterém za účasti zástupce kanceláře Říšského protektora z Prahy a zástupce Památkového úřadu v Praze p. Ing. Kotrby, bylo jednáno o návrhu obecního

44

zastupitelstva ohledně obnovení podloubí na jižní straně Karlova náměstí. Mezi řízením p. Oberlandrat Dr. Eckold vytkl umístění Husova pomníku na náměstí, kde pomník nemá žádoucí přírodní kulisy a žádal o posudek přítomného zástupce Památkového úřadu. Pan Ing. Kotrba přiklonil se k jeho názoru a tehdy prohlásil, že Památkový úřad vždy zasáhal stanovisko, že pomník Husův ztrácí na své umělecké hodnotě umístěním v tak nevhodném prostředí.

V důsledku toho naléhal Oberlandrat, aby obecní správa odstranila pomník z Karlova náměstí. Městská rada ve schůzi konané dne 3.11.1941 čl. 5.970 po vzetí podrobné zprávy starostovy o jednání s úřadem p. vrch. zem. rady ve věci Husova pomníku na Karlově náměstí, po uvážení všech námitek proti umístění na tomto místě, jednohlasně se usnesla, aby bylo provedeno rozebrání pomníku a jeho uskladnění prozatím v městském museu, při čemž ohledně příp. jeho postavení v jiné části města bude ještě uvažováno.

Ve schůzi městské rady dne 17.11.1941 čl. 6.004 zadáno rozebrání a odborné uskladnění pomníku M. J. Husi sochařům V. J. Hnízdovi a Ferd. Malinovi za paušál 15.000 Kč firmě Linhart a spol. dodání potřebného lešení za 16.000,-K. odvoz rozebraného pomníku za 5.400,-K.

Památkový úřad přípisem č. j. 17.515 ze dne 24. listopadu 1941 byl o odstranění pomníku vyrozuměn a požádán o vyjádření. Zástupci obce p. fin. referent Smetana a přednosta městské technické kanceláře Ing. Čech dne 26.11.1941 osobně intervenovali u Památkového úřadu a bylo jim přednostou Památkového úřadu O. Vágnerem řečeno, že Památkový úřad sám se již zabýval touto záležitostí, poněvadž uznává, že se na toto místo nehodí.

Poněvadž uskladnění částí rozebraného pomní-

ku nedalo by se bývalo v museu provésti pro naprostý nedostatek místa, a Památkový úřad doporučoval, znovupostavení pomníku na vhodnějším místě, bylo navrhováno pomník umístiti buď na Vinařického náiěstí a nebo v sadovém prostranství v Borkách v ose okružní třídy. Byl požádán Památkový úřad, aby vyslal svého zástupce, který by rozhodl o umístění pomníku.

Po shlédnutí v úvahu přicházejících míst dne 22.12.1941 zástupcem Památkového úřadu, Památkový úřad přípisem č.j. 8.953/41 ze dne 22.12.1941 oznámil, že doporučuje znovupostavení Husova pomníku v Borkách.

Mezi tím dne 10.prosince 1941 započato s rozebráním pomníku a práce tato skončena dne 26.prosincce 1941.

Úřad vrchního zemského rady v Kolíně přípisem č.j. 354 ze dne 6.ledna 1942 byl požádán, aby dal souhlas k přemístění pomníku do Borku.

Přípisem úřadu vrch.zemského rady č.j.3.593 ze dne 17.března 1942 bylo městskému úřadu sděleno, že znovupostavení pomníku v době válečné se nepovoluje a odkládá se na dobu mírovou, a proto rozebraný pomník má býti prozatím uskladněn.

V důsledku tohoto rozhodnutí byly lehčí části pomníku s hlavou uskladněny na Kalcovce na Zálabí, těžší části na obecním pozemku v Havlíčkově třídě vedle kalinova objektu. Uskladnění pomníku provedeno pečlivě v dřevěných kolnách a bylo při návštěvě zástupce Památkového úřadu uznáno za vyhovující.

Po osvobození v roce 1945 byla zřízena komise pro obnovu pomníků, která měla za úkol obnoviti též pomník Husův. Další podnět pro jeho obnovu vyšel z čsbr. církve evangelické, která svým přípisem ze dne 10.VI. 1945 žádá, aby místní národní výbor v Kolíně přísně vyšetřil, kdo byl bezprostředním původcem odstranění pomníku tohoto našeho národního velikána a mravního hrdi-

46

ny a současně se přimlouvá, aby byl do památného dne, kdy památky Husovy vzpomínáme, t.j. 6. července 1945 znovu postaven.

I nyní po osvobození se většina odborníků shodla na tom, aby pomník nebyl instalován na starém místě, t.j. na náměstí Dr. E. Beneše, ale aby bylo pro něj vyhledáno místo vhodnější. Byly zřízeny dvě komise. První vyslaná 24. března 1948 uznala za nejvhodnější Vinařického náměstí, jak zápis komise potvrzuje:

Z á p í s

o vyhledání vhodného místa pro znovuumístění Bílkova pomníku M. J. Husí.

Při příležitosti jednání dne 24. března 1948, jehož předmětem bylo schválení konečného účtu Mistra Jaroslava Hrušky za pomník presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka, projevil M. Hruška na přání kulturního referenta Karla Hejduka ochotu podati dobrozdání o proponovaných místech na umístění shora zmíněného pomníku.

Spolu se členy komise pro obnovu pomníků při MNV vrch. řed. E. Čermákem, kult. ref. K. Hejdukem, akadem. sochařem V. J. Hnízdem, prof. B. Kutilem a vedoucím úřadu MNV. JuDr. Z. Veletovským, byla shlednuta tato místa: Borky při ústí Okružní třídy, klášterní zahrada a Vinařického náměstí.

K jednotlivým místům bylo zaujato v podstatě toto stanovisko:

1. Borky:

Dostatečná prostora, umožňující odstup a lákavá perspektiva sit. pomníku na osu Okružní třídy mluví pro. Naproti tomu jest tu nebezpečí, že tmavý pískovec by úplně zanikl v pozadí stromů, rozhodně však zanikne při pohledu z Okružní třídy, kde výhledu brání stromořadí, řešené v úzkém pásu. Vzdálenost od středu města a sousedství fotbalového hřiště je další zá-

vadou.

2. Klášterní zahrada.

Pokud jde o odstup a potřebné pozadí, poskytuje zahrada mnohé výhody. Jest tu však nebezpečí, že by pomníkem byl vážně ohrožen jedinečný pohled na chr. sv. Bartoloměje ze Smetanovy ulice.

Vzhledem k tomu, že okolí zahrady není arch. definitivně vyřešeno a ani v dohledné době nebude, nelze toto místo doporučiti.

3. Vinařického náměstí.

Dostatečný odstup a vhodné pozadí kostela čsl. církve dává nejlepší možnosti umístění. Velkým kladem jest ta skutečnost, že jde o místo vedle kostela československé církve a ve středu města.

Definitivní umístění pomníku a stavební a parkovou úpravu náměstí může vyřešiti jedině architekt M. Hruška spolu s akad. sochařem Hnízdem a prof. Kutilem. Zastávají názor, že by pomník byl nejlépe umístěn na podélné ose náměstí poblíž hlavního vchodu do kostela.

2. komise, vyslaná 10.V.1948m se rovněž shodla na Vinařického náměstí. Dotvrzuje opis zápisu:

Z á p i s

o komisionelním jednání na vyhledání místa pro obnovu pomníku M. J. Husi v Kolíně dne 10. května 1948.

Komise se účastnili paní a pánové:

Akad. sochař K. J. S. Svoboda,

prof. Jindř. Severa, akad. sochař,

tajemník Jaroslav Hlaváček,

Ida Čiháková, tajemnice Svazu čsl. výtvarných umělců,

všichni z Prahy, a za město Kolín kulturní referent K.

Hejduk a člen komise pro obnovu pomníků vrch. řed. Em.

Čermák.

Komise shlédla místa jak původního postave-

ní pomníku na náměstí Dr.E.Beneše,tak i navrhované místo na Vinařického náměstí a po uvážení všech okolností shledala místo na Vinařického náměstí vhodné pro postavení Bílkova pomníku M.J.Husi.

K umístění má komise na náměstí Dr.E.Beneše tyto připomínky a námítky:

1.Odstranění pomníku by prospělo vzhledu náměstí,neboť bylo zřejmé, že mohutná vertikála pomníku nesnáší se dobře s okolní architekturou nízkých domů,stejně jako s arch.renes.kašny a barok.Mariánského sloupu.Náměstí samo sneslo by pouze kašnu,která jest jediná komponována do daného prostoru. Kdyby nebylo umístění, které komise shledala na Vinařického náměstí,pomník by musel do náměstí se umístiti, pak by bylo jediné možné postaviti jej asimetricky o ose obou historických architektur domů v jižním rohu náměstí při Pražské ulici. Toto místo by ovšem rušilo frekvenci a nepřichází tudíž v úvahu.

2.K umístění na Vinařického náměstí komise má tyto kladné poznámky:

Umístění pomníku v dolní části před sborem cirkve československé vyhovuje tím,že v pozadí je klidná moderní architektura s věžovitou vertikálou, která by korespondovala s vertikálou pomníku. Pomník měl by dostatečný odstup a kolem sebe klidnou zelen, ze které by mohl vyniknouti.

Nehledě k tomu, jest místo i ideově spojeno s významem sboru cirkve čsl.

Komise na místě určila přibližně osu pomníku,kam vsadila kolík pro přesné označení středu místa pomníku. Okolní úpravu návrhu až po osazení pomníku.Určené místo jest vhodné již z toho důvodu,že jakékoliv obestavení náměstí v budoucnosti nemůže míti přímého rušivého vlivu na kompoziční koncepci tohoto pomníku.

Vzhledem k osvětlení pomníku navrhuje komise

aby směr Husova pohledu ztotožňoval se přibližně s o-
sou náměstí, jak komise vyznačila na přiložené fotogra-
fii./Večerně osvětlená, zhotovená p.uč.Hřibalem/

Rada místního národního výboru usnesení ko-
mise schválila.

5.července 1948 se konaly na Vinařického ná-
městí Husovy oslavy, jelikož byly již položeny nové zá-
klady k postavení pomníku. V přeplněném kostele cír-
kve československé se konala vzpomínková bohoslužba
církvě československé, českobratrské a Jednoty kostnic-
ké. Bohoslužby konal farář církve čsl.Leo Fischer, a
slavné kázání proslovil farář církve čbr.evangelické
Dr.A.Verner a čtením kostnických listů ukončil kazatel
Jednoty kostnické ředitel Just.V duchu jednoty národa,
tak jak si přál Mistr Jan ve svém posledním listě do
Loun; se nesla celá oslava:....."Zde znovu postavíme
památník velikého Čecha," zdůraznil předseda MNV Lad.
Volenec. "Nacisté odstranili pomník jako hrozbu ví-
tězství pravdy a práva, avšak ze srdcí národa nemohl
vyrvat nikdo největšího syna našich národních dějin.
Zde v krásném prostředí bude stát Bílkův "Strom bles-
kem zasažený" na věčnou pamět národní trvalé jednoty.
" O světlé památce a národním významu promluvil fa-
rář L.Fischer.

S instalací pomníku však bylo započato až
v květnu 1949. Odborným dozorem a restaurací byl po-
věřen sochař F.Malina, absolvent vyšší průmyslové ško-
ly v Hořicích. Práce s instalací spojené provádí čsl.
stavební závody PA 202 Kolín.

Je přáním všeho občanstva kolínského, aby po-
mník byl znovu odhalen ve výročí upálení M.J.Husi
6.července 1949.

Tento zápis byl napsán 17.května 1949 a při-
ložen k starým zápisům do schránky, pořízené při klade-
ní prvních kvádrů pomníku v roce 1913.

Zapsal Alois Vilímovský, v.r.kronikář.

Svaz osvobozených politických vězňů a pozůstalých po politických vězňích v Kolíně zahájil v roce 1945 akci pro postavení důstojného památníku obětem nacismu. Jako nejvhodnější místo pro památník byl vybrán prostor před posádkovým velitelstvím, které je při ústí Pražské ulice na náměstí Rudé armády.

Pomník obětem nacismu.

Místo bylo vybráno skutečně šťastně, neboť právě v budově nynějšího velitelství bylo za okupace sídlo gestapa, kam čeští lidé ze širokého Polabí nastupovali svou cestu na Kalvárii. Právě tam bude památník stálou připomínkou utrpení národa i symbolem vítězství nad nacismem. Jen v Kolíně žije 89 rodin po zavražděných spoluobčanech, k nim se druzí stovky rodiny a pozůstalých po umučených odbojových pracovnících z celého kraje. Svaz bojovníků za svobodu, v němž se sdružili legionáři, partizáni a političtí vězňové, převzal plán na postavení památníku za svůj přední úkol.

Odevzd.

Slavnost odhalení pomníku se konala při oslavě 28. října a to 30. října 1949. Po zahrání chorálu Kdož jste boží bojovníci, promluvilv zahajovacím projevu předseda ONV Burian. Po něm se ujal slova slavnostní řečník poslanec N.S Jan Vodička. Zhodnotil boj československého lidu s nacismem, zásluhy Rudé armády o naše osvobození a připomněl, že je nutno stále proti nacismu a fašismu bojovat. Pěvecký spolek Dobroslav zapěl Smetanův sbor Modlitba a poslanec NS Rudolf Koštejn památník odhalil. Zdůraznil, aby se již nikdy neopakoval Mnichov a jeho strašné důsledky, které stály tolik životů nejlepších synů a dcer našeho národa. Projevem předsedy MNV Herouta, položením věnců k památníku, zahráním čsl. a sovětské hymny a slavnostním pochodem armády, SNB a lidových milic byla slavnost ukončena.

...

...

...

...

XXXXXX

V e ř e j n ý ž i v o t .

Odvody, motorismus, školení motoristů, vlaková a autobusová spojení, ohlas důležitých událostí.

Ve dnech 21. až 24. března 1949 byly v Zámecké restauraci odvody branců. V kolínských ulicích zaznívaly jásavé písně branců, kterým do kroku vyhrávají dechové kapely, jiným jen harmoniky.

V zájmu úsporného hospodaření pohonnými látkami zakázal před časem ONV v Kolíně nedělní a sváteční jízdy motorovými vozidly. Protože nastaly změny v obhospodařování pohonných látek, ONV tento zákaz v březnu 1949 zrušil.

Bílý benzin/nejlevnější/ se přiděluje výhradně jen pro ty motocykly, kterých je používáno k jízdě do zaměstnání. Pracoviště musí být od místa bydliště vzdáleno více než 4 km a není jiného dopravního spojení. Výjimka se činí jen u těch zaměstnanců, kteří pracují na směny.

V měsíci březnu bylo zahájeno v Kolíně povinné školení motoristů. Školení mělo tři lekce po dvou hodinách. Na potvrzence o školení byla zaznamenána účast v kursech i složení theoretické zkoušky. Motoristé byli školeni ve znalosti starých značek a dopravních předpisů a nakonec byli seznámeni s novými mezinárodními značkami.

Nový jízdní řád vstoupil v platnost 15. května. Železniční správa se snažila při sestavování jízdního řádu vyjít pracujícím vstříc a stanovila příjezdy vlaků pro Kolín k začátku směny, t. j. v 6,30 hod. Rovněž odjezdy vlaků jsou stanoveny na 15. hodinu, všemi směry.

Autobusová doprava na lince Kolín nádraží - nemocnice, zavedená loňského roku, se dokonale vžila po

Odvody.

Benzin
úsporné
hospodaření.

Bílý
benzin.

Školení
motoristů.

Nový
jízdní
řád.

Autobusová
doprava

všech počátečních potížích,provázejících každou novou věc.

Od 1.srpna 1949 byla zavedena městská okružní autobusová doprava vozidly ČSAD.

Linka č.1 má trať z hlavního nádraží přes náměstí Dr. E. Beneše,kolem pošty k nemocnici a na Pašinku. Na této trati pojedou autobus šestkrát denně tam i zpět.

Trať č.2 vychází z Kolína VI/Štítarské předměstí U Pavlíčků/,pokračuje k obchodní akademii kolem pošty na náměstí Dr. E.Beneše,ke klášteru a na nádraží. Odtud pokračuje na Zálabí na Jiráskovo náměstí,navazuje dále na spojení do Tří Dvorů, do Sendražic a Býchor. Na Zálabí jsou zastávky na požádání v ulici Týnecké,O-kružní, u zálabské zastávky, u továren Tatra a Ramo, v Sendražicích u Bělohlávků a u školy.

Trať č.3 má odjezd z Libenic přes Skalku,Štáralku, kolem továrny Kablo jede autobus do Hlubokého Dolu,odtud do Kolína místní nádraží,k plynárně a na hl. nádraží.Dále ke klášteru, na náměstí Dr. E. Beneše, k hlavní poště, kolem hotelu Tatra do Kutlír,Křečhoře,Ohrady a Nové vsi. Může se přestupovat buď na náměstí Dr. E. Beneše,nebo na hlavním nádraží.

V měsíci říjnu bylo v Kolíně zřízeno zasilatelství ČSAD. V novém zasilatelství je sloučena dosavadní nákladní doprava ČSAD a doprava fy Skoda. Ústř. ředitelství dodalo novému zasilatelství čtyři nákladní vozy, další dostane v nejbližší době.

Nákladní doprava autobusy.

Předseda KNV O.Beran přijel dne 3.ledna 1939 do Kolína.Navštívil okrajové okresy svého kraje,aby se seznámil s odpovědnými činovníky lidové správy. Po návštěvě v kancelářích ONV v Kolíněodjel do závodu Tatra. Prohlédl si různá výrobní oddělení a slíbil,že se přičiní o odstranění různých nedostatků.

Předseda KNV O.Beran v Kolíně.

V neděli dne 30.ledna 1949 se konala v Novém divadle ustavující schůze nového okresního národního výboru. Schůze byla zahájena státní hymnou a slova se ujal nový předseda ONV Karel Burian. Po slibu věrnosti republice a pracujícím lidu dostali noví členové rady ONV z rukou předsedy jmenovací dekrety. Vedením referátů byli pověřeni: Drozd 1.místopředseda a referát bezpečnostní, Šecl 2.místopředseda a ref. plánovací, Ungr ref.školský, Stibor ref. pracovní, Jelínek ref.hospodářský, Líbal zemědělský, Křapka vnitřního obchodu a vyživovací, Pavlovský technický, Folkman finanční, Kulička zdravotní.

Nový okresní národní výbor. Předsedou K. Burian.

Dnem 1.dubna 1949 skončil okresní úřad ochrany práce svou činností. Jeho úkoly převzaly referáty práce a sociální péče, zřízené při ONV. V Kolíně zbylo pouze oddělení pro rozmisťování pracovníků, péče o zaměstnance a poradna pro volbu povolání. Oddělení mzdové, inspektorát práce a prac. lékařství byla přeložena ke krajskému národnímu výboru.

Okresní úřad ochrany práce skončil svou činností.

Choť presidenta republiky paní Marta Gottwaldová přijala dne 3.května 1949 zástupkyně Rady čs. žen v Kolíně. Předsedkyně M.Koštejnová jí oznámila, že kolínské ženy ji jmenovaly svou čestnou členkou a tlumočila paní M.Gottwaldové srdečné pozdravy kolínských žen. Předsedkyně závodní rady n.p.Leko, továrna na prádlo, A. T etřevová odevzdala pro vnučku paní Gottwaldové dar kolínských žen-ukázky výrobků svých závodů. Paní presidentová poděkovala za vřelé pozdravy a školínskými ženami delší dobu přátelsky pobesedovala.

Paní Marta Gottwaldová přijala kolínské ženy.

Kolínsko má svým literárním patronem V.Husu, hudebním patronem Kolínska je F.Kösel. (Theodor Kössel)

Patroni Kolínska.

V sobotu dne 6.srpna 1949 přijela do Kolína delegace polské mládeže s wojvodstva Katovice, která dle na pozvání ostravského ČSM v Československu. Byli uvítáni.

Polská mládež v Kolíně.

ni předsedou ONV Burianem a členkou krajského výboru ČSM Bjačkovou. V zasedací síni radnice je přijal předseda MNV Herout za přítomnosti členů ROH a OAV. Po prohlídce Kolína odjeli do Kutné Hory, kde je výstava "700 let hornictví". Svaz ČSM zaslal MNV v Kolíně dopis, ve kterém poděkoval, že MNV se postaral o tak pěkné a přátelské přivítání Poláků do našeho města.

Okresní národní výbor v Kolíně byl umístěn v 15 budovách po celém městě. Tím jeho práce trpěla a nebyla přehledná, byla zde ztráta hospodářská i finanční. Předseda ONV jako svůj závazek stanovil soustředit jednotlivé referáty do uceleného střediska pro rychlou službu občanstvu. Návštěvníci z 95 obcí ztráceli mnoho času při vyřizování svých záležitostí. Po likvidaci podnikového ředitelství Středočeských cihelen podařilo se na podzim roku 1949 soustředit ONV do budovy bývalé městské spořitelny a Živnobanky. V budově okresního soudu zůstane pouze bezpečnostní referát. Vyřešením tohoto problému se uvolnilo 30 bytových jednotek.

Soustře-
dění ONV
v jedné bu-
dově.

Aby se občanstvo blíže seznámilo s prací lidové správy a aby zástupci lidu měli možnost bezprostředně vyslechnout přání i stížnosti veřejnosti, jsou některé schůze rady i plenum ONV veřejné. Tak na příklad 29. září se konala plenární schůze ONV přímo v továrně Tatra.

Veřejné
schůze
ONV.

Jednání plena bylo zahájeno ve 14 hodin státní hymnou československou a sovětskou, a recitací básně Dvojí fronta. Slova se ujal předseda ONV Karel Burian. Byla zvolena mimořádná vyživovací komise, komise pro zařazování dětí do škol, pro mládež vyžadující zvláštní péči, v doplňovací volbě byl zvolen novým členem rady ONV nový školský referent K. Koskuba. Ve volných návrzích přednesl školský referent Koskuba zprávu o neudr-

žitelném stavu umístění základní odborné školy a navrhl, aby jí byla přidělena rozsáhlá budova rolnické školy na Štáralce, již navštěvuje průměrně 10 žáků, takže valná část budovy leží ladem. Návrh byl přijat a byl postoupen nadřízeným úřadům k vyřízení. Debaty se účastnili i zaměstnanci Tatry. Schůze byl přítomen jako host bezpečnostní referent KNV Froněk a zástupce ministerstva zdravotnictví, aby učinil nábor do sboru dobrovolných dárců krve. Internacionálou a Písni práce byla schůze zakončena.

Pravidelné zájezdy ONV z Kolína do uherských dolů na Mostecku spojují naše brigádníky s rodným krajem. Na oplátku přijeli v říjnu do Kolína zástupce dolů a účastnili se schůze ONV. Předseda závoení rady z dolů President Beneš poděkoval jménem brigádníků z Kolínska za všechnu péči a pozornost od ONV.

Horníci z Mostecka v Kolíně.

Poměry lidopisné.

Počet obyvatel, narození, úmrtí.

Statistika obyvatel v roce 1949:

Měsíc	Narození	Úmrtí	Počet obyvatel
Leden	39	6	21.879
Únor	35	14	21.939
Březen	21	5	21.976
Duben	22	5	21.977
Květen	20	5	21.867
Červen	37	9	21.844
Červenec	8	22	21.848
Srpen	23	11	21.843
Září	16	11	21.878
Říjen	20	13	21.866
Listopad	16	24	21.890
Prosinec	26	20	21.971

Statistika
obyvatel
v roce 1949.

Ve statistice nejsou uvedena data o přihláškách a odhláškách československých státních občanů a cizinců.

Rozvrstvení obyvatelstva podle státní příslušnosti
k 1. 1. 1949.Státní
příslušnost
v r. 1949.

Československých státních občanů.....	21.592
Němců.....	93
Ostatních cizinců.....	179

Celkem..... 21.864
=====

K 1.9.1949

Československých státních občanů.....	21.657
Němců.....	82
Ostatních cizinců.....	104

Celkem..... 21.843
=====

Dne 4. dubna 1949 zemřel 73letý kolínský fotogram Jan Kubrt.

Jan Kubrt,
fotograf,
zemřel.

Potřeboval-li někdo snímek Kolína jak vyhlížel před 10, 20, či 50 lety, šel s jistotou k fotografu Janu Kubrtovi. Starý pán, stále dobře naložený, rozvážní a vždy optimista, vyhledal ze svého vskutku nepřeborného archivu právě to, co zájemce hledal. A nebylo těch snímků málo, jež za téměř pět desetiletí svého působení v Kolíně Jan Kubrt vytvořil. Měl smysl pro všechny stavební pamětihodnosti, dovedl vždy pohotově zachytit na desku objekt určený ke zbourání.

Dne 18. května 1949 zemřel v Rašovicích u Uhlířských Janovic Karel Hejduk.

Karel
Hejduk
zemřel.

Narodil se 24. dubna 1890 v Rašovicích, studoval v Kutné Hoře a učitelskou dráhu nastoupil v prosinci 1909 na okrese kutnohorském. Již v lednu 1911 přešel na okres jilemnický, kde na jeho krásnou učitelskou a občanskou činnost vzpomínají občané ve studenci, Kundraticích a v Kruhu. Od 1. února 1922 přešel na národní školu v Kolíně na Zálabí, na které působil do 31. března 1941, kdy jako ruský legionář byl neprátelemským režimem pensionován. Po květnu 1945 byl reaktivován. Ale již 1. února 1946 byl povolán k řízení kanceláře ujezdní školní rady v Kolíně, kde se zvláště zasloužil o rychlou a účelnou obnovu školních budov, poškozených bombardováním, o vybavení škol nábytkem a o rozšíření sítě mateřských škol. Jako člen samosprávy města Kolíně a kulturní referent MNV byl hlavním iniciátorem zřízení oblastního divadla v Kolíně a spolučinitelem zřízení Dvořákova musea Kolínska v pravěku. Byl člověk zlatého srdce, demokrat v nejkrásnějším smyslu, který získal trvalé lásky dětí, rodičů a všech, s kterými ať v úřadě a v životě občanském a spolkovém se sešel. Na Karla Hejduka budou s láskou a vděčností vzpomínati také občané v Hlubočci ve Slezsku, kterému je město Kolín ochráncem.

Tisíce lidí polabského kraje vzpomíná na lékaře lidumila, význačného roentgenologa a neustupného bojovníka s tuberkulosou. V úterý 21.června 1949 zemřel ve stáří 52 let MuDr. Bohuslav T e s a ř. Byl to nejen vědec v oboru plicních chorob, ale především lékař socialista a lidumil. Jeho jméno bojovníka proti tuberkuloze mělo zvuk, který přesahoval rámec kraje. MuDr. B. Tesař byl iniciátorem založení protituberkulosní poradny v Kolíně.

MuDr
Bohuslav
Tesař
zemřel.

Dne 28. 7. 1949 zemřel Josef Zach, kulturní a sokolský pracovník. Narodil se v Líském a svou učitelskou dráhu zahájil na tehdejší okresě německobrodském. V roce 1902. Na Kolínsko přišel v roce 1907 a v Kolíně byl od r. 1913, naposledy jako ředitel odborní školy pro ženská povolání a ustavu pro vzdělání učitelů domácích nauk. Byl spolupracovníkem realistického klubu v Kolíně, pracoval v okresním osvětovém sboru a vykonal mnoho přednášek v obcích kolínského kraje. Byl dlouholetým členem Sokola a vedoucím Sokolského Věstníku. Vydal několik bibliofilských děl a spolupracoval na "Domovopise Kolínska a Kourimska" Ředitel Zach byl členem kuratoria městského musea a od založení Instituce "Literární a umělecké sbírky města Kolína" byl jejím jednatelem a spolupracovníkem. Velmi plodná i záslužná práce byla Čs. Červeném kříži, okresní péči o mládež, ve spolku Krematorium, i v jiných spolcích. Byl člověkem hlubokého vzdělání, širokého rozhledu a smyslu pro krásu.

Josef
Zach
zemřel.

P o m ě r y p o l i t i c k é .

Činnost politických stran.

9. dubna 1949 byla v Kolíně zahájena okresní konference Komunistické strany Československa, jejímž úkolem je přehlédnout práci strany, vykonanou na Kolínsku od února 1948 a zvolit delegáty na krajský sjezd.

Okresní konference KSČ.

Konference byla zahájena předsedou okresního výboru K. Burianem, který ve svém úvodním proslovu zhodnotil práci strany, océnil vývoj a pokrok strany od únorových dnů a vyzvedl úsilí o zachování trvalého míru opřeného o SSSR a pokrokové mírumilovné síly pracujících celého světa. Správu o činnosti okresního vedení přednesl politický tajemník Hružá. Na oba projevy byla navázána diskuse.

V neděli dne 10. dubna přítomným promluvil ve velkém sále Sokolovny OV KSČ Karel Burian. Delegáti pronesli své zdravice. Jménem vojenského útvaru pozdravil konferenci Novák, jménem "Bojovníků za svobodu" inspektor Ant. Moravec a slíbil, že tak jako přinesli oběti za osvobození národa, tak dají všechny síly k budování silné a šťastné republiky. Za Svaz čs.-sovětského přátelství promluvil J. Tichý. Konferenci také pozdravil JuDr. Polišenský, posleňem ÚNS jménem čs. strany lidové. Za ONV J. Šecl, který zhodnotil práci zástupců strany v ONV pro rozkvět okresu. Byl přečten dopis od nemocného poslance R. Koštejna. Byly odeslány pozdravné telegramy prezidentu republiky K. Gottwaldovi Slánskému, Zápotockému, J. Krosnařovi a V. Davidovi.

Jménem mandátové komise ohlásil J. Herout stav přítomných na konferenci, Prvý den 248 delegátů a 183 hostů, v neděli 10. dubna 395 delegátů a 165 hostů.

Novým předsedou ON byl zvolen A. Mareš, dělník z kolínské Tatry a novým okresním politickým tajemníkem Miloslav Vecker.

60

V rámci oslav 32.výročí Velké říjnové socialistické revoluce byla v Kolíně v síni okresního sekretariátu/Stalinova třída/ KSC otevřena studovna marxismu-leninismu. Po zahájení promluvil M. Vecker o významu Říjnové revoluce. Vedoucí studovny Litera ukázal na důležitost této poradny, která se otvírá k "Roku stranického školení."

Studovna
marxismu-
leninismu.

V tomto roce byla zřízena v Kolíně, okresní politická škola. Studují zde dělníci ze závodů, rolníci a činovníci KSC z Kolína a sousedních okresů:

Politická
škola.

Počiny k u l t u r n í .

Školství, knihovna a čítárna, museum, archiv, přednášky, kursy, divadla, koncerty, slavnosti, výstavy, bio, zábavy.

Kolínský okres je rozdělen na dva školní obvody. Na prvý obvod, do kterého patří také město Kolín, nastoupil dne . . . nový školní inspektor Bohuslav Flener. Učitelstvo jej přivítalo v měsíci březnu 1949 ve své pracovní a odborářské schůzi. Uvedl jej školský referent ONV Rud. Ungr. Nový inspektor prohlásil, že se bude opírat o spolupráci s učitelstvem a ostatními pokrokovými lidmi, bude usilovat o plný rozvoj socialismu ve školství.

Inspektor
Flener.

B. Flener byl před jmenováním okresním školním inspektorem školským referentem ONV.

Dnem 1. března 1949 byla odborná škola pro ženskou povolání přeměněna na školu sociálně zdravotní. Studium je čtyřleté a končí maturitou.

Sociálně
zdravotní
škola.

Začátkem dubna se konala v tělocvičně střední školy chlapecké Kolín město slavnost, při které závod Tesla odevzdal škole rozhlasové zařízení pro dálkový poslech i domácí vysílání. Předseda ONV K. Burian učinil na slavnosti projev, ve kterém ocenil podporu pracujících Tesly, věnovanou škole.

Dar Te-
sly škole.

V měsíci červnu se konala slavnostní schůze na střední škole dívčí v Kolíně městě. Jménem závodu Standard převzal záštitu nad školou ředitel závodu Taufman. Slíbil morální i hmotnou pomoc a co nejužší spolupráci se školou.

Standard
patronem
dívčí
školy.

Na zahájení školního roku navštívil předseda ONV v Kolíně K. Burian s okresním školním inspektorem B. Flenerem a ředitelem okresní spořitelny a záložny

Březinou kolínské národní školy. Promluvil k žákům, které nabádal k poctivé práci v nové škole. Předseda ONV také rozdál jménem lidové správy a peněžnictví téměř pro 700 dětí vkladní knížky se základními vklady.

Vkladní knížky dětem.

Kolínské školy 3. stupně zahájily v sobotu dne 17. září 1949 v městském divadle nový školní rok kulturním pásmem. V programu vystoupili žáci gymnasia, vyšší hospodářské školy, vyšší školy sociálně zdravotní a vyšší školy průmyslové.

Zahájení školního roku.

Od začátku září je v dílnách ČSD v Kolíně 50 bulharských učňů, kteří chodí též do základní odborní školy v Kolíně. Z počátku byly potíže v dorozumívání se žáky. Do školy byli pozváni vedoucí úředníci čs. bulharských smíšených společenstev Toplijskij a Duněv.

Bulhaři v dílnách ČSD.

Žáci jsou většinou syny železničních dělníků a zaměstnanců. Všichni jsou členy DSNM/Dimitrovskij s'ozuz na narodnata mladež/.

K letošnímu Svátku matek uspořádala jako součást propagace školního spoření Okresní spořitelna a záložna rozsáhlou soutěž všech národních a středních škol v Kolíně. Porota vybrala z prací 36 nejlepších. Jsou to práce na námět "Čest matčině práci", který děti zvládly slovem i obrazem. Odměnění autoři dostali hodnotné knižní ceny od Okresní spořitelny a záložny v Kolíně. Odměny odevzdal předseda ONV Karel Burian, jenž v proslovu k žactvu řekl, že maminky jsou nejlepšími spolupracovníky peněžních ústavů při výchově dětí ke spořivosti. Slavnosti se účastnil okresní školní inspektor B. Flener a předseda MNV Herout.

Školní spoření.

V prosinci 1949 hodnotila komise žáků a pro-

fesorů výzdobu škol III.stupně,pořádanou k oslavě čs.-sovětského přátelství a k presidentovým narozeninám. Nejvíce bodů získalo gymnasium.Na druhém místě je vyšší škola sociální a zdravotní, na třetím vyšší škola hospodářská, na čtvrtém průmyslová škola.

Výzdoba škol.

Kolínští žáci II. a III.stupně odpracovali mnoho hodin na dobrovolných brigádách.Uvádím jenom několik příkladů.

Brigády žáků.

Počátkem července odjelo z Kolína dvanáct žáků odborné školy pro ženská povolání na čtrnáctidenní brigádu do jižních Čech, kde pracovaly na bývalém schwarzenberském panství. Dopoledne pracovaly na poli, kde okopávaly většinou řepu,odpoledne sušily seno.

Na státním statku v Sedlově pomáhalo sklízeti řepu 107 žáků ze IV.ročníků obou středních škol v Kolíně na Z álabí.

Žáci reálného gymnasia odpracovali ve školním roce a o prázdninách 454179 hodin. Největší počet hodin byl věnován žňovým a zalesňovacím pracím/22.648hod/ Při česání chmele bylo odpracováno 10.741 hod.,na stavbách,při stavbě Trati mládeže a na labské regulaci bylo odpracováno 1937 hodin.

Žactvo IV.ročníků obou středních škol v Kolíně na Z álabí pomáhalo národnímu podniku Standard ve Velimi zvládnout výrobu vánočních kolekcí.V, čokoládovce se vystřídalo na brigádách po 15 dnech 105 žáků.Odpracovali 9.802 hod.Vydělali si 48.438,20Kčs.

Několik žáků z průmyslové školy pracovali při betonování pražského Štefánikova mostu.Osm studentů bylo zaměstnáno na regulaci Labe u Velkého Oseka a na stavbě labského zdymadla u Klavar.Jiní zase pracovali na stavbě Klicperova divadla v Tradci Králové,někteří v kamenolomu, na stavbě úzkokolejné dráhy v Arnoštově na Šumavě,na stavbě nemocnice v Litomyšli,pomáhali bu-

dovat stadion v Rokytnici. Traktoristé z kolínské průmyslovky pracovali o žních, jiní pracovali na sklizni chmele. Celkem odpracovali žáci o prázdninách v roce 1949 76.872 hodiny.

Veřejná knihovna v Kolína zahájila v pondělí dne 14. dubna 1949 po devítiměsíčním uzavření znovu půjčování knih. Knihovna je umístěna v domě, v němž bývala dříve Živnostenská banka - v Husově ulici. Knihovna.

Počet svazků v roce 1949.

Zábavné.....	11.898
Naučné.....	8.385
Časopisy.....	4.653
Hudebniny.....	515
Pro mládež.....	2.752
Cizojazyčné.....	303

Celkem.....	28.506

Z celkového konečného stavu připadá na 1 obavatele 1,29 svazku, přírůstek činí 2,43%.

Oddělení cizojazyčné literatury.

Jazyk	ruský	polský	srboch.	franc.	ital.	angl.	německý
Svazků	61	1	2	60	19	10	149

Počet čtenářů:

Muži	1517	2536	Celkem 3324 čtenářů, t.j. 15,18% obyv.
ženy	1019		

hoši	466	788	
dívky	322		

Výpůjčky

Zábavné	41294	Hudebníny	7
Nauční	2351	Pro mládež	6.181
Časopisy	10	Cyzojazyč.	6

Na jednoho obyvatele připadá2,27 výpůjček.

Zpráva o činnosti městského musea za rok 1949/Výpis ze Zprávy/

Městské museum.

Kuratorium městského musea konalo 3 řádní schůze, kromě toho bylo předsednictvo kuratoria ve stálém styku se správou musea Literárních a uměleckých sbírek města Kolína, se správou městského archivu, s kulturním referentem MNV, s místní i okresní osvětovou radou a s referárem pro školství a osvětu ONV a Kolíně prostřednictvím školních inspektorů.

Úřední agendu městského musea vedl v lednu 49 Jaroslav Vítek, bankovní ředitel v.v., od 1. února 1949 Josef Řehoř, okresní školní inspektor v.v.

Od 1. ledna 1949 byl museu přidělen zaměstnanec MNV Gustav Paďour, který byl usnesením rady MNV ze dne 19. září 1949 s účinností od 1. října 1949 ustanoven laborantem městského musea.

Oddělení odboje spracoval Václav Komeda, bankovní ředitel v.v., který současně denně pomáhal městskému archiváři pplk. Vojtěchu Práškoví.

Podle směrnic daných Svazem čs. museí v Praze bylo pracováno na pořízení inventářů a katalogů sbírek takto:

a/Přírůstkový inventář za rok 1949 vykazuje 93 inv. čísel.

V nich je zakoupených brožur a knih 10 za	1829,--	Kčs,
2 jubilejní stokoruny.....	200,--	"
malovaná truhla.....	3500,--	"
malovaná almara.....	3500,--	"
empirové hodiny.....	6000,--	"
Olejomalba/Morstadtova/matka-podobizna/	850,--	"

malba na skle/Poslední večeře/..... 900,--Kčs
Dva Havránkovy originály/pro galerii/... 6.000,-- "

b/Inventarisována a katalogisována musejní knihovna
a sice:

tisky církv: 220 tisků starých /do r.1948/
217 tisků po roce 1848,
13 rukopisů.

tisky z oboru školského 175 tisků starých,
1329 tisků po roce 1848.

tisků z ostatních oborů.....5 tisků starých.
241 po roce 1848.

c/Jako nádpán byl založen bibliografický soupis Ko-
lína a okresu, obsahující dosud 120 tisků.

Národopisné sbírky umístěné v budově syna-
gogy nemohly byti rozříděny, protože technický upra-
va synagogy nebyla dosud ukončena.

Protože v museu Literárních a uměleckých
sbírek města Kolína byla zřízena sň kolínských malí-
řů, byly ze sbírek městského musea předány do LUSK
všechny obrazy do nově zřízené síně.

Dne 26.března 1949 byly uspořádány v měst-
ském divadle přednášky se světelnými obrazy jako po-
kračování universitních extensí z min. roku a sice
dopoledne pro studenstvo a odpoledne pro občanstvo.
Přednášeli: DocDr. Josef Poulík: Nové ukoly a cíle pre-
historické vědy. Univ. prof. Dr. Jan Filip: Pohledy do
slavných dob Kolínska v pravěku. Dr. Miloš Šolle: Sta-
rá Kouřim.

Dvořákovo museum Kolínska v pravěku navští-
vilo v roce 1949 přes 3.000 osob a sice:

15 tříd škol národních se 499 žáky,
35 tříd škol středních s 1019 žáky,
16 tříd škol vyšších se 422 žáky

a filosof.fakulta Karlovy university se 30 posluchači.

Školy prováděl s příslušným výkladem předse-

67
da kuratoria Josef Řehoř. Též prováděl i hromadné návštěvy předem ohlášené.

Jednotlivě navštívila museum 766 osob. Z vědeckých odborníků navštívili museum polští univ. prof. Dr. Ludevít Sawiski z Varšavy, Dr. Kazimír Majewski a Dr. Eugen Konik z Vroclavi, Dr. Gordon Chulde z Londýna.

V neděli dne 23. ledna 1949 byl v Novém divadle projev ministryně výživy ing. Jankovcové.

Přednášky:
ministryně
Ing. Jankov-
cová.

Projev byl zahájen recitačním souborem Kolos a sborem kolínských vojáků, kteří zazpívali budovatelské písně/ A Váňa přednesl Neumannovu básně Dík Sovětskému svazu. Po úvodních slovech předsedkyně Rady žen promluvila Ing. Jankovcová: "My ženy máme od osvobození daleko více práce. Nová doba nám ukládá mnoho úkolů, jež musíme poctivě splnit. Musíme si pozorně všimnout záležitostí hospodářských, veřejných, nelze se, jako tomu bývalo dříve, starat jen o rodinu a o ostatním dění nevědět. My ženy jsme tomu rády. Rády pracujeme ve prospěch celku, při tom si pilně uvědomujeme, že nemůžeme zanedbávat své rodiny. Republika potřebuje práci pilných ženských rukou. Jejich práce je nutná, neboť s jejich pomocí dospějeme co nejdříve k socialismu...../"
Po projevu přijala ministryně Jankovcová z rukou žen z Kolínska slib pro choť presidenta republiky Paní M. Gottwaldovou, že se usilovně vynásnaží, aby v práci pro zdar pětiletky co nejučinněji pomohly. Z divadla odjela paní ministryně do odborné školy pro ženská povolání, kde žákyně z ústavu připravily oběd pro děti z Dětského domova a pro průvod paní ministryně. Po prohlídce Dětského domova odjela paní ministryně do Kutné Hory.

Kruh přátel českého jazyka uspořádal v pátek 18. března 1949 v kulturní síni divadla přednášku uni-

Dr. Vlad.
Šmilauer.

versitního profesora Dr. Vladimíra Šmilauera na thema od hmoty k duchu. Přednáška skutečně upoutala 120 přítomných. Převážnou část tvořila studující mládež a učitelstvo.

V neděli dne 30. března 1949 se konala přednáška svazového soudce J. Odvárky o chovu ovčáckých psů. Byla spojena s jejich přehlídkou a setkala se s pěkným zájmem chovatelů i ostatního občanstva. Majitelé mladých psů byli poučeni, jak mají postupovat při výcviku, aby bychovali psy pro praktickou službu.

Musejní správě a okresní radě osvětové se podařilo získati souhlas Státního ústavu archeologického v Praze, aby v Kolíně byly uskutečněny přednášky se světelnými obrazy. Byly prosloveny v sobotu dne 26. března 1949 v Novém divadle. Promluvili: Za doc. Dr. Böhma Dr. J. Poulík - Nové úkoly a cíle prehistorické vědy, univ. prof. Dr. Filip "Pohledy do slavných dob Kolínska v pravěku", Dr. Šolle "Stará Kouřim." Dopolední přednáška byla pro studenstvo, odpolední pro ostatní občanstvo. Ačkoliv den i doba byly stanoveny tak, aby se jich mohlo účastnit i tovární dělnictvo, přesto návštěva byla velice malá.

Ve čtvrtek 7. dubna 1949 promluvili cestovatelé F. A. Elstner a jeho choť v Katolickém domě na náměstí Rovníkové dobrodružství.

Čs. Červený kříž společně s odborovou radou a okresní radou osvětovou uspořádaly 6. října 1949 přednášku MuDr. Lubora Elgra na náměstí Zdraví i nemoci ve vztahu k výživě. Byla to rozprava o významu výživy pro zdraví a o jejím vlivu na délku života, o chorobách výživou podmíněných, o nechutenství, hubenosti, otylosti, atd.

O chovu ovčáckých psů.
J. Odvárka.

Přednáška
Státního
ústavu
archeolog.

F. A. Elstner,
Rovníkové
dobrodružství.

Zdraví i
nemoci ve
vztahu k vý-
živě.
MuDr. Lub.
Elgr.

17.listopadu 1949 se konala v Katolickém domě přednáška Mudr. L.Elgrá na námět Sexualita a její problémy. Už dlouho nebyl sál Katolického domu tak zaplněn, dokonce pro mnoho návštěvníků nebylo místa. Nebyla to mladistvá zvědavost, která přivedla na přednášku mládež a mladé manžele. Ti všichni přišli jen za poučením. Po přednášce byla rozvedena zajímavá i věcná rozprava mužů i žen.

Sexualita,
a její
problémy.
MuDr.L.
Elgr.

"Co má vědět a znát každý motorista." To byl námět přednášky, kterou uspořádala kolínská odbočka Autoklubu společně s okresním velitelstvím SNB. Přednášel por SNB. Josef Kobián. Bylo promítnuto i množství světelných obrazů. Přednáška byla povinná pro motoristy, kteří se dosud nepodrobili doškolovací zkoušce.

Přednáška
pro moto-
risty.

Rada čs. žen v Kolíně zahájila v pondělí dne 24.10.1949 v gymnasiu "Besedy o Stalinovi." 25.října se Besedy konaly ve škole Dr.E.Beneše, 26. v hospodářské škole, 3.listopadu v budově střední školy chlapecké, 4.listopadu v zálabské střední škole, 8.listopadu v hostinci u Pavlíčků.

Besedy o
Stalinovi.

Sdružení rodičů a přátel školy v Kolíně uspořádalo 30.listopadu v divadle přednášku prof.MuDr.Mir. Seemana na námět Vadná výslovnost dětí a její účinné léčení.

Vadná vý-
slovnost.
MuDr.Seeman.

Čeština za mřížemi a dráty. Tuto přednášku proslavil 1.prosince 1949 prof.V.Hejduk z Hradce.

Čeština za
mřížemi.
Hejduk V.

Kolínská odbočka Svazu čs.sovětského přátelství pozvala na neděli 4.prosince 1949 do Kolína ministra zdravotnictví p.J.Plojhara, aby ke kolínskému občanstvu promluvil o svých zkušenostech, jichž letos

70

nabyl při svém dvouměsíčním pobytu v Sovětském svazu. Ministr
Ministr P.Plojhar zahájil svůj projev o Velké říjnové revoluci, o níž řekl, že se stala počátkem nové epochy pro všechny svět. V zaostalé zemi, deštěné cary, šlechtou a bohatými průmyslníky, se vznítily plamen obrany člověka proti otrokářům. Tento revoluční plamen ukázal všem národům světa k novému, lepšímu a radostnému životu. V další části projevu mluvil ministr Plojhar o výsledcích Velké ruské říjnové revoluce v Sovětském svazu, jak se o nich sám na vlastní oči přesvědčil letos v létě. Pravil: "Kdo měl možnost pozorovat výsledky usilovné práce ruského lidu přímo v SSSR, výsledek stalinských pětiletok, ten pozná, že opravdový a důsledně uskutečňovaný socialismus je jedinou cestou vedoucí k blahu a svobodnému životu pracujících ve všech zemích. Snad se budou továrníci a velkostatkáři cítit socialismem poškozeni, ale na druhé straně přinese socialismus štěstí, spokojenost a blahobyt milionům pracujících lidí. Za dva měsíce styku s lidem SSSR jsem se nesetkal, pravil řečník, s člověkem zamračeným, nervosním, sobeckým a zlomyslným. Viděl jsem jen samou spokojenost, zdravé lidi a šťastné tváře."

Ministr
J.Plojhar.
O SSSR.

Ministr P.Plojhar prohlédl též kolínskou oblastní nemocnici a navštívil kolínskou radnici.

Kostnická jednota pořádala 11.prosince 1949 v Husově domě přednášku univ. prof.Dr.Dobiáše na námět Dr.Martin Luther..

M.Luther.
Dr.Dobiáš.

V neděli dne 25.září se konala v Kolíně okresní konference odborů.

Okresní
konference
odborů.

Jednání konference zahájil uvítacím proslovem odstupující předseda OOR Hanzl. Po skončení proslovu vystoupili bulharští učnové z dílen ČSD v Kolíně, kteří zapěli písně své vlasti. Po projevech hostů a volbě komisí přednesl okresnotajemník Šimek zprávu o činnosti

Okresní odborové rady pro příští období. Velmi pozorně byl vyslechnut referát zástupce krajské odborové rady Noska z Prahy, jenž ve svém projevu porovnal poměry pracujícího lidu v minulosti s přítomností.

Do nového vedení okresní odbor. rady bylo zvoleno 25 odborářských a politických pracovníků. Z nich je i nový předseda OOR Jaroslav Hejtík, novým tajemníkem byl zvolen strojný záměčník z továrny Růdý Letov, Oldřich Z ubec z Prahy.

Z konference byly poslány děkovné a pozdravné telegramy K. Gottwaldovi a předsedovi vlády Ant. Zápotockému.

Konference se účastnilo také 40 úderníků práce; po dopolední účasti se úderníci sešli v Zámecké restauraci na společném obědě, který pro ně připravila samospráva okresu na podnět předsedy ONV Karla Buriana.

V březnu 1949 přišel mezi dělnické dopisovatele člen pražské redakce Rudého práva, který je seznámil s postupem redakční práce. Každý z přítomných vypracoval článek a jeho námět, přednosti i nedostatky byly v diskusy probrány a ohodnoceny.

Dělničtí
dopisovate-
té.

Ministerstvo zemědělství uspořádalo na jaře 1949 kursy pro traktoristy. Kursy byly v sobotu a v neděli a bylo absolvováno celkem 90 vyučovacích hodin.

Kursy pro
traktoristy.

V listopadových dnech čs.-sovětského přátelství byly zahájeny kursy ruštiny. Byly ve školách, továrnách, v úřadech. V Kolíně bylo 39 kroužků s 883 posluchači.

Kursy
ruštiny.

V rámci akce Týden s právné výživy byly uspořádány ve vyšší škole sociálně zdravotní bezplatné kur-

sy správné výživy s praktickými ukázkami vaření. Konaly se v listopadu a v prosinci pod hesly: "Vaříme dětem, vaříme více zeleniny. Vaříme lidová jídla. Vaříme těžce pracujícím."

Týden správné výživy.

Kromě toho se konaly kursy šití a spravování prádla, šití, spravování a přešívání šatů.

Klub kolínských esperantistů zakončil před vánočními kursy esperanta na slavnostní schůzi v hotelu Savoy. Na programu byl český a esperantský pořad. Kursy se konaly od 8. listopadu do 14. prosince 1949. Odpoledních kursů se účastnilo 16 studujících, večerních 19 dospělých. Vyučoval dipl. učitel K. Šolc, člen Institutu CSeh v Haagu.

Esperanto kursy.

Kulturní podniky v divadle v roce 1949.

Datum	Název
1.1.	O myších a lidech.
1.1.	Výstava fotografií
2.1.	Výstava fotografií.
2.1.	O myších a lidech.
2.1.	Perníková chaloupka.
8.1.	O myších a lidech.
9.1.	-----"
9.1.	Drahá Marto.
12.1.	Veřejný projev
15.1.	O myších a lidech.
16.1.	Všichni moji synové.
16.1.	O myších a lidech.
21.1.	Slavnostní večer J.V.Lenin.
23.1.	Manifestační schůze žen.
23.1.	Olympijské družstvo žen ČOS
23.1.	O myších a lidech.

Datum	Název
27.1.	Poslední překážka
28.1.	O myších a lidech
30.1.	Veřejná ustavující schůze ONV
30.1.	Poslední překážka
2.2.	Poslední překážka
3.2.	Koncert filharmonie
4.2.	Přednáška
5.2.	Syn černého lidu
6.2.	-----"
6.2.	*Dámy a husaři
13.2.	Kocour v botách
13.2.	Syn černého lidu
19.2.	-----"
20.2.	Sjezd ČSM
20.2.	Syn černého lidu
22.2.	Oslava Rudé armády
24.2.	Oslava Vítězného února
25.2.	Syn černého lidu
27.2.	Jak se stala Hanička princeznou
27.2.	Poslední překážka
5.3.	Mášenka
5.3.	Mikuláš Dačický z Heslova
5.3.	Syn černého lidu
6.3.	Jak se Hanička stala princeznou
6.3.	Syn černého lidu
8.3.	Projev k Mezinárodnímu dni žen
12.3.	Lidový taneční soubor z Rejdové
13.3.	Pro matku
15.3.	Doškolovací kurs motoristů
17.3.	Šibalství Skapinova
18.3.	Přednáška kulturní síň
19.3.	Ženitba
20.3.	-----"
20.3.	Jak se Hanička stala princeznou

74

Datum	Název
22.3.	Ženitba
23.3.	Doškolovací kurs motoristů
24.3.	Koncert Dobroslava
26.3.	Archeologické přednášky
26.3.	Ženitba
27.3.	Doškolovací kurs motoristů
27.3.	Pohádka
27.3.	Duha
29.3.	Koncert solistů národního divadla a čs.rozhl.
30.3.	Doškolovací kurs motoristů
31.3.	Doškolovací kurs motoristů
1.4.	-----"
2.4.	Morálka paní Dulské
3.4.	Morálka paní Dulské
3.4.	Kocour v botách
3.4.	Doškolovací kurs motoristů
3.4.	Soutěž tvořivosti mládeže-výstava kult.sín
4.4.	-----"
5.4.	Výstava STM
5.4.	Ženitba
6.4.	Výstava STM
6.4.	Doškolovací kurs motoristů
7.4.	Výstava STM
8.4.	-----"
9.4.	-----"
9.4.	Duha
10.4.	Výstava STM
10.4.	Soutěž tvořivosti
10.4.	Morálka paní Dulské
12.4.	Manifestační mírový projev
13.4.	Koncert dětského souboru
17.4.	Sněhurka a sedm trpasláků
18.4.	-----"

- 18.4. Lucerna
20.4. Veselý večer
22.4. Koncert - Knotková
23.4. Ženitba
24.4. Sněhurka a sedm trpaslíků
24.4. Morálka paní Dulské
28.4. Ženitba
30.4. Oslava svátku práce
5.5. Vojnarka
7.5. Veselý večer brigády čs.rozhlasu
10.5. Vojnarka
11.5. Šibalství skapinova
12.5. Vojnarka
13.5. Šibalství Skapinova
14.5. Parta brusiče Karhana
15.5. Schůze ONV
15.5. Pěvecký koncert
15.5. Výstava poštovních známek-kulturní síň.
16.5. -----"
17.5. -----"
18.5. Vojnarka
18.5. Parta brusiče Karhana
19.5. Vojnarka
19.5. Parta brusiče Karhana
20.5. Výstava poštovních známek
21.5. -----"
21.5. Vojnarka
21.5. Parta brusiče Karhana
22.5. Výstava poštovních známek
22.5. Parta brusiče Karhana
23.5. Hluboké kořeny
24.5. Vojnarka
25.5. Z pohádky do pohádky
25.5. Koncert Votruba
28.5. Z pohádky do pohádky
29.5. Z pohádky do pohádky

Datum	Nazav
-------	-------

1.6.	Večer A.S. Puškina
3.6.	Koncert Československého kvarteta
8.6.	Výstava žákovských prací
9.6.	-----"
9.6.	Kolébka
10.6.	Pásmo A.S. Puškina
10.6.	Výstava žákovských prací
11.6.	-----"
12.6.	Z pohádky do pohádky
12.6.	Výstava žákovských prací
12.6.	Prodaná nevěsta
13.6.	Výstava žákovských prací
14.6.	-----"
15.6.	-----"
16.6.	Kamenná pastýřka
18.6.	Nezbední bakaláři
19.6.	Výstava prof. Pýchy-kult. sín
20.6.	-----"
21.6.	-----"
21.6.	Kolébka
22.6.	Svazácké Mevro
22.6.	Výstava prof. Pýchy
23.6.	-----"
24.6.	-----"
25.6.	-----"
25.6.	Plukovník chce spat
26.6.	T aneční soubor maďarské mládeže
26.6.	Výstava prof. Pýchy
28.6.	Plukovník chce spat
29.6.	Soutěž tvořivosti mládeže
3.7.	Plukovník chce spat
6.8.	Zábavní večer ČSM-kulturní sín
28.8.	Armádní umělecký soubor.
31.8.	Kronika slavných dnů

Datum	Název
1.9.	Kronika slavných dnů
2.9.	-----"
3.9.	Mikuláš Dačický z Heslova
4.9.	Kronika slavných dnů
6.9.	-----"
8.9.	Třetí zvonění
9.9.	Armádní umělecký soubor Víta Nejedlého
10.9.	Třetí zvonění
11.9.	Třetí zvonění
13.9.	-----"
15.9.	Směry života
17.9.	Slavnostní zahájení školního roku
18.9.	Směry života
20.9."
24.9.	Parta brusiče Karhana
25.9.	Kocour nemá pořad posvícení.
28.9.	Směry života
30.9.	Mnichov
2.10.	Morálka paní Dulské
4.10.	Spanilá mlynářka
5.10.	Přednáška - kulturní síň
6.10.	Dukelské oslavy
8.10.	Mikuláš Dačický z Heslova
9.10.	Třetí zvonění.
15.10.	Jeho urozenost pan měšťák
16.10.	-----"
20.10.	Měšťáci
21.10.	Pěvecké sdružení dětí ze Slovenska
22.10.	-----"
22.10.	Měšťáci
23.10.	Jak květiny přezimovaly.
23.10.	Měšťáci
27.10.	-----"

28.10. Dalibor.
 29.10. Divoška
 30.10. Jak květiny přezimovaly.
 30.10. Divoška
 1.11. ----"----
 2.11. Slavnostní zasedání ONV
 3.11. ----"----
 5.11. Oslava Říjnové revoluce
 6.11. Měštáci
 12.11. Není pozdě na štěstí
 13.11. Perníková chaloupka
 13.11. Vojnarka
 17.11. Paní Mariánka, matka pluku.
 19.11. ----2....----
 19.11. Měštáci
 20.11. Paní Marjánka, matka pluku
 23.11. Oslava narozenin pres.Gottwalda
 24.11. Paní Marjánka, matka pluku
 26.11. Paní Marjánka, matka pluku.
 27.11. ----"----
 29.11. Lišáci
 30.11. Přednáška MuDr. Seemana
 1.12. Koncer filharmonie
 2.12. Slavnostní zasedání ONV
 3.12. Koncert hornického souboru.
 4.12. Přednáška min.P.J.Plojhara.
 4.12. Pohádka o českém srdci
 4.12. Paní marjánka, matka pluku.
 4.12. Výstava obrazů
 5.12. ----"----
 6.12. ----"----
 7.12. J.K. Tyl
 7.12. Výstava obrazů
 8.12. ----"----
 9.12. ----"----

Datum	Název.
10.12.	Výstava obrazů
10.12.	Dorostenecká akademie
11.12.	Pohádka o českém srdci
11.12.	Koncert-Knětková
11.12.	Výstava obrazů
12.12.	-----"-----
13.12.	-----"-----
14.12.	-----"-----
15.12.	-----"-----
16.12.	-----"-----
17.12.	-----"-----
17.12.	Moskevská povaha
18.12.	Výstava obrazů
18.12.	Pohádka o vánoční hvězdě
18.12.	Hej, mistře!
19.12.	Slavnostní večer J.V.Stalina
25.12.	Jednou ranou tři sta zabil.
26.12.	-----"-----
29.12.	Koncert J.Maliny.
21.12.	Tažní ptáci

Městské oblastní divadlo, jehož sídlem je Kolín, sehrálo ve své oblasti za rok 1949 celkem 319 her/za rok 1949/. Z toho hrálo v Kolíně 95 krát, v Poděbradech 25krát, v Kutné Hoře 17krát, v Čáslavi 7krát.

Zprávy o kolínském divadle v denním tisku.

Městské divadlo zařadilo do svého repertoaru slavnou hru Nikolaje V.Gogola Ženitba. Premiéra byla stanovena na sobotu 19.března 1949. Bude uvedena

Zprávy o divadle v denním tisku.

právě v den 40. výročí autorova narození. Ve výpravě arch. Jana Kropáčka nastudoval hru pohostinsky Frant. Hanus, který současně hraje dvorního radu Podkolesing. Agatu Tichonovnu vytvoří Laura Želenská-Třešňáková. V dalších rolích hraje Hajska, Pulkrábková, Zemanová, Blahovec, Kastner, Hanzlík, Jareš, Skála.

Divadelní odbor souboru Kolínští zpěváci se hrál 13. března 1949 s velkým úspěchem dvě představení hry Pro matku. Hra s náboženskou náplní líčí utrpení mladé dívky, která se snažila své matce zachránit život. V hlavních rolích se dobře uvedly M. Řepásková, M. Rytinová, D. Steklá, Málková.

V kolínském divadle vystoupil v sobotu dne 12. března slovenský taneční lidový soubor Rejdivá. Účinkuje cikánská hudba. Na pořadu je Senoseč v rejdivských horách, Svatba v Rejdivě, Přástky. Představení pořádá Umění lidu.

Členové městského oblastního divadla v Kolíně se zavázali, že budou pořádat divadelní představení pro vzorné pracovníky kolínských závodů. Byla vybrána Gogolova veselohra Ženitba. Představení se konalo v neděli 20. března v 10 hodin.

Reálné gymnasium v Kolíně uspořádalo ve čtvrtek 17. března 1949 divadelní představení studentů v Soutěži tvořivosti mládeže. Vybralo si Molierovu hru Šibalství Scapinova. Výborné výkony studentů, jakož i hudební vložky a výprava hry pobavily naplněné hlediště dokonale. Je to pro studenty nejen povzbuzení, ale i závazkem.

Ochotnický spolek Tyl v Kolíně uvedl hru A. Jiráka Lucernu v režii L. Fialy, který velmi dobrým po-

chopením a pečlivým nastudováním ukázal dávnou dobu chudého poddaného, bezmocného proti šlechtě. Hlavní postavou byl mlynář Bartoš, který sice ovládal úlohu, ale na závalu mu byly stereotypně ztrnulé pohyby. I jednotlivé části hry vypadaly nepřesvědčivě a chladně. Mladou kněžnu sehrála s úspěchem V. Svobodová, zapomínala však na zřetelnou mluvu, takže některé věty docela zapadly do prázdna. F. Chlum, jako dvořan a vladař kněžny, předvedl přirozeně zženštilého a nadutého pána. Velmi dobrou postavou byl F. Jedlička jako vrchní panství. Jeho okoukaná elegance a předstíraná pýcha nemohla zastínit pravý původ. Babičku, dobrosrdečnou a pobožnou, předvedla s úspěchem A. Fialová. A. Chumová, jako Hanička, svou jemností a samozřejmostí patřila mezi nejlepší. Učitelského mládence Z ajíčka snažil se dobře vytvořit A. Váňa. Jediným kazem byla tichá mluva. Nemalou zásluhou k dobrému provedení přispělo dobré líčení K. Křížka, scéna K. Malého a tance L. Tomsové. Inspice tentokrát rozhodně nebyla na výši.

Premiéra Vojnarky na kolínské scéně měla vynikající úspěch. Značně k tomu přispěla samotná výprava architekta V. Vícha a režie K. Kastnera, která v úloze starého Vojnara podal nádherný výkon. Podání všech postav přiblížilo Jiráskovo dílo vděčnému publiku. Titulní úloha Vojnarky, to byl vrcholný výkon hereckého umění v každém záchvěvu mimiky i modulace hlasové a vyhrávání napínavých paus. Čeledína Antonína dobře podal Frant. Hanus, krásný výkon v roli matky podala Haná Zieglerová, v roli zpěváka Hrušky vyhikl Fr. Hanzlík a svou úlohu děvečky Bětky prožila Hanka Bláhníková.

Předvečer výstavy budovatelských úspěchů a zlepšovatelských návrhů v Kolíně měl radostný ohlas

v divadle, kde byla sehraána hra dělnického spisovatele V.Káni Parta brusiče Karhana. Divadlo uvidělo skutečný život továrny, realisticky podaný herci oblastního divadla. Před zahájením sobotního představení promluvil poslanec Fr. Vais o budovatelích nového socialistického řádu, zlepšovatelích a údernících. Brusiče Karhana vytvořil mistrně K.Kastner. Hra má skvělou výpravu - V. J.Hnízda.

Ve středu 25.května 1949 byla v kolínském divadle provedena premiéra Nedbalova baletu Z pohádky do pohádky, který nastudovala E.Stibitzová se svou baletní školou. Provedení se velmi líbilo a divadlo bylo zcela vyprodáno. Představení se hrálo celkem šestkrát.

Kulturní klub kolínské Frigery n.p. uspořádal 9.června 1949 v městském divadle v Kolíně svoje první dovedlní představení, a to Jiráskovu Kolébku. Nejlepší herecký výkon podal Bartoš v roli lesníka.

V rámci oslav 125.výročí narození B.Smetany byla provedena 12.června 1949 120členným souborem pražské zpěvohry Prodaná nevěsta. Pořadatelé byly okresní rada, osvětová, Umění lidu a kulturní klub kolínských závodů.

Kolínská kultura je stále velmi nízká za svým dřívějším průměrem. Staré vrstvy, které nesly kulturní život města, se samy svým postojem vyloučily z kulturního života a nastupující noví lidé snad neví jak do toho. Je málo zájemců o opravdové umění, o hodnotnou hudbu i o hodnotné divadlo.

Byli jsme toho svědky opět nedávno. Kánova Parta byla v divadle slabě navštívena. Zato bezduchá slovní hříčka o plukovníkovi našla divadlo dvakrát vy-

prodané a vynutila si další reprisu. Nechceme plísnit diváky z toho, že na hodnotné věci nechodí. Vždyť to je zjev téměř celostátní až na malé výjimky.....
..../Práce dne 2.VII.1949/

S blížícím se koncem prázdnin přiblížil se i začátek sezony kolínského oblastního divadla. Umělecký soubor se vrátil z dovolené a divadelní prostory ožily opět ruchem příprav a zkoušek. Nastoupili i noví režiséři: Sedláček, Záhořík, Pleva, herci Němeček, Jonáš, Mokošín, Zakopal, Hlavínová, Vichová/Práce 23.8.1949/

.....Štechova veselohra Třetí zvonění přes svůj vzdálený dobový rámec dosud působí neobyčejně svěže. Zkušený režisér J. Pleva dokonale zvládl dynamickou a situační komiku, která je formálním těžištěm této komedie, účinně zesílil satirický osten některých scén, jinde opět zeslabil místa, jež svou nevázaností svádí k Frašce. Nikde však neuškodil spádu děje, Pod jeho vedením dosáhl soubor znamenité kolektivní souhry a dokonalého přednesu a intonace i v obtížných scénách často přeexponované situační komiky. Neodolatelně komickou figurku vytvořil, K. Kastner v roli slaboduchého policejního referenta, zatím co Koldovského purkmistr Sadílek, pyšný a nadutý representant maloměstské honorace, mohl místy býti účinněji zkarikován. Mistrně a s dokonalou životností rozehrála Laura Třešnáková svoji udávekchtivou vdovičku, majíc partnera v potrhlem básníku - v podání nadaného, ale příliš přehrávajícího a nadsazujícího Z. Němečka. Ačkoliv role vypočítavého advokáta-ženicha Dr. Hudce nebyla svým obsahem i rozsahem ani zdaleka uměrně velkému herectví K. Třešnáka, jeho dokonalé umění - tentokrát v rouše salonní komiky se uplatnilo i zde.

.....Morálka paní Dulské. Hra v pečlivé režii K. Kastnera měla dobrou souhru i úroveň. Lépe se uplatnily mužské role proti většině rolí žen. Velmi dobrý byl Roztočil ve Zbyškovi. Režisér Kastner prokázal, že opravdovému umělci stačí k výbornému hereckému projevu i jediná věta. Zieglerová v roli Dulské nenašla vždy správný pathetický tón povznesené milostpaní. Hodačové se tentokráte nedařilo a její Hanka měla jen průměr. Rybínová překvapila ukvapenými gesty a místy i nezřetelností slova. Krásnou mluvou vynikla v malé roli nájemnice Blahníková. Bártlová podala zdařilý výkon. Bílková v roli afektované Juljasovičové citelně přexponovala. Fleischmannová podala figurku Tadrachové přesvědčivě a zdařile.

Ministerstvo školství věd a umění rozšířilo působnost kolínského oblastního divadla, takže bude mít ve svém obvodu okresy Kolín, Kutná Hora, Český Brod, Benešov, Říčany, Sedlčany, Vlašim, Votice a společně s oblastním divadlem z Mladé Boleslavi okres Poděbrady. Toto značné rozšíření oblasti bude bezpodmínečně vyžadovat zvýšení hereckého personálu, neboť oblastní divadlo bude muset mít k dispozici nejméně tři soubory. Divadlo si také vyžádá nové dopravní prostředky, rozšíření osvětlovacího parku i technického personálu.

K o n c e r t y :

Po delším odmlčení se kolínská filharmonie znovu představila Kolíňanům dne 3. února 1949 v Novém divadle. Na pořadu byly: Předehra k Weberově operě Čaroštelc, koncert e moll od Kolíňana V. Svobody/na housle hrál J. Tuhý/, předehra k Weberovu Oberonu. Po přestávce byl hran koncert B-dur pro violoncello od L. Boccheriniho, a solo hrál V. Moučka. Koncert byl zakončen Slovan-

Filharmonie.

ským tancem č.8 od A.Dvořáka. Orchester řídili dirigenti prof. L.Josef a ředitel káru Václav Svoboda. Kritika v denním tisku byla velmi dobrá.

Dětské, ženské a mužské sbory B.Smetany, J.B. Foerstra, V.Křičky, J.Maláta, V.Svobody a sbory Kálikovy a Vomáčkovy byly na programu "Jarního koncertu", kterým byla v Kolíně ve čtvrtek 24.března 1949 zahájena jarní hudební sezona. Na koncertu účinkovaly pěvecké sbory Dobroslav a Dobromila, Kolínští zpěváčci, pěvecký kroužek střední školy z Zálabí a kolínská filharmonie.

Kritika o koncertu: Kolínská hudební sezona byla tedy zahájena a je na nás říci na jejím prahu několik slov. Je nutno se především podívat na nedostatky, které tu jsou a postarat se o jejich včasnou nápravu. Mládež na tomto večeru překvapily svým hudebním projevem, ať to byli žáci zálabské školy pod řízením A.Vilímovského, či kroužek Kolínských zpěváčků, cvičených páterem Saturninem. Naproto však zklamala účast mladých v pěveckých sborech Dobroslav a Dobromila. A je nutno říci, že tyto sbory by~~ly~~ snad více ~~potřebovaly~~ než co jiného potřebovaly omladit a tak načerpat nové síly a nový dech. Je třeba mít novou pěveckou generaci, jíž by mohla být odevzdána tak bohatá a slavná tradice kolínského zpěvu.....Vratme se však zpět k orchestru. Ten dokázal, že disponuje dobrým i hudebníky a dobrou technikou. Co dělá omlazení hudebního tělesa, dokázala filharmonie sama, i když nechceme pochopitelně již ty staré hudebníky házet do starého železa.....

Slovanské ženy pořádaly 22.dubna 1949 hudební večer ze skladeb B.Smetany. Na klavír hrála prof. státní konservatoře M.Knotková, která je v Kolíně známa svým dřívějším působením na hudební škole.

Jarní koncert.

Večer B. Smetany. Slovanské ženy.

Kolínská filharmonie spolu s pěveckými spolky Dobroslav a Dobromila vytvořila kulturní brigádu a podnikala zájezdy do okolních vsí. Na programu byly skladby Foerstrovy, Smetanovy a houslový koncert V.Svobody.

Kulturní
brigády.

Členové smyčcového kvarteta p.Peška, Vohanka, Svoboda a Háša koncertovali 3.června 1949 v kulturní síni kolínského divadla. Zahráli Smetanův kvartet Z mého života, kvartet Kolíňana Štědrone a Dvořákův kvartet. Odpolední koncert byl pro školy, večerní pro veřejnost. Svou malou účastí dokázali kolínští malý zájem o vážnou hudbu.

Smyčcové
kvarteto.

V rámci Radostných dnů mládeže se konalo v divadle 22.června 1949 svazácké "Mevro."

Mevro

28.září 1949 se konal v chrámě sv.Bartoloměje koncert duchovní hudby. Provedeny byly skladby J. Kličky/Koncertní fantasie pro varhany/, V.Svobody/Svatý Václav a Kněžna Ludmila/, J.Jindřicha/Sv.Václav/ a Treglerova slavnostní mše s průvodem orchestru. Koncert řídil ředitel kůru V.Svoboda, spoluúčinkovali pěvecké spolky Dobroslav a Dobromila.

Koncert
duchovní
hudby.

V úterý 4.října 1949 byl uspořádán koncert písní F. Schuberta pod názvem Spanilá mlynářka. Účinkovala Vilma Mayerová, u klavíru Silvestr Hipman.

Spanilá
mlynářka.

V pondělí 28.listopadu přijel do Kolína státní ruský orchestr, založený virtuosem na balalajku N. Osipovem. V souboru hráli sovětští umělci na lidové hudební nástroje. Po příjezdu byli hosté uvítáni na nádraží poslancem N.S. Dr. Jelínkem. Na radnici byli hosté přivítáni v zasedací síni Palackého žákyní V.B.třídy ná-

rodní školy Dr.E. Beneše Naděždou Kubešovou ruským proslovem. Potom byli sovětští umělci uvítáni předsedou MNV Heroutem česky a odevzdal jim na památku krásně vybavené album s fotografickými záběry Kolína. Po občerstvení odjeli hosté do továrny n.p.Tatra, aby tam v největší hale předvedli pracujícím své umění. Zahráli několik národních i umělých skladeb za spoluúčinkování solistů, mezi nimiž byla také solistka sopránistka L.Melniková, která zazpívala jako přídavek naši národní píseň *Prijdy, ty šuhajko, ráno k nám*. Velký úspěch mělo i vystoupení tanečního páru kozáka a ruské děvočky.

Osipovův soubor.

Zaměstnanci Tatro věnovali souboru zdravici vyrytou a leptanou v mosazi, zasázenou do černého rámu.

3.prosince 1949 vystoupil v divadle 40členný soubor hornických učňů z Košťan u Teplic. Tento propagační zájezd měl ukázat občanstvu, jak horničtí učňové žijí. Někteří mladí horníci vyprávěli, jak se dostali na hornictví. Mezi programem byli na jeviště přivedeni i kolínští hoši, kteří se přihlásili na hornictví.

Horníci z Košťan

V prosinci uspořádala kolínská filharminie koncert děl genia české hudby B.Smetany, aby jím uctila jeho 125.narozeniny. Před koncertem promluvil Dr. Z áboj veletovský o významu Smetanova díla a označil jeho lidovost, za tvůrčí osu, o níž se opírá a obohacuje duchovní život našeho národa. Na programu byly: *Valdštejnův tábor*, *Z českých luhů a hájů*, *Skočná* z opery *Prodaná nevěsta*. Překvapením večera byla premiéra orchestrální instrumentace *Jiřinkové polka* a *Es-ďur polky*, které instrumentoval L.Josef.

Smetanův koncert

18.prosince 1949 byla na scénu kolínského

divadla uvedena p. Saturninem slavná vánoční půlnoční mše H. ej, mistře!, složená před 150 lety rožmitálským kantorem J. J. Rybou.

Půlnoční
mše.
J. J. Ryba.

Mladá kolínská pěvkyně L. Dvořáková byla po úspěšném absolvování státní konservatoře angažována jako sólistka ke státní operě v Mor. Ostravě. O L. Dvořákové denní tisk píše: "První reprisa Janáčkovy Káti Kabanové byla velikým překvapením. Titulní roli zpívala mladičká členka opery L. Dvořáková, již ostravská veřejnost viděla hrát jako hosta v novoročním představení Prodané nevěsty. Jaký to rozdíl mezi tehdejší Mařenkou a dnešní Kátou. Její hlas zmohutněl, rovněž i mimicky vyzrála. Dvořáková má nejen velký rozsah hlasový, nýbrž i při naprosté srozumitelnosti a vyrovnanosti nasazování i držení tónů je schopna mnohostranné modulace. Její Káta ji opravňuje k velké roli Libuše.

Pěvkyně
L. Dvořá-
ková.

Slavnosti.

Svaz čs. sovětského přátelství s okres. výborem KSČ a MRO v Kolíně uspořádal dne 21. ledna 1949 Leninův večer. Na zahájení zazpíval pěvecký spolek Dobroslav oblíbenou Leninovu píseň Ty v poutech. O Leninově životě a jeho práci promluvil vyslanec Prokop Maxa. Výňatek z díla Ostrovského přednesl umělecký ředitel divadla K. Třešňák.

Leninův
večer.

Ve dnech 19. a 20. února se konal v Kolíně okresní sjezd ČSM. Vlastním zahájením sjezdu bylo slavnostní představení hry Syn černého lidu.

Sjezd
ČSM

Slavného výročí založení Rudé armády vzpomněl Kolín v úterý dne 22. února 1949 odpoledne a večer v divadle, kde se veřejnosti představil vojenský kulturní

Výročí
Rudé
armády.

soubor těchotínské posádky. Zahajovacím číslem pořadu byl sborový zpěv žactva střední školy v Kolíně na Zálabí, řízený odb. učitelem A. Vilímovským. Potom promluvil plk. Boris Havlík z Prahy, který vylíčil první vítězství Rudých gard nad Němci u Pskova a Narvy. Další část pořadu vyplnil vojenský soubor, který pásmem zpěvů a recitací vystil život slovanského lidu a Rudé armády.

Ve čtvrtek 24. února 1949 se konala v divadle oslava "Vítězného února." Slavnost zahájil školský referent Ungr, který zhodnotil historické události loňského února. Potom hlediště vyslechlo rozhlasový projev předsedy vlády A. Zápotockého a gen. tajemníka KSČ poslance R. Slánského. Kolínská filharmonie zahrála Smetanův Pochod studentských legií 1848 a Slavnostní pochod mládeže, jehož autorem je Václav Svoboda. Po výňatecích z Prodané nevěsty zapěl mužský sbor Dobroslav skladbu Vítězům revoluce od Václava Svobody. Recitační sbor ČSM z gymnasia přednesl Hrubínovu básně Děti a vnuci. Hned nato se představil dětský sbor střední školy v Kolíně na Zálabí, který se uvedl Pochodem demokratické mládeže. Největší úspěch měla Kmočova Česká muzika, provázená hrou na chromatickou harmoniku. Po recitaci sboru ČSM vystoupili vojáci. Poslední pásmo bylo věnováno vítěznému únoru a vzpomínce na život za okupace.

V sobotu 26. února 1949 se konala oslava "Vítězného února" na kolínském náměstí. Od 13.30 přicházely proudy pracujících v sevřených útvarech v čele s prapory a obrazy presidenta Klimenta Gottwalda. Kmočova kapela zahrála naši a sovětskou hymnu. Oslavu zahájil předseda ONV K. Burian a hlavním řečníkem byl poslanec R. Koštějn. Písní práce bylo shromáždění zakončeno.

Oslava
"Vítězného
února."

V úterý 8. března 1949 byla v divadle manifestace za trvalý mír. Po zahájení písněmi pěveckého spolku Dobromila uvítala přítomné předsedkyně Rady žen Koštějnová. Za KSČ pozdravil ženy předseda ONV K. Burian. Redaktorka Jouklová promluvila o životě naší ženy v minulosti a dnes. M. Rozenská přednesla pak resoluci žen za posláni trvalého míru. U příležitosti manifestace vyhlásily ženy z Nové Vsi, Štítar a Sendražic svůj dar republice. V kulturním pořadu vystoupili A. Španihelová, J. Procházka, E. Malinová, sokolské ženy s národními tanci a a recitátorka J. Kasparidesová. Písní práce byl večer zakončen.

V úterý 8. dubna 1949 uspořádal okresní přípravný výbor "Za světový mír" v Novém divadle manifestaci za světový mír. Projev byl zahájen Písní práce. Úvodní slova pronesla předsedkyně Rady žen Koštějnová. Žákyně 5. tř. Dr. E. Beneše M. Jakoubková jménem dětí prohlásila, že děti si přejí žít v klidu a míru. Dr. L. Hodačová recitovala básně V. Majakovského "Soudruzí, toho nedopustíme". Nyní promluvila H. Lefáerová z Lidic, poslankyně NS a delegátka na pařížském mírovém kongresu. Mezi jiným pravila: "Stíráme slzy, jež nám vynutilo utrpení okupačních let, abychom viděli jasně dopředu. Okresní osvětový inspektor Moravec přečetl návrh resoluce, v níž se mezi jiným praví: "Mírová politika se stala programem politiky představitelů čs. vlády. Důkazem toho je nadšené budovatelské úsilí čs. lidu, který bojuje proto, aby zajistil sobě a svýmdětem radostnější budoucnost. "

16. dubna manifestace za trvalý mír pokračovala. Ve velké zasedací síni MNV se shromáždili zástupci veřejného řivota, korporací, armády a občanstvo. Hlavní projev měl předseda ONV a ČČK. Jejich proslovy byly náplní hesla "Do práce za světový mír!" Před kolínskou radnicí se shromáždilo kolínské občanstvo, v 11, 58hod. zahoukaly sirény. Dvouminutovým tichem byla pietně uctěna památka válečných obětí. Bylo vypuštěno 100 holubů s poselstvím míru.

707

Kolínská Tatra zaslala přípravnému výboru pařížského kongresu v Praze jménem všeho osazenstva tuto resoluci: "Zaměstnanci národního podniku Tatra zdraví mezinárodní kongres na obranu míru a slibují, že dělnická třída bude stát neochvějně po boku představitelů bojového pacifismu celého světa v zápase s mezinárodním imperialismem a válečnými štváči." Resoluce byla podepsána závodní radou, odborovou skupinou, závodní org. KSC a správou závodu.

Kolínské závody Frigera, Tesla, VČE, Cikorka, Ramo, Báňská a hutní, Kablo, Standard, Elektrárna Zálabí, dílny ČSD, pivovar Kolín VKD, hospodářské družstvo, usnesly se na resoluci a zvolily delegace, které vyšlou na zasedání do Prahy, aby tam tlumočily odhodlání bránit mír všemi prostředky.

Večer před prvním májem.

Mládež měla připraven velký program, který chtěla na třech podiích předvest v sobotu 30. dubna na náměstí. Pro špatné počasí se slavnost konala v divadle, na které zahrála kapela z Horních Chvátlin, zazpíval ČSM, studentky z gymnasia zatančily. Vystoupila skupina vojáků s členkami ČSM a předvedla pásmo 1. máj. Skupina 14 studentů a studentek recitovala Majakovského Levý pochod. Vítězná skupina STM z obchodní akademie zahrála vybrané jazzové skladby, Arnošt Váňa recitoval básně Jiřího Wolкера.

První
máj.

1. máje.

Za stání vlajkou pochodoval mohutný průvod, kterému vyhrávalo 10 kapel. Průvod byl zpestřen 50 alegorickými vozy. Pochodoval před čestnou tribunou plných 75 minut. Mezi čestnými hosty na tribuně byli vedle u-
dělníků a zlepšovatelů též nejlepší zemědělci z Kolín-

ska, kteří po ukončení májové manifestace byli hosty vojenského útvaru. Při slavnostním obědě se jim dostalo uznání za vzorné plnění dodávkových povinností.

V mohutném májovém průvodu pochodovala lidová milice, v jejímž čele byla nešena nová standarta. Je to dar kolínských žen KSČ, na které byla připjata stuha MNV, na níž je zlatým písmem vyšito heslo Julia Fučíka: "Bděte"! V průvodu nechyběly ani pochodující útvary vojáků a skupina SNB.

Na náměstí Dr. E. Beneše byl projev zahájen Písni práce. Slova se ujal předseda MNV Karel Šplíchal. Přečetl pozdravný projev presidenta republiky Klementa Gottwalda. Po zahrání hymny se konala slavnostní přehlídka vojenského útvaru, SNB a lidové milice.

Radačs. žen uspořádala 5. června 1949 na Kmo- chově ostrově v Týdnu dětské radosti "Dětský den." Prů- vod dětí v krojích, pestrých maskách z pohádek, na kolo- běžkách a tříkolkách vyšel ve 14 hodin od dětského do- mova a do podhodu mu vyhrávala děchová kapela železni- čářů z dílen ČSD. Na ostrově bylo pro děti připraveno pohoštění a občerstvení.

Dětský den

Okresní rada osvětová uspořádala k oslavě 150. výročí narozenin A. S. Puškina v kulturní síni divad- la večer. Smyčcové kvarteto městské hudební školy zahrá- lo Čajkovského Andante cantabile. Paní Kopaněvá promlu- vila o Puškinovi. Pojednala o jeho životní i duševní drá- ze, srovnala jeho jméno se jmény velikých básníků Dante- ho i Goetha, vylíčila Puškinovy boje s carismem, popsala jeho vyhnanství a zhodnotila básně, psané proti útlaku lidu, a proti nevolnictví ruských venkovanů. Ukázky z ve- likého básníka recitovala J. Kasparidesová. -- Účast by- la mala.

A. S. Puškin-oslava.

Okresní výbor ČSM uspořádal v týdnu od 21. do 26. června pod záštitou OAV v Kolíně Radostné dny mládeže. Pořad byl zahájen 21. června 1949 Jiráskovou Kolibkou. Ve středu 22. června bylo v divadle svazácké Měvo. V pátek 24. června 1949 věnovali odpoledne našim dětem příslušníci SNB na hřišti AFK. Postavili stany, děti telefonovaly, mládeži byl předveden kulomet a cvičná střelba. Týden byl ukončen v neděli 26. června 1949 v divadle vystoupením uměleckého souboru L. Stambolievy.

Radostné
dny
mládeže

Již v sobotu 27. srpna 1949 se konal na Kmo-
chově ostrově koncert. Po 21. hodině byl zapálen ohňo-
stroj. Město bylo slavnostně osvětleno.

Dožínky.

V kostele církve československé, ve sboru e-
vangelické církve i v chrámu svatého Bartoloměje byly
slouženy slavnostní bohoslužby, jichž se účastnili zástup-
ci NS, KNV, AVNF, ONV, MNV.

Odpolední oslava se konala v Gottwaldových
sadech/Borky/. Po zahrání Písne práce promluvil k přítom-
ným poslanec R. Koštejn. V projevu děkoval všem, kdo se
přičinili o zdárné zakončení žni. Poslanec smrčkovský ve
svém projevu poukázal na to, že národ vlastními silami
si zajišťuje výživu. Dále pravil: "Naše nejsilnější a
vítězná zbraň je práce. To dokázaly letošní žně a dokazu-
jí to všichni pracovníci na závodech, kteří přesně plní
pětiletý plán a také jej překračují." Po projevu řečníka
byly zahrány hymny a byla zahájena lidová veselice.

V období dožínek byly rozprodávány losy. Bylo
celkem 160 věcných cen. První cenu Jawa 250 získal los
č. 18.745.

Z letiště kolínského auroklubu bylo podniknu-
to v dožínkové neděli celkem 280 letů. Zdarma letěli
nejlepší úderníci a zemědělské pracovníci.

Pod záštitou okresního akčního výboru národní fronty, v Kolíně se konala ve středu 31. srpna 1949 v divadle oslava 5. výročí slovenského národního povstání. Oblastní divadlo provedlo Kroniku slavných dnů, za spoluúčinkování pěveckých souborů ČSM z Kolína a ze Sendražic a Kolínských zpěváčků. Kronika slavných dnů je scénické provedení obrazů o národním povstání slovenského lidu, které podle slovenských rozhlasových projevů sestavil a nastudoval režisér Stan. Sedláček za hudební spolupráce B. Pravence. V Kronice účinkovali všichni členové oblastního divadla.

Slovenské národní povstání

Letošního roku 1949 dovršilo Všeobecné konsumní družstvo v Kolíně 30 let své činnosti.

30 let VKD.

Oslava třicetiletého trvání VKD byla zahájena v sobotu 3. září 1949. Byla hrána v novém divadle hra L. Stroupežnického Mikuláš Dačický z Heslova. Toto představení bylo výhradně pro družstevníky. Občané z venkova byli přiváženi auty VKD.

Oslava pokračovala v neděli dopoledne slavnostní schůzí, na níž promluvil předseda představenstva VKD Robert Nepraš, zakladatel a nynější ředitel družstva J. Miškovský a předseda ONV v Kolíně K. Burian. Na podzim 1919 bylo družstvo založeno a mělo 35 členů, 2 zaměstnance, skladiště a prodejnu. Dne má VKD v Kolíně 109 prodejen, 12 tisíc členů a 260 zaměstnanců.

Z valné schůze byly poslány pozdravné telegramy prezidentu republiky K. Göttrwaldovi a posl. Zmrhalovi. --Slavnost byla zakončena průvodem městem a veselí na Kmochově ostrově.

Okresní akční výbor spolu se Svazem čs. -sovětského přátelství uspořádal v divadle dne 30. září 1949 manifestační projev pod heslem Už nikdy Mnichov.

Už nikdy Mnichov.

Hlavním řečníkem byla poslankyně Jungwirthová, která řekla: "Dnes národ klidně pracuje a tvoří, ale vzpomíná oněch tragických dnů Mnichova a dnů pomnichovských, kdy jsme trpěli a při tom politicky zráli. Protože jsme politicky po mnichovské tragedii dozráli, proto se nám nyní vede lépe než za první republiky. Mnichov byl dvojí zradou. Zradou západní demokracie, jejíž vládnoucí vrstvy se bály o své třídní výsady, a pro jejich zachování Československo obětovaly. Západní demokracie se bály Velké říjnové revoluce ruské, a proto nechaly vyrůst Hitlera jako nástroj proti SSSR.....".

Další projev měl zástupce mládeže Froněk, který promluvil o významné úloze mládeže v boji za mír.

Oslavy 5.výročí bitvy u Dukly byly zahájeny ve čtvrtek 6.října 1949 dopoledne, kdy byly položeny věnce na hroby sovětských vojáků na hřbitově. Na odpoledním srazu posádky promluvil plk.Sachr, přímý účastník dukelských bojů. Právil, že z bitvy u Dukly vytrisklo hrdinství sovětských i našich vojáků v nejkrásnějším světle. Dukelská operace byla ~~zahájena~~ ^{plánována} sověským vrchním velením jako pomoc slovenskému národnímu povstání. Odpoledne byla Rašínova ulice přejmenována na ulici Dukelských hrdinů. Po koncertu vojenské dechové hudby na náměstí Dr. E. Beneše byl v divadle ve 20 hodin zahájen slavnostní večer, kde promluvil opět plukovník Sachr. Vojenská skupina přednesla pásmo o Dukle a pořad byl zakončen hymnami.

Bitva u Dukly.

Tentýř pořad byl také předveden žactvu II.stupně.

Ve vstupní síni divadla stála vojenská stráž u prsti, která sem byla převezena z Dukly, Lidic a Terezína. Při slavnostních bohoslužbách dne 9.října 1949 byla prst ve sboru církve československé na Husově náměstí uložena. Služby boží sloužil vojenský duchovní škpt.Našinec z Prahy.

106
Oslava
28.října

O půl deváté hodině vyšel od obchodní akademie průvod všech složek Národní fronty na náměstí Dr.E. Beneše. Zde se konala vojenská přehlídka a přehlídka lidových milic. K shromážděnému občanstvu a k útvarům armády a milice promluvil zástupce posádkového velitele. Po jeho řeči vyslechli účastníci přenos projevu prezidenta republiky K.Gottwalda. Potom průvod odešel na náměstí Rudé armády, kde byl odhalen pomník obětem nacismu.

Dne 2.listopadu 1949 byly v divadle zahájeny Dny čs.-sovětského přátelství veřejným zasedáním ONV. Předseda ONV K.Burian uvítal přítomní a prohlásil Dny čs.sovětského přátelství za zahájené. Předseda odbočky svazu čs.sovětského přátelství poslanec JuDr.M.Jelínek seznámil občanství se všemi akcemi, které se konají na Kolínsku ve dnech čs.-sovět.přátelství. Potom následoval rozhlasový projev prezidenta republiky. V přestávce byly podpisovány pozdravné archy, které Kolín posílá k narozeninám generalissima J.V.Stalina.Umělecký pořad, provedený souborem oblastního divadla a umělci z Národního divadla,zakončila kolínská filharmonie.

Dny
čs.-sovět.
přátelství

Okresní akční výbor v Kolíně spolu se Svazem čs.-sovětského přátelství prováděl velkou náborovou akci do Svazu čs.-sovětského přátelství.Do akce se zapojily všechny organizace a spolky v čele s odborovým hnutím.

Zároveň probíhala podpisová akce na pozdravné archy J.V.Stalinovi k jeho 70.narozeninám.

Třicáté druhé výročí Velké říjnové revoluce bylo oslaveno za účasti předsedy Národního shromáždění Dr.Oldřicha Johna. Po zahajovacím proslovu poslance NS JuDr. Helínka se ujal slova Dr.O.John.Ve svém projevu

Velká
říjnová
revoluce.

pravil, že Říjnová revoluce byla velkým dílem pro sovo-
bození člověka od vykořisťování a velkým podnětem pro
osvobození národů od nadvlády panské třídy. Ruská revo-
luce měla nesmírný význam i pro náš lid, neboť proklama-
cí lidských svobod a práv určila i naše osvobození 28.
října 1918. Nedomnívejme se, že naše osvobození bylo dí-
lem osobních vztahů několika jedinců. Vzpomeňme, jak o-
ny osoby, které podle legendy měly dát naší vlasti sa-
mostatnost, hovořily za Mnichova o naší zemi.....

Druhá část večera byla vyplněna programem
vojenské hudby a recitací J.Kasparidesové.

Oslava se konala 5.listopadu 1949.

Dne 23.listopadu 1949 se konala oslava naro-
zenin presidenta republiky Klementa Gottwaldá. Pořada-
teli byli žáci II. a III.stupně.

Narozeniny
Klementa
Gottwaldá.

K uctění 53.narozenin presidenta K.Gottwaldá
pracovali zaměstnanci lidové správy v bývalé klášterní
zahradě, místo níž se zřizuje veřejný park. Jiní zaměst-
nanci ONV navštívili sousední obce, aby jim pomohli vy-
pracovat uložené úkoly, a dali jim do pořádku administ-
rativu.

Slavnost Vánočního stromu republiky se kona-
la 4.prosince 1949 v parku, který se tvoří z klášterní
zahrady. Na slavnosti hrála vojenská hudba a zazpívali
Kolínští zpěváčci.

Vánoční
strom
republiky.

Oslava 70.narozenin J.V.Stalina se konala dne
19.prosince 1949 v divadle.Poslanec JuDr. M.Jelínek u-
vedl slavnostního řečníka poslance Václava Davida, jenž
se rozhovořil o životě a díle J.V.Stalina.Pravil:"Není
na světě člověka, který by byl tak ctěn a milován jako
generalissimus Stalin.Jméno je věněno nespočetnými ví-

70.naro-
zeniny
J.V.Sta-
lina.

těžstvími, je to jméno naděje strádajících pod vládou imperialistů. Stalin, to je vítěz nad starým světem. Budovatel prvního socialistického státu na světě....." Po projevu následoval kulturní program, který uvedli studenti gymnasia a Kmochova kapela.

Školy III. stupně oslavily narozeniny J.V. Stalina 16. prosince 1949 v sokolovně. Bylo přítomno přes 1000 studentů a studentek. Slavnostním řečníkem byl poslanec Pošusta, který hovořil také o své návštěvě v Sovětském svazu.

Kolínská vozovka Tatra se rozhodla s ostatními zaměstnanci vozovek Tatra, že věnují Gen. Stalinovi k jeho sedmdesátým narozeninám železniční salonní vůz. Budou na něm pracovat výhradně jako brigádníci.

Okresní národní výbor zaslal k narozeninám gen. Stalina pozdravnou adresu. Je umělecky provedena a doplněna fotografiemi z celého okresu. Z Kolínska bylo zasláno J.V. Stalinovi 25.000 podpisů.

Výstavy:

20. února 1949 byla ve vzorové střední škole v Kolíně na Z. álabí zahájena výstava prací žáků z hodin domácích nauk a výstava kreslení.

Školní výstava.

V rámci okresního kola Soutěže tvořivosti mládeže byla v neděli dne 3. dubna 1949 otevřena v kulturní síni kolínského divadla výstava výtvarných prací. Výstava potrvála do 10. dubna.

Soutěž tvořivosti- výstava.

Ve všech výlohách bývalé živnostenské banky v Kolíně na náměstí byla v dubnu instalována expozice národního podniku Bayer. Výstavka dává nahlédnouti do výroby a výrobního postupu grafického závodu.

Bayer- výstava

15.května 1949 byla v kolínské sokolovně otevřena budovatelská výstava. Za okresní akční výbor promluvil jeho člen Kulička, který informoval přítomné o nových směrech naší výroby. Předseda OOR pak řekl, že životní úroveň nás všech zlepšíme tehdy, až se nám podaří zlepšit výrobu. Výstavu slavnostně otevřel předseda KNV Oldřich Beran. V závěru slavnosti byly zaslány ještě pozdravné telegramy prezidentu republiky a předsedovi vlády. Oba telegramy ujišťují naše představitele o tom, že kolínští pracovníci setrvávají na cestě jimi započaté a pro její úspěch učiní vše, co bude v jejich silách.

Národní podniky vystavují své výrobky, předvádějí tovary, které byly vyrobeny starou metodou a zboží vyrobené za přispění zlepšovacích návrhů. Vystavují i úřady, družstva, distribuce, doprava, zemědělci, strojní stanice, školy.

Výstavě se účastnila i obec Hlubočec, nad níž převzal ochramu MNV v Kolíně po roce 1945. Je zde ukázka, jak obec vyhlížela po německé okupaci, než byla v roce 1945 osvobozena Rudou armádou. Tehdy na volání slezského lidu vzal Kolín, až byl sám čtyřikrát bombardován, záštitu nad těžce postiženým Hlubočcem.

Na výstavě budovatelů a zlepšovatelů je zúčastněno 207 zlepšovatelů z celého Kolínska.

U příležitosti Výstavy budovatelů uspořádal Klub českých filatelistů v Kolíně výstavu poštovních známek. Kolínští filatelisté oslavují touto výstavou zároveň 25 let svého trvání. Výstava byla otevřena v neděli 15.května. Výstava
filatelistů.

O svatodušních svátcích byla v zálabské střední škole v Ovčáрске ulici otevřena výstava zá-

kovských prací domácích nauk a kreslení. Na výstavě vystavovaly školy z celého kolínského okresu.

Ve dnech 19. až 26. června 1949 byla v kulturní síni kolínského divadla výstava obrazů profesora Josefa Pýchy. Frant. Rojka o Pýchově díle píše: "Josef Pýcha je mladý umělec a při obdivuhodné práci dospěje jistě k nejvyšším metám. Na Pýchově výstavě se po první setkáváme s díly, provedenými olejem. Tato malířská technika mu umožňuje vytvořit řadu pozoruhodných děl. Je to řada kytic, pohledy na Kolín, Nebovídy, Čáslav, obraz prvního máje v Kolíně. Pozoruhodné jsou studie s továrními záběry. Je potřeba, aby se Pýcha přiblížil k těmto námětům, nezůstal jen vzdáleným pozorovatelem, ale aby se mu život uvnitř továren stal předmětem uměleckého ztvárnění. Umělecká tvorba Pýchova je vedle činnosti učitelské nejen velmi plodná, nýbrž se rozvíjí s plným úspěchem k bezpečným cílům pravého umění."

Josef Pýcha - výstava.

V měsíci září vystavoval Svaz čs.-sovětského přátelství ve výkladech rozdělovný Textilia zajímavou expozici o vzniku kolínské dráhy. Materiál byl zapůjčen ČSD i soukromými vlastníky. Instalaci provedl A. Synek.

Vznik kolínské dráhy - výstava.

Ve dnech 25. září až 6. října 1949 byla v katolickém domě ovocnářská výstava. K účasti byli pozváni zahrádkáři, soukromí majitelé zahrad i sadaři z Kolína a okolí. Spolek kolínských zahrádkářů měl na výstavě vlastní oddělení. Kromě ovoce byly vystaveny i výrobky, jako mošty, sirupy, zavařeniny atd. Pozoruhodný je výpěstek ovodnáře mládka z Drahobudic, který vypěstoval nové jablko, vzniklé křížením Královna s Krásovětem. Jablko je krásné vzhledem, vydrží prý až do nových jablek a je chutné.

Výstava ovoce

Od 4. do 18. prosince 1949 pořádala okresní rada osvětová v Kolíně v kulturní síni dovedla výstavu obrazů kolínských malířů ze spolku Marold. Na výstavě jsou díla B. Blažka, L. Červinky, Dr. L. Hynkové, inspektora J. Procházky, Fr. Theera a fotografa Krátkého.

Výstava
spolku
Marold.

Rafinerie minerálních olejů/RAMO/uspořádala jako kulturní dar ke II. všeodborovému sjezdu přímo v továrně výstavu obrazů a kreseb Fr. Víta Blažka, akademického malíře z Kolína. Fr. V. Blažek pracoval několik měsíců přímo v pracovním prostředí továrny a vytvořil tam nová díla ze života a díla dělnictva. Doplnkem výstavy jsou oleje, kresby, akvarely, tuše i díla spojené techniky, figurální kresby, krajiny, zátiší a práce vzniklé ze studijní cesty v Paříži a v Normandii v roce 1946.

Výstava
Frant. V.
Blažka.

V prosinci 1949 uspořádali železničáři ze stanice ČSD v čekárně II. třídy výstavu o životě a díle J. V. Stalina.

Výstava
J. V. Sta-
lina.

Film.

Z iniciativy Svazu čs.-sovětského přátelství uspořádal Československý státní film Dny sovětského filmu. Byly promítány filmy Modré cesty a barevný film Píseň tajgy. Dny potrvaly od 31. prosince 1948 do 6. ledna 1949. Slavnostního představení v kinech Jas a Oko se účastnil dvojnásobný laureát Stalinovy prémie A. Lebedev, zmocněnec pro sovětský film v Československu. Píseň tajgy, promítnutou v kině Jas shlédlo přes 15 tis. diváků, film Modré cesty v kinu Oko přes 7.000 diváků.

Dny sovět-
ského
filmu.

P o m ě r y h o s p o d á ř s k é .

Zemědělské brigády, sklizeň, strojová zařízení, povodně, stav a rozvoj průmyslu, živnosti, peněžnictví, sběrné suroviny.

Koncem května 1949 a začátkem června pracovalo na řepných polích v Kolíně a okolí mnoho brigádníků. Tak na státním statku v Ratboři se účastnilo okopávky a jednocení řepy 150 členů ČSM z kolínského gymnasia. Dívčí střední škola Kolín město vyslala 60 děvčat do okolí Kourimě. Děvčata z odborné školy pro ženskou povolání pracovala na státním statku v Kolíně. Z Raškovce pracovalo 11 hochů a děvčat v Ratboři, 62 brigádníků z továrny na tuby vydatně pomohlo na státním statku v Sedlově, stejně tak pracoval v Sedlově a v Ratboři národní podnik Standard.

Jelikož bylo ještě mnoho lánů řepy neokopáno, vyzval okresní akční výbor občany města Kolína na dobrovolnou brigádu na 6. června 1949. Sešlo se přes 500 občanů a občanek a nákladními auty byli rozvezeni na úseky, kde jich je nejvíce třeba. Tak se pracovalo v Libenicích, Svojsicích, v Kolíně, Kutlířích, Křečhoři, Dobřichově, Třebovli, Břežanech, Dolanech.

V úterý 26. července 1949 přivezl do skladiště Hospodářského družstva v Kolíně rolník Josef Pavlík první fúru, naloženou 22 pytlí po 75kg žita. Je to první letošní žito na nový chléb. U rampy skladiště očekával příjezd vozu zemědělský referent ONV Líbal, Bezpečnostní referent ONV Drozd, patron kolínského okresu posl. NS Vach z Nymburka. Každý se chopil pytle a odnášel zrno do skladiště. Místopředseda ONV Drozd poděkoval jménem všech pracujících J. Pavlíkovi za jeho píli a na památku mu odevzdal knihu Deset let

Zemědělské
brigády.

První
obilí 1949.

s Klementem Gottwaldem.

V neděli 13. března 1949 byla oficiálně otevřena kolínská prádelna Osvobozená domácnost. V uvítacím proslovu M. Koštejnové bylo zdůrazněno dobrodružství a úleva, které družstevní prádelna přináší zejména zaměstnaným ženám. Stejně tak ředitel Šmrčka zdůraznil výhody prádelny pro pracující ženy. Za okresní radu družstev prohlásil ing. Sties, že budou prádelnu všemožně podporovat. Nakonec se všichni účastníci ukázkového praní a prohlédli si moderní zařízení prádelny.

Prádelna
Osvobozená
domácnost

V sobotu 21. května se sneslo nad Kolínem tolik vody, žeji městská kanalisace nestačila pojmout. V mnoha městských čtvrtích byly vyraženy kanálové poklapy a voda vytékala v mohutných prouděch do ulic. Těžce bylo postiženo Kouřimské předměstí, kde obě strany Žižkovy ulice a Čechových sadů byly zaplaveny. Téměř všechny sklepní byty byly zatopeny, některé až do výše 1/2 metru. Zatopeny také byly některé sklepní byty v Pražském předměstí. Také nízko položené Zálabí, hlavně ulice Sadová, Veltrubská, Tovární a Třídvorská. Celkem bylo zaplaveno 41 bytů. Hasiči městského požárního sboru pracovali ve třech skupinách.

Průtrž
mračen

Nádražní hala se se stala improvisovaným sálem. Osazenstvo národního podniku Standard, závod Kolinea se sešlo v pondělí 3. ledna 1949 na nádraží, odkud za zpěvu odešlo do své továrny, kde byla slavnostní schůze. Slavného aktu na nádraží se účastnili v čele s arm. gen. Skřivánkem poslanec R. Koštejn, zástupci ONV, MNV, KOR, JSCZ, Sokola, železničářů a pracujících ze všech závodů. Také na kolínské zastávce na Zálabí na uvítanou příjíždějícím dělníkům zahrála hudba.

Nástup
do
pětiletky

449

Neméně slavnostně byla pětiletka vítána v továrnách. V Báňské a hutní se před zahájením práce shromáždilo osazenstvo a na krátké schůzi byly vytyčeny cesty ke splnění pětiletého plánu.

Zprávy o některých kolínských podnicích.

Kolínský pivovar patří k těm závodům, kde byl spáněn závazek IX.sjezdu KSČ. Dělníci si vzali za dílčí úkol opravu stáčecího stroje. Stroj je již v provozu a výsledek práce je opravdu radostný. Produktivita stroje se zvýšila o 10%. Rovněž se snížil o 2% počet rozbitých láhví, což se rovná měsíční úspoře 9.600,--Kčs, a protože při rozbití láhve vzniká i ztráta piva, dosahuje úspora na pivě 4.960,--Kčs. Celková měsíční úspora je 17.360,--Kčs/Zpráva z dubna 1949/.

Kolínský
pivovar

Zaměstnanci kolínského pivovaru Redl a Cikán podepsali v lednu 1949 se svým závodem socialistickou smlouvu. V ní se oba účastníci zavazují, že lepší organizace práce ve stáčírně soudkového piva nahradí jednu pracovní sílu, aniž by vykonávali práci přes čas. Tím ušetří závodů měsíčně Kčs 5.390,--.

V pondělí 1.srpna 1949 byly na podnikovém ředitelství polabských pivovarů v Kolíně rozdělovány ceny pracovníkům, kteří se osvědčili ve druhém čtvrtletí roku 1949 v socialistickém soutěžení. Podnikový ředitel Kantůrek zhodnotil práci jednotlivých závodů a konstatoval, že podle hospodářských výsledků je nejlepším pivovarem Kolín, těsně následován závodem v Brandýse a v Kutné Hoře. Soutěž jednotlivců, spotřeba surovin a zvýšení pracovních norem zaznamenaly za tři měsíce úsporů 126.934 Kčs. Závod Kolín byl odměněn radio-přijímačem, úderníci Redl a Cikán zvětšovacímí fotografickými přístroji.

Polabské pivovary národní podnik v Kolíně splnily celoroční plán na 103% s výstavem piva 253.190hl. Socialistické smlouvy uzavřelo 17 zaměstnanců se zaměřením na zpevnění norem. Úspor v soutěži bylo dosaženo 51.371,--Kčs/soutěž jednotlivců/.0 účinná dobrá spolupráce techniků a dělníků svědčí jakos výrobků. V celostátní soutěži mezi 160 mnohem většími podniky se Kolín umístil na 11.místě.

Národní podnik Standard vyzval továrnu Bayer k soutěži ve spoření. Každý jednotlivec měl ušetřit 1.000,--Kčs. V prosinci byl zhodnocen výsledek soutěže. Standad-Kolinea docílila průměru 939,67Kčs, zaměstnanci národního podniku Bayer 837,40Kčs.

Standard,
závod
Kolinea

Pracující národního podniku Droždárna v Kolíně zaslali dopis předsedovi vlády A. Zápotockému, v kterém se zavázali k splnění a překročení plánu v prvním roce pětiletky. V dopise píší: "Z aměstnanci Středočeských lihovarů a droždáren, závod droždárna v Kolíně, při své celozávodní schůzi jsme ocenili zavedení volného trhu a dvojích cen. Dochází tím k dalšímu významnému opatření, kterým se uskutečňuje přednostní zásobování pracujících a omezení soukromokapitalistického sektoru. Zavazujeme se k vypětí všech sil pro splnění a překročení pětiletky. - Projednali jsme operativní plán, který nám z pověření ministryně výživy předepsalo ústřední ředitelství Čs.lihovarského a droždářenského průmyslu a který určuje pro náš závod v Kolíně hodnotu výroby na 49,471.000--Kčs. Sami tento úkol vstřícným plánem zvyšujeme na 53,985,000,--Kčs, tedy o 9,12%. Dopis byl zaslán v lednu 1949.

Droždárna

Národní podnik Droždárna v Kolíně splnil 22.března 1949 svůj čtvrtletní plán pětiletky na 100%. Od zahájení pětiletky až do 19.března plán splnihi na 116,16%.---Převzali záštitu nad velkovýkrmnami vepřů

v kolínském okrese.

Od 23. do 29. května 1949 vyrobila droždárna 42.648kg droždív hodnotě 1.300.764,--Kčs. Výrobou tohoto zboží byl splněn operativní plán na 133,275%. Od začátku pětiletky bylo celkem vyrobeno 822.700kg droždí v ceně Kčs 25.092.350,--. Vnitropodniková a celostátní soutěž se mění v socialistické soutěžení a je využíváno schopností všech zaměstnanců, aby závod udržel své prvenství a natrvalo získal standartu úderníků práce, kterou má.

Na počest krajské odborové konference odpracovali zaměstnanci národního podniku Droždárna údernickou směnu. Ten den podepsali zaměstnanci 42 nových socialistických závazků a podali dva zlepšovací návrhy. Zvýšeným výkonem získala expedice 3072,--Kčs, provoz 307,--Kčs, kotelna 102,50Kčs, údržba 421,50Kčs a ostatní zaměstnanci 2.500,--Kčs/Zpráva z října 1949/.

Středočeské mlýny v Kolíně, které pro první rok pětiletky měly za úkol zpracovat 50tisíc qpšeni- ce a 52 tis. q žita, splnily tuto plánovanou výrobu již 8. října 1949.

Středočes-
ké
mlýny

Na celozávodní schůzi n.p. Středočeské liho- vary a droždárny v Kolíně přijali zaměstnanci závazky k druhému všeodborovému sjezdu: Třicet jednotlivců a šest kolektivů podepíše socialistické smlouvy. Závod jako celék se zavázal, že splní plán na rok 1949 za 11. měsíců, čímž se zvýší plánovaný zisk o 12%. Všechna pracoviště zavedou provozní záznamy a rozepíší plán na týden. Budou zavedeny technicko-hospodářské normy, bude provedena prověrka pracovišť za účelem zhospodárnění výroby a hospodaření podle rozpočtu.

Lihovar

Vstřícný plán na rok 1950 si vypracují do 15 září.
Splněna bude také krmného droždí. Jeden zaměstnanec
půjde pracovat na dlouhodobou brigádu/Zpráva ze září
1949/.

Národní podnik Kávoviny v Kolíně obdržel
termínovanou objednávku značného množství kávovin do
Francie. Kromě toho bylo do Francie určité množství
čekanky. -- Velmi dobře se osvědčila čtyřčlenná bri-
gáda zaměstnanců, která pracovala na dole gen. Svobody
v Brňanech u Mostu. Brigádníci po svém návratu obdrže-
li pochvalné uznání od správy dolu.

Kávoviny
n.p.

Hospodářské družstvo k IX. sjezdu: K 15. květ-
nu bylo učiněno vše k plnému využití výkrmny vepřů
v Býchorách a dokrmění 80 vepřů na 100kg. Včas byla
vydána všechna osiva a strojená hnojiva. Vyčištěno
500 tun osiva, opraveny zemědělské stroje, plně zásoben
sklad pohonnými hmotami. Měsíční výroba chleba byla
zvýšena na 550q, zukolováno bylo nakládání a vykládání
wagonových zásilek. /Zpráva z května 1949/

Hospodář-
ské
družstvo

Družstevní chléb se prodává ve 27 soukromých
a 17 družstevních prodejnách.

Zlepšovací návrhy, které se již prakticky u-
platnily, byly uskutečněny v Rolnické družstevní mlé-
kárně. Předně je to automatické plnění sýrů gervais,
kde se uplatnila uspořádaná tuhá papíru. Druhým zlepšo-
vacím návrhem je rezačka na sýr Romadour. Dříve kráje-
la dělnice jednotlivé díly ručně. Konečně třetí návrh
je zrychlení třídičky na vejce, která místo dřívějších
6 tisíc vajec za hodinu vytrídí 8,200 vajec/Zpráva
z března 1949/.

Rolnická
družst.
mlékárna

V rolnické družstevní mlékárně se zvyšuje

177
produktivita práce. V roce 1949 byla průměrná výrobnost zaměstnance za měsíc 44.000,-Kčs. Na počest IX. sjezdu KSČ se zaměstnanci zavázali dosáhnouti výrobnosti 50.000Kčs na hlavu. Tento závazek byl však překročen a měsíční produkce na jednoho zaměstnance činí 72.000,-Kčs. /Zpráva z května 1949/

Mlékárna se účastnila svými výrobky krajské soutěže potravinářského průmyslu. Mezi nejlepšími pěti potravinářskými kombináty pražského kraje získala druhé místo. Okresní odborová rada v Kolíně poděkovala správě závodu a zaměstnancům a udělila jim čestné uznání za dobrou budovatelskou práci.

V Kolínské družstevní mlékárně byl postaven nový pasteurizační stroj. Práce, která trvala se starým německým strojem 6 hodin, trvá nyní pouze 3 hodiny, takže strojníci mají čas na důkladné vyčištění stroje, které se musí čistit po každé varce. Nový stroj byl vyroben v plzeňské Škodovce. V mlékárně se zpracovává denně 600kg másla z naší smetany. /Zpráva z října 1949/

Trináctičlenná skupina se v březnu 1949 usnesla, že okamžitě uvolní tři dělníky pro potřebné pracoviště a nahračí je tím, že si lépe zorganizuje práci. Pracují na vykládání reziva z vagonů, rovnání reziva, navážení materiálu do strojovny a odvážení materiálu do výroby.

Tatra
n.p.

MNV ve Svojsicích s uznáním kvitoval dar zaměstnanců národního podniku Tatra, kde zaměstnanci věnovali zisk z dobrovolných brigád v částce 15.000 Kčs občanům ze Svojsic. Tato obec byla velmi citelně poškozena krupobitím. /Zpráva ze srpna 1949/

Na montážní lince poštovních vozů v národním podniku Tatra pracují montážní záměčníci, klempíři, lakýrníci a truhláři. Byla zde uzavřena socialistická

smlouva se 79 dělníky, že do 30. listopadu 1949 vyrobí 20. poštovních vozů řady F jako závazek ke II. všeodborovému sjezdu. Montážní linka byla prohlášena "Dílnou úderníků."

Tatra splnila plán prvního roku pětiletky na 106,3%.

V měsíci květnu si úderky v RAMO vytkly nové úkoly, které splní do konce roku 1949. První úderka provede instalaci pro pomocnou dílnu a kotlárům zavede pod pec vzduch. Hodnota práce je 16.000,--Kčs. Úderka číslo 2 vybuduje přívod parního, vodního a kondenzačního potrubí a kanalisace v pomocné dílně. Její práce má hodnotu 14.000,--Kčs. 3. úderka udělá práci v hodnotě 150000 Kčs. Přebuduje bombaredováním vyřazenou cisternu na pracovní vůz. Všechny uvedené práce budou provedeny zdarma jako dar republiky ke sjezdu strany. Celkem bylo vytvořeno 25 úderek a každá z nich si vytkla určitý úkol k IX. sjezdu KSČ.

Rafinerie
minerál.
olejů.
RAMO

Závod RAMO převzal záštitu nad státním statkem ve Veltrubech.

V rafinerii minerálních olejů podepsalo několik dělníků socialistické smlouvy. Pozoruhodná je smlouva dělníka Skály z tukárny. Zavázal se, že bude po dobu 6 měsíců obsluhovat oba stroje v tukárně. Závazek prý dodržuje a tak ušetří továrně jednoho dělníka. - Zpráva z října 1949.

Do konce roku odpracovali zaměstnanci z Ramo na stát. statku ve Veltrubech 658 brigádnických hodin.

Za rok 1949 bylo podáno v RAMO 106 zlepšovací návrhů s úsporou 227.140,--Kčs. Na odměnách vyplaceno 380.400,--Kčs.

Zpráva z dubna oznamuje, že ve Frigerě mají Frigera

17 zlepšovatelů. Tak na př. jeden zlepšovatel při výrobě lamel do kondenzátorů zrychlil zlepšovacím návrhem pracovní postup o 100%. Jiný místo dosavadního sváření plynem zavedl rychlejší a levnější způsob.

V truhlářské dílně národního podniku Frigera byla v srpnu uzavřena socialistická smlouva. Byla to odpověď na článek v Rudém Právu, kde jim bylo vytýkáno, že mlčí k výzvě socialistické soutěže od oddělení plecháren, a že vážnou s výrobou lišt a roštů. Všechny 22 zaměstnanců dílny se zavázalo, že splní předepsaný celoroční plán do 15. listopadu 1949, zlepšením konstrukce sníží spotřebu materiálu o 10%.

Dobrovolná brigáda z Frigery odpracovala v době žní na opravách traktorů, samovazačů, sekaček, mlátiček a jiných hospodářských strojů 389 hodin.

O 6. září 1949 je ve Frigeře založen Klub úderníků a zlepšovatelů.

V Týdnu vzorné práce bylo v Tesle docíleno zrychlení výbehy a dokonalejšího obsazení pracovišť. Úspěch byl podmíněn dokonalou spoluprací zaměstnanců.

Tesla

V Týdnu vzorné práce podal zlepšovatel Marjanko zlepšovací návrh. Jde o číselný bakelitový kotouč se střídavými čísly, který sníží výrobní náklady číselnice u telefonního přístroje. - Zpráva z května 1949.

Ve skladě Tesly I bylo 14 pracovníků. Prověrkou pracovišť byl snížen stav na 8.

Na začátku roku byla v Tesle I zřízena praktická lékařská ordinace. Přináší značné úspory závodu, neboť průměrných 52 hodin, které dříve zaměstnanci závodu strávili v čekárnách lékařů, stálo závod 803, -- Kčs.

V létě 1949 nastoupilo do učení v nár. podn. Tesla 12 dívek na místa, jež byla v dřívějších dobách

výhradně obsazena chlapci.

Měl v krátkém čase splnit dodávku isolačních matrací pro Argentinu, jinak hrozilo zrušení velké zakázky. Termín dodávky se zdál nesplnitelný. Na pomoc přišlo 10 žen z kolínské Tesly II, 10 žen z velimského závodu Standard a po vyučování přicházely dívky z obchodní akademie. Dodávku se podařilo v dané lhůtě splnit.

Báňská
a hutní.

Prvý zlepšovací návrh, který podal zaměstnanec dílen československých státních drah, je stroj na obrábění čepů lokomotivových náprav, zvaný regulírka. Stroj je o polovinu menší a lehčí než podobné stroje cizí. --- Druhým zlepšovacím návrhem je automatické promazávání železničních vozů mazacím tukem za pomoci stlačeného vzduchu. Zařízením se ušetří práce jednoho zaměstnance, námaha obsluhujícího je nepatrná a promazání 4 ložisek vozů i s přípravou trvá jen 10 minut, zatím co dříve trvalo 2 hodiny. /Zpráva z března 49/

Dílny
ČSD

Dílny ČSD se u příležitosti IX. sjezdu zavázaly, že opraví zdarma dvě rychlíkové lokomotivy. Na každou bylo třeba věnovat 4.500 pracovních hodin. Již 31. března 1949 bylo toto dílo splněno.

Oprava železničních vozů se zavázala, že opraví za rok 1949 4.200 železničních vozů nákladních i osobních. V sobotu 12. listopadu 1949 byl závazek stoprocentně splněn.

V dílnách ČSD se učí 50 chlapců z Bulharska. Do Kolína přijeli 27. srpna a 14. září. Učí se zámečnictví, kovářství a soustružnictví.

V Kolíně jsou dvě elektrárny: Elektrárna na Zálabí a elektrárna v Kolíně IV, t. zv. Stará elektrárna.

Východo-
české
elektrárny.

Obě jsou součástí podniku Východočeské elektrárny.

Zálabská elektrárna splnila v únoru dodávku elektrické energie na 116,5%, v parovodu byl úkol splněn na 109%.

Ústřední komise socialistického soutěžení v Praze vyznamenala elektrárnu čestným odznakem "Za práci."

9. listopadu 1949 splnila elektrárna na Zálabí první rok pětiletky.

Grafický závod Bayer v krátké době byl třikrát vyznamenán. Prvním uznáním bylo vyznamenání předsedy závodní rady K. Šplíchala bronzovou medailí "Za pracovní obětavost". Vyznamenáný se před čase dobrovolně přihlásil na dlouhodobou uhelnou brigádu, z níž byl odvolán, aby nastoupil jako předseda MNV v Kolíně. Další uznání přišlo z nakladatelství Komenium z Brna, které děkuje za vzorné vypravení knihy Modré nebe, a třetí zaslal Dr. Šterch-Mariem z nakladatelství Aventinum. Tlumočil dík za péči, kterou věnovali knize Život, který jsme milovali.

Bayer J.L.
grafické
závody.

Výše uvedená data o kolínských závodech byla získána od dělnických dopisovatelů, z vývěsních tabulí v továrnách, z místního rozhlasu a z denního tisku. Data nejsou přirozeně úplná. Jejich účelem je spíše nahlédnouti do vnitřního života jednotlivých podniků.

Ž i v n o s t i .

6. ledna 1949 byly v Kolíně otevřeny prodejny s volným textilním zbožím. Nejvíce šlo na odbyt teplé prádlo, tepláky a dámské punčochy.

Volný
textil

Dne 28. března 1949 byla uvedena do provozu prodejna volných potravin národní podnik Pramen, která je v dřívější prodejně Mainl na rohu náměstí Dr. E. Beneše a Kouřimské ulice.

Volné potraviny

Dnem 1. června 1949 otevřela kolínská mlékárna novou prodejnu, v níž výhradně prodává volné maslo a sýry. Maslo se prodává za 400,--Kčs, sýry od 125 do 200,--Kčs.

Volné maslo a sýry

V červnu byla na náměstí Dr. E. Beneše v bývalém obchodě firmy Eisler otevřena družstevní tržnice zeleniny a ovoce.

Tržnice zeleniny a ovoce.

Dnem 1. října 1949 byl uvolněn chléb a bílé pečivo. V 10 hodin bylo již zboží vyprodáno. Poněvadž se ten den peklo dvakrát, bylo v 11 hodin již pečivo nové.

Volný chléb

OOR poslala telegram předsedovi vlády A. Zápotockému, v němž všichni zástupci kolínských závodů děkují za uvolnění pečiva a slibují, že ještě více budou pracovat a plnit plán.

Z kolínských továren byly zaslány vládě děkované telegramy za uvolnění potravin.

V říjnu byl zřízen volný prodej masa a uzenin ve dvou obchodech. - Výsek volného masa a prodej uzenin je v bývalém Rymešově řeznictví na náměstí Er. E. Beneše, převzatém národním podnikem Masna a v Prameni na nároží náměstí Er. E. Beneše a Kouřimské ulice byl zřízen volný prodej uzenin a margarínu.

Volné maso a uzeniny

10. října zahájilo svou pracovní činnost krejčovské družstvo v bývalém hostinci Narůžku v Pražské ulici.

Krejčovské družstvo

Rolnická družstevní mlékárna zřídila v polovině září v bývalém Růžičkově koloniálním obchodě v Pražské ulici mléčný bar, kam byla přenesena také prodejnavolných sýrů a másla.

Mléčný bar

Dne 2. listopadu 1942 byl zahájen prodej v národním podniku Obchodní domy, který je v bývalém železářství Kopecký na nároží ulice.

Obchodní domy

Národní podnik Masna převzal od 1. listopadu 1949 tyto řeznické prodejny: Lonský, Bařka, Kotlář, Příhoda, Novotný, Pür, Minařík, Navrátil, Zourek, Lebl, Celer, Kunc, Šimon, Jindra.

Masna

Koncem roku 1949 bylo v Kolíně 35 prodejen VKD/Všeobecné konsunni družstvo/

VKD

V prosinci 1949 zajiřdela pojízdná prodejna Tep do kolínských průmyslových podniků, aby přímo na pracoviřti po pracovnídobě prodávala textil na body.

Pojízdná prodejna TEP

Peněžnictví.

14. července 1949 se konala v zasedací síni Okresní záložny a spořitelny v Kolíně první bilanční schůze ústavu od doby, kdy všechny kolínské ústavy peněžní byly sloučeny v jeden podnik.

Sloučení peněžních ústavů.

V zahajovací řeči řekl předseda ONV a předseda prozatímního správního výboru Okresní spořitelny a záložny K. Burian, že kolínský ústav jako ústřední ústav lidového peněžnictví na Kolínsku je svou velikostí na druhém místě v Pražském kraji ihned za Spořitelnou a záložnou pražskou, a po Praze, Plzni a Hradci Králové na 4. místě v Čechách vůbec. Kolínská OSAZ je

125

dokonale zmechanisována nejmodernějšími stroji-má dva účtovací stroje ze tří, jež jsou v republice a je schopna měsíčně zpracovat 31.000 položek se 47 zaměstnanci. Dřívějších pět kolínských peněžních ústavů mělo 69 zaměstnanců. Čeněk Březina, vrchní ředitel ústavu zveřejnil data obchodního podnikání OSAZ. Leni měl ústav přes ~~6~~ 6 miliard 410 milionů Kčs, t.j. průměrně denně 21 mil. Kčs. K prvnímu lednu 1949 měl ústav 246 mil. Kčs vkladů na knížky a běžné účty. Je to průměrně 5.350,--Kčs na jednoho obyvatele okresu, což je nejlepší vkladatelský průměr v republice vůbec. Celkem má ústav 16.433 vkladatelů. Na výstavbu válkou poškozeného Kolína uvolnil 100 milionů Kčs, z nichž bylo dosud vyplaceno přes 65 mil. Kčs.

V některých kolínských závodech se zaměstnanci zapojili do celostátní akce, nazvané "Závodní spoření." Úředník Okresní spořitelny a záložny Fr.V. Blažek navštívil továrny, aby důkladně pohovořil o významu spoření pro jednotlivce i stát. Výklad měl velmi dobrý ohlas. Tak na př. v národním podniku Bayer se přihlásilo při prvním soupisu vkladatelů 136 zaměstnanců.

Závodní
spoření

I v národním podniku Standard se pilně strádá a zaměstnanci podniku vyzvali továrnu Bayer k soutěži.

Sběr.

Po nabytých zkušenostech ořanisovala sběrová komise při MNV sběr surovin v roce 1949 novým způsobem. Upustila od provádění sběru pomocí dobrovolných sběračů a sběr se prováděl tak, že určila v jednotlivých částech města sběrová střediska, kam každá domácnost dopraví pravidelně každou druhou so-

Sběr
surovin

126

botu v měsíci sama všechny staré suroviny, které pro sběr během měsíce nashromáždila. V každém domě, zvláště v domech velkých musí být pro každý druh odpadků zřízena zvláštní nádoba. V podnicích a úřadech je t. zv. závodní sběr, který vedou podnikoví surovinoví hospodáři. Sbírá se železo, barevné kovy, papír, tkaniny, kosti, skelné střepy.

Lidový sběr v roce 1949.

Železo a litiny.....	72.815,--kg
Barevné kovy.....	476,--"
Papír.....	12.389,--"
Kosti.....	861,--"
Textil.....	1,388,--"
Guma.....	40,--"

Celkem.....	87.969,--kg

P o m ě r y z d r a v o t n í .

čistota města, očkování, Ústav národního zdraví,
nemocnice, okresní národní pojišťovna.

Představitelé města Kolína požádali občanstvo, aby před velikonočními sousedskou výpomocí provedlo úklid města. Zároveň byl ve dnech 11.-16.dubna vyhlášen Týden čistoty města, kdy nastoupily dobrovolné brigády, aby odstranily vše, co hyzdí vzhled obce.

Týden čistoty.

Stejně tak ve dnech 22.-28.srpna 1949, to je před dožínkami a kolínským posvícením, byl vyhlášen Týden čistoty.

V únoru 1949 započalo očkování proti tuberkulóze vakcinou BBGO. Očkovali se děti a mladiství od 1-20 let. Očkování bylo povinné. Prováděl je dánský Červený kříž za pomoci odborníků našeho ministerstva zdravotnictví.

Očkování protituberkulóze

V říjnu 1949 se v očkování pokračovalo. Očkovaly se děti starší jednoho roku a ty děti, které nebyly v únoru a březnu očkovány.

14.dubna 1949 byla v katolickém domě přednáška Dr.L.Elgra, který promluvil na námět Otázky kolem očkování dětí proti tuberkulóze.

14.září 1949 byl v kinu Jas promítnut úzký film o očkování proti tuberkulóze a doplnil jej přednáškou lékař státní nemocnice Dr.J.Pejša.

Začátkem roku byla otevřena poradna pro venerické choroby. Vede ji MuDr. Urban.

Poradna pro venerické choroby. Pro děti.

Ústav národního zdraví při ONV rozšířil lékařské ord. hodiny v poradně pro matky a děti o dvě hodiny týdně. Porady dává dětská lékařka Blanka Podivínská a MuDr. Mádlová.

Ústav národního zdraví při ONV v Kolíně otevřel protialkoholní poradnu, kterou vede lékař státní nemocnice J. Pejša.

Proti
alkoholu.

Počínaje dnem 1. ledna 1949 je v provozu v kolínské nemocnici oddělení prosektury. Primářem tohoto nového oddělení je MuDr. V. Bydžovský ze Státního zdravotního ústavu v Praze.

Oddělení
prosektury

Dnem 28. března 1949 zřídilo ministerstvo zdravotnictví při kolínské nemocnici oblastní penicilinovou stanici. Z Kolína budou penicilinem zásobovány nemocnice Čáslav, Kutná Hora, Český Brod, Nymburk, Městec Králové - patří do oblasti nemocnice kolínské.

Penicili-
nová
stanice

Koncem června 1949 byla kolínská nemocnice předána do správy KNV v Praze. Všechny objekty a hospodářská správa byly převzaty zástupci KNV ve vzorném stavu.

Nemocnici
převzal
KNV

Při kolínské státní nemocnici bylo v říjnu otevřeno dětsko-kojenecké oddělení. Je umístěno v bývalém Procházkově porodnickém sanatoriu na kutnohorském předměstí. V oddělení je 30 lůžek.

Dětsko-
kojenecké
oddělení

Denní stav nemocných v kolínské nemocnici je kolem 420. Nejvíce je obsazeno oddělení nemocí vnitřních a chirurgické oddělení.

Denní stav
nemocných

Pro pacienty je v nemocnici zřízeno zvukové kino.

Nemocniční
kino

Dne 15. srpna 1949 otevřela okresní národní pojišťovna v Kolíně oddělení pro ženské choroby. Je umístěno v Kolíně IV v Komenského ulici.

Odděl. pro
ženské
choroby.

Dnem 1.října 1949 bylo v okresní národní poj. otevřeno ambulatorium pro nemoci oční, krční a ušní. Ambulatorium zubní bylo podstatně rozšířeno a lépe vybaveno. Ordinační hodiny byly upraveny se souhlasem zástupcůtováren tak, aby vyhovovaly pracujícím k návštěvě mimo jejich pracovní dobu.

Odborná ambulatoria.

Otevření všech odborných ambulatorií bylo slavnostně zahájeno v neděli dne 2.října 1949, takže od pondělka 3.října 1949 jsou v okresní národní pojišťovně/Komenského ulice/ v činnosti tato odborná ambulatoria: oční, nosní, krční, dětské, kožní, pro nemoci ženské, pro nemoci vnitřní, pro rovnání zubů vedle dosavadního ambulatoria zubního.

V budově je také Ústav národního zdraví při ONV, takže jsou tu a všechny odborné poradny, t.j. poradna pro těhotné, pro matky a děti, pro venerické choroby a k nim přibude i poradna protituberkulosní.

V prosinci 1949 byla schůze ROH zaměstnanců školství a osvěty, jíž se účastnili školníci, uklízečky, lékaři, ředitelé škol a školní inspektoři okresu kolínského. Bylo učiněno usnesení v zájmu zdraví školní mládeže. Po odborné přednášce MuDr. Cívina a MuDr Kaisra a po důkladné debatě školníků o hygienických podmínkách na školách se všichni přítomní jednomyslně usnesli na znění resoluce, v níž žádají, aby nadřízené orgány pomohly odstraňovat nebezpečí rozšiřování nakažlivých nemocí mezi dětmi tím, že by učinily nezbytná opatření:

Boj proti šíření nemocí

1. Zakázaly půjčování školních místností spolkům a korporacím. Je marné úsilí školníků udržet čistotu ve školách, když dospělí lidé na své obuvi i na šatech přinášejí do tříd zárodky nemocí, v budovách kouří, a mnohdy velmi pozdě školní budovu opouštějí. Není nic platno, že školníci vedou děti k čistotě, přezouvání a k zachovávaní všech zdravotních předpisů, aby byly

chráněny pře zhoubnými nemocemi. Klademe zájem dětí na místo nejpřednější.

2. Žádáme, aby nakažlivá onemocnění byla ihned lékaři oznamována správám škol a aby okamžitě byla učiněna desinfekce. Nebude-li na okrese dostatek učitelů, pak bude těžko zamezit hromadnému styku žactva ve třídách a při různých shromážděních, jež jsou školám o různých oslavách nařizována.

3. Sběr odpadků pokládáme za jednoho z nejhlavnějších činitelů, pomáhajících šíření nemocí. Dítě přichází do styku s nejrůznějšími předměty z různých prostředí. Nehledě k tomu, že se v mnohých školách hromadí spousta materiálu ve sběru, který není odvážen, a který láká nejen hmyz, nýbrž i myši a krysy, jež pak zanášejí do škol nemocivšeho druhu. Věříme, že o těchto našich připomínkách bude uvažováno a v zájmu našeho národního pokladu, t.j. dětí, bude učiněno nejlepší opatření, platné pro všechny školy. --- Bohužel, školní místnosti se spolčkům a korporacím propůjčují dále.

931

Ž i v o t n á b o ŷ e n s k ý .

Bohoslužby, katolická akce, sňatky, křty, pohřby v jed- Bohosluž-
notlivých církvích. by za
sklizen.

V neděli dne 28. srpna 1949 se konaly v chrá-
mech církve římskokatolické, československé a čbr. evan-
gelické bohoslužby za šťastné sklizení úrody.

V chrámu sv. Bartoloměje byla provedena
slavnostní mše Roberta Führera s průvodem orchestru.
Při obětování byla Dvořákova Modlitba z opery Jako-
bín. Slavnostní kázání měl Msgr. Dr. J. Burýšek z
Hradce Králové. Slavnost byla ukončena chorálem Sva-
tý Václave a hymnami.

V sobotu 8. října byl na ustavující schůzi Katolic.
Katolické akce v Kolíně zvolen okresní výbor. akce.

"Upřímně si přejeme, aby vysoké ducho-
venstvo naší církve našlo poměr mezi církví a lido-
vě demokratickou vládou. Stojíme neochvějně za budo-
vatelskými úkoly a plníme je s tím vědomím, že naše
práce je v duchu křesťanských přikázání. Je naší po-
vinností sloužit lidu a je nutno, aby i vysocí ~~lidé~~
duchovní lidu sloužili, neboť lid jde neochvějně des-
tou socialismu a šťastné budoucnosti." --- To napsali
na adresu Katolické akce věřící z kolínské Draslovky.
Připojeno bylo 59 podpisů.

"My zaměstnanci národního podniku Standard
závod Kolinea v Kolíně, příslušníci římskokatolické
církve žádáme, aby v zájmu klidu a pořádku ve stá-
tě byl poměr mezi církví a republikou co nejrychleji
mírnou dohodou vyřešen. -37 podpisů.

Přes 200 zaměstnanců národního podniku RAMO
podepsalo resoluci podobného znění:

"My dělníci všeho druhu povolání, jsme roz-
hořčeni nad tím, že se zasahuje se strany církevní

hierarchie nejen do věcí víry, ale i do věcí celostátních. Znovu prohlašujeme, že svou práci budeme konat tak, jak to vyžaduje naše republiky. Je to práce pro blaho nás všech, našich dětí a pro šťastné ukončení pětiletky.

Sňatky, křty, pohřby.

Sňatky,
křty,
pohřby.

Církev římskokatolická.

- Sňatků.....63
- Křtů.....584 /i s nemocnicí/
- Pohřbů.....303

Data se týkají celé farnosti, t.j. Kolín a Štítary.

Církev československá.

- Sňatků.....80
- Křtů.....190 /i s nemocnicí/
- Pohřbů.....129

Data se týkají celé náboženské obce, t.j. Kolín a okolín. Hranice sahá až za Týnec, Velký Osek, Ratboř.

Církev českobratrská-evangelická.

- Sňatků.....21
- Křtů.....43
- Pohřbů.....29

Data se týkají celého sboru církve, t.j. Kolín, Štítary, Radovesnice, Polepy, Pašinka, Kořenice, Tři Dvory, Ovčáry, Jestřabí Lhota, Hračistko, Veltruby, Sen-dražice, Kbel.

Ž i v o t s p o l k o v ý.

Kulturní klub pracujících byl vytvořen zaměstnanci kolínských závodů jeho úkolem je pracovat o kulturní úroveň pracujících. Bude uvádět hodnotné divadelní hry a organisovat kulturní akce pro zaměstnance závodů. -- První představení uspořádal v pátek 25. února 1949. Městské divadlo pro něj sehrálo drama Syn černého lidu.

